

HRVATSKA NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA NAŠICE

SREDIŠNJA KNJIŽNICA SLOVAKA U RH
ÚSTREDNÁ KNJIŽNICA SLOVÁKOV V CHR

KATALOG KNJIGA ZAVIČAJNE ZBIRKE
KATALÓG KNÍH REGIONÁLNEJ ZBIERKY

CROSLOVACIKÁ

1998. - 2009.

Našice, 2010.

HRVATSKA NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA NAŠICE
CHORVÁTSKA NÁRODNÁ KNJIŽNICA A ČITÁREŇ NAŠICE

**SREDIŠNJA KNJIŽNICA SLOVAKA U RH
ÚSTREDNÁ KNJIŽNICA SLOVÁKOV V CHR**

KATALOG KNJIGA ZAVIČAJNE ZBIRKE
KATALÓG KNÍH REGIONÁLNEJ ZBIERKY

CROSLOVACIKÁ

1998. – 2009.

Izdavač / Vydavateľ

Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice - Središnja knjižnica Slovaka u RH
Chorvátska národná knižnica a čítareň Našice - Ústredná knižnica Slovákov v CHR
Pejačevičev trg 5

Izdavanje financiralo / Vydávanie financovala

Vijeće slovačke nacionalne manjine grada Našica - Rada slovenskej národnostnej menšiny mesta Našice

Za izdavača / Za vydavateľa

Blaža Pavlović-Radmanović

***Bibliografske kataložne zapise izradila
Bibliografické katalogizačné záznamy vypracovala***

Ružica Vinčak

***Redakcija bibliografsko-kataložnih zapisa i klasifikacijskih oznaka
Redakcia bibliograficko-katalogizačných záznamov a medzinárodného desatinného triedenia***

Frida Biščan
Blaža Pavlović-Radmanović
Mirta Lulić

Preporučne anotacije izradila / Odporučané anotácie vypracovala

Ružica Vinčak

Koordinator i urednik / Koordinátor a redaktor

Blaža Pavlović-Radmanović

Jezično uredili / Jazyková redakcia

Kristina Patila (hrvatski / chorvátsky)
Andrea Schneider (slovački / slovenský)

Unos teksta u računalo i priprema za tisak / Príprava textu do tlače

Ružica Vinčak

SADRŽAJ / OBSAH

PREDGOVOR	3
PREDSLOV	4
UPUTE KORISNICIMA / AKO POUŽÍVAŤ KATALÓG	5
BIBLIOGRAFSKO-KATALOŽNI ZAPISI S ANOTACIJAMA / BIBLIOGRAFICKO-KATALOGIZAČNÉ ZÁZNAMY S ANOTÁCIAMI	6
ABECEDNO KAZALO AUTORA / AUTORSKÝ REGISTER	57
ABECEDNO KAZALO NASLOVA / REGISTER TITULOV	60

Predgovor

Slovaci su u Hrvatsku doselili krajem 18. i početkom 19. stoljeća. Iako se ne ubrajaju u brojnije manjine u našoj zemlji (2009. godine - 4712 pripadnika), Slovaci su u Hrvatskoj oduvijek bili aktivno uključeni u kulturna i društvena zbivanja, dok su s druge strane uspjeli sačuvati svoju osobitost, jezik i vlastiti kulturni identitet.

Najveća koncentracija slovačkog stanovništva u RH nalazi se u Slavoniji u okolini grada Našica, u kojem sjedište ima Savez Slovaka - središnja slovačka udruga u Hrvatskoj, a na njegovom području djeluju mnoge udruge, Matice slovačke, folklorna društva, nalaze se osnovne škole u kojima se njeguje slovački materinski jezik. Slovaci žive i u drugim područjima RH (Osijek, Ilok, Đakovo, Zagreb, Rijeka...), gdje također organizirano njeguju slovačku kulturu, tradicije i identitet.

U Našicama, kao stvarnom i formalnom sjedištu kulturno-društvenog života Slovaka u Hrvatskoj, 1998. godine osnovana je i prva slovačka knjižnica: Središnja knjižnica Slovaka u Republici Hrvatskoj pri Hrvatskoj narodnoj knjižnici i čitaonici Našice.

SKS smještena je i radi u prostoru Hrvatske knjižnice u Pejačevićevom dvorcu u Našicama. Njezina je aktivnost usmjerena na očuvanje, njegovanje i predstavljanje slovačke pisane i usmene riječi, književnosti, kulture i osobitosti, kako pripadnicima slovačke manjine u Hrvatskoj tako i ostalim građanima zainteresiranim za slovačku kulturu. Rad slovačke knjižnice organiziran je kroz redovne knjižnične aktivnosti: posudbu slovačkih knjiga i časopisa, pružanje informacija, predstavljanje knjiga i književnika, i kroz specifične djelatnosti kao predavanja, izložbe, kulturne programe, jezične tečajeve. Knjižnični fond od 3 500 svezaka organiziran je u nekoliko zbirki: dječju, beletristiku, referentnu, stručnu, zavičajnu, neknjižnu. Knjižnica je dugo godina sudjelovala u pripremi slovačke radio-emisije na radio-postaji Našice, a o svom radu redovno izvještava i u slovačkom mjesečniku Prameň, tv-emisiji za manjine Prizma, tisku. Tijekom deset godina rada u mjestima u kojima živi slovačko stanovništvo osnovala je pet stacionara: u Osijeku na Filozofskom fakultetu, Gradskoj knjižnici Ilok, Knjižnici Lipovljani, Filozofskom fakultetu u Zagrebu - Katedri slovakistike i u okviru Matice slovačke Rijeka.

Najveću vrijednost Središnje knjižnice Slovaka u RH predstavlja njezina Zavičajna zbirka pod nazivom CROSLOVACIKÁ koja obuhvaća svu građu, knjižnu i neknjižnu, tematski vezanu uz slovačku manjinu u Hrvatskoj i izdanja čiji su autori slovačkog podrijetla, bez obzira na jezik. Stoga smo, upravo ovu zbirku izabrali kao sadržaj prvog tiskanog kataloga SKS.

Katalog Zavičajne zbirke CROSLOVACIKÁ obuhvaća cjelokupan fond koji ova Knjižnica u toj zbirci posjeduje, sakupljen tijekom deset godina njezina postojanja, a smješten je u Našicama. Svaka publikacija ili jedinica građe u katalogu predstavljeni su korisniku putem bibliografsko-kataložnog zapisa uz koji je izrađena kratka anotacija s podacima o sadržaju, namjeni i informativnoj vrijednosti. Katalog je opremljen autorskim i naslovnim kazalom, napravljen je dvojezično i tako nije ograničen samo na RH i korisnike našičke knjižnice, a podaci o navedenoj građi dostupni su online na internetskoj stranici knjižnice.

Središnja knjižnica Slovaka kao kulturno-informacijski centar slovačke manjine u RH i dalje će nastojati upoznavati korisnike sa svojom građom, tako da ovaj katalog predstavlja samo jedan u nizu budućih tiskanih izdanja ovakve vrste.

Predslov

Slováci sa do Chorvátska prisťahovali koncom 18. a začiatkom 19. storočia. I keď nepatria k najpočetnejším menšinám v našom štáte (v roku 2009 bolo zaznamenaných 4712 príslušníkov), Slováci v Chorvátsku boli vždy aktívne zapojení do kultúrno-spoločenského života, pričom si zachovali svoju osobitosť, jazyk a vlastnú kultúrnu identitu.

Najväčšia koncentrácia slovenského obyvateľstva v Chorvátsku sa dnes nachádza v Slavónii okolo mesta Našice, v ktorom má sídlo Zväz Slovákov - ústredná organizácia Slovákov. V našickom okolí sú založené mnohé Matice slovenské, folklórne súbory, sú tu i tri základné školy, v ktorých sa vyučuje slovenský materinský jazyk. Slováci žijú i v iných oblastiach (Osijek, Ilok, Đakovo, Záhreb, Rijeka...), kde tiež organizovane pestujú slovenskú kultúru, tradície a identitu.

Keďže Našice sú centrom kultúrno-spoločenského života Slovákov v Chorvátsku, v meste bola 10. novembra 1998 založená prvá slovenská knižnica: Ústredná knižnica Slovákov v Chorvátskej republike, ktorá pôsobí pri Chorvátskej národnej knižnici a čítarni Našice.

Knižnica je umiestnená v priestoroch Chorvátskej knižnice v Našiciach, v Pejačevićovom kaštieli. Jej činnosť je predovšetkým zameraná na zachovanie, pestovanie a prezentáciu slovenského jazyka, kultúry a osobitosti pre príslušníkov slovenskej menšiny v Chorvátsku ako aj ostatných občanov a záujemcov o slovenskú kultúru. Jej činnosť je organizovaná prostredníctvom bežných knižničných aktivít - požičiavanie slovenských kníh a časopisov, poskytovanie informácií, prezentácie kníh a spisovateľov a rôzne špecifické aktivity - prednášky, literárne večierky, výstavy, kultúrne programy, jazykové kurzy. Fond slovenskej knižnice v počte 3500 zväzkov je rozdelený do niekoľkých zbierok: detskej, beletristickej, odbornej, regionálnej, neknižnej. Knižnica spolupracuje na príprave slovenského rozhlasového vysielania v Našiciach a pravidelne prispieva do slovenského časopisu Prameň. Počas 10 rokov pôsobenia založila aj päť pobočiek (v Osijeku, Iloku, Lipovľanoch, Záhrebe a Rijeke).

Najväčšou hodnotou Ústrednej knižnice Slovákov v CHR je jej Regionálna zbierka, nazvaná CROSLOVACIKÁ a zahŕňa všetky publikácie obsahovo viazané na slovenskú menšinu v Chorvátsku, alebo tie ktorých autori sú slovenského pôvodu, bez ohľadu na jazyk. Preto sme práve túto zbierku zvolili za obsah prvého tlačeneho katalógu ÚKS.

Katalóg Regionálnej zbierky CROSLOVACIKÁ obsahuje celkový fond umiestnený v Našiciach, ktorý knižnica vlastní v tejto zbierke a vznikol počas jej 10-ročného pôsobenia (od 1998 do 2008). Každá kniha a neknižný materiál v katalógu sú prístupné užívateľom prostredníctvom bibliograficko-katalogizačného záznamu a pripojenej krátkej anotácie, ktorá poskytuje informácie o obsahu, účele a informačnej hodnote publikácie. Katalóg je vypracovaný dvojazyčne, má menný a názvový register a jeho používanie preto nie je obmedzené na členov knižnice v Našiciach.

Ústredná knižnica Slovákov v CHR ako kultúrno-informačné centrum slovenskej menšiny v Chorvátsku bude aj naďalej oboznamovať užívateľov so svojim fondom a zbierkami. Tento katalóg predstavuje preto len prvú z budúcich pravidelných publikácií tohto druhu.

Upute korisnicima

Građa je u Katalogu razvrstana abecedno, bez obzira na oznaku Univerzalne decimalne klasifikacije prema kojoj je sva građa u knjižnici raspoređena. Razlog tomu je bolja preglednost građe s obzirom da se radi o samo sto jedinica koje najčešće imaju UDK oznake skupina 3 i 9 (monografije, manjine, narodni život, folklor, običaji...). Katalog zato ima abecedno kazalo autora i abecedno kazalo naslova koji olakšavaju pronalaženje pojedine jedinice i samo snalaženje u Katalogu.

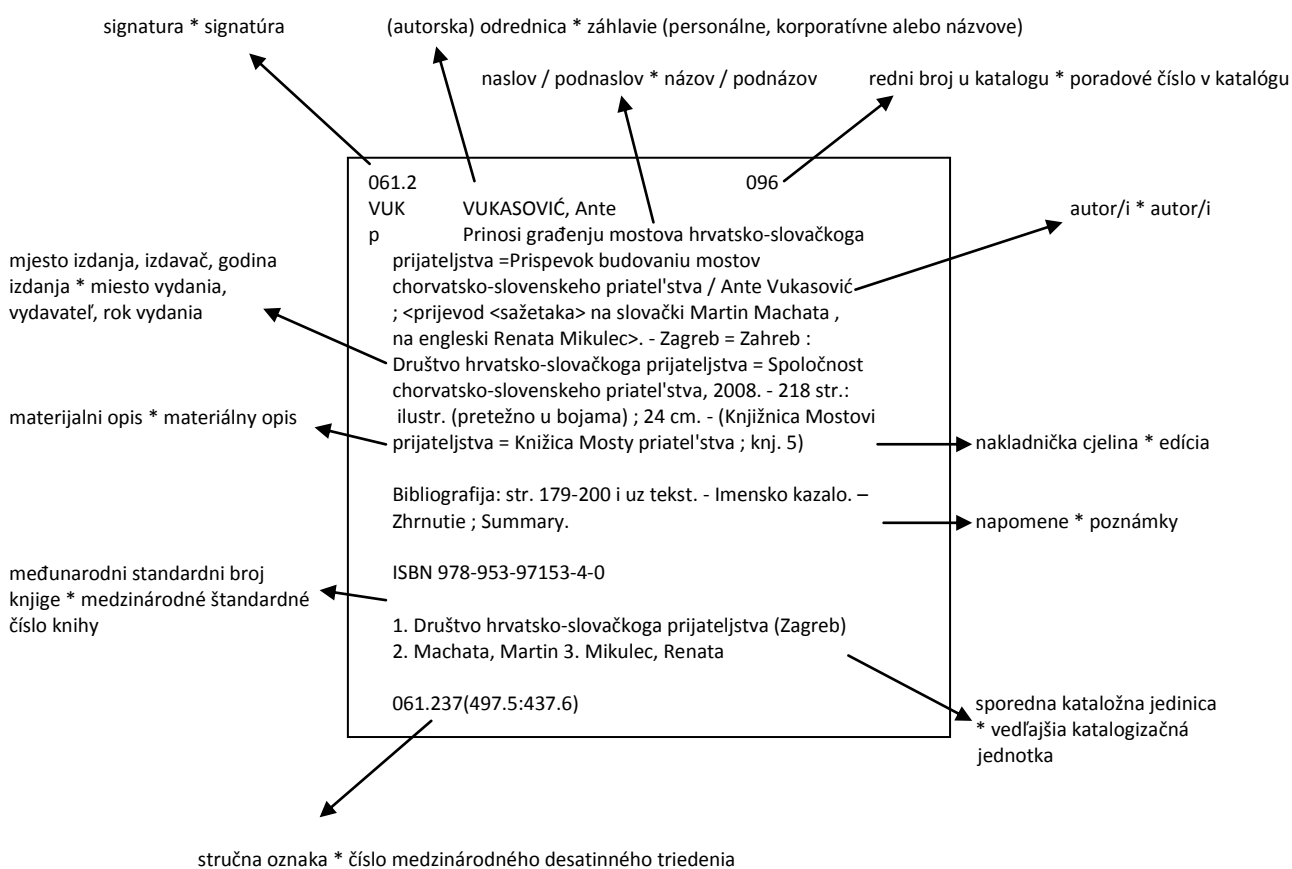
Svaka jedinica građe, naslov, u katalogu je zastupljena bibliografsko-kataložnim zapisom, preporučenom anotacijom i rednim brojem zapisa u katalogu.

Bibliografsko-kataložni zapis pruža korisniku sve potrebne podatke za identifikaciju publikacije i njezino pronalaženje u fondu knjižnice.

Preporučene anotacije koje slijede uz svaki zapis, pružaju kratku informaciju o sadržaju publikacije i napravljene su dvojezično, na hrvatskom i slovačkom jeziku.

Redni broj zapisa, uz postojeća kazala, olakšava snalaženje u katalogu.

Primjer bibliografsko-kataložnog zapisa * Príklad bibliograficko-katalogizačného záznamu:

Ako používať katalóg

Záznamy v katalógu sú usporiadané podľa abecedy, bez ohľadu na označenie medzinárodného desatinného triedenia (Universal Decimal Classification), podľa ktorého je všetok knižničný materiál v knižnici roztriedený. Dôvodom je lepšia prehľadnosť vo fonde slovenskej knižnice vzhľadom na to, že Regionálna zbierka neobsahuje viac ako sto kníh, ktoré väčšinou majú UDC označenie hlavných skupín 3 a 9 (monografie, menšiny, národný život, folklor, obyčaje...). Katalóg je preto vybavený autorským registrom a registrom titulov, ktoré zjednodušujú vyhľadávanie určitej jednotky a samotnú orientáciu v katalógu.

Každú jednotku, názov, v katalógu predstavuje príslušný bibliograficko-katalogizačný záznam označený poradovým číslom a za záznamom nasleduje odporúčaná stručná anotácia.

Bibliograficko-katalogizačný záznam poskytuje čitateľovi informácie potrebné na identifikáciu knižničnej jednotky a jej vyhľadávanie vo fonde Ústrednej knižnice Slovákov.

Odporúčané stručné anotácie za každým záznamom poskytujú krátku informáciu o obsahu publikácie a vypracované sú dvojazyčne, v chorvátskom a slovenskom jazyku.

Poradové číslo záznamu spolu s uvedenými registrami, zľahčuje používanie katalógu.

811.162.4 001
AND ANDRIĆ, Josip
s Slovačka slovnica : prva hrvatska
gramatika slovačkog jezika 60 godina poslije /
Josip Andrić ; <uredio Josip Moser>. - Zagreb :
Nading, 2003. - 208 str. ; 21 cm. - (Biblioteka
Nading)

Pretisak iz 1942. godine.

ISBN 953-7108-00-7

811.162.4'36

Pretisak Andrićeve *Slovnice* iz 1942. znak je oživljavanja dobrih hrvatsko-slovačkih odnosa i potvrda kako želja za međusobnim upoznavanjem s hrvatske strane ne postoji od jučer. Kao jezični priručnik, Andrićevu *Slovnicu* treba promatrati s kritičkim odmakom od vremena njezina nastanka i slovačke jezične situacije u to doba, a prije svega kao djelo zaljubljenika u slovačku kulturu i dobrog poznavatelja slovačkog jezika i književnosti, ali ipak jezikoslovnog laika. Iz *Slovnice* se, dakle, ne može naučiti slovački jezik, ali se može mnogo naučiti o oba jezika.

Pretlač Andrićovej *Slovnice* z roku 1942 je znakom oživenia dobrých chorvátsko-slovenských vzťahov a potvrdenie toho, že úsilie o vzájomné spoznávanie sa z chorvátskej strany neexistuje od včerajška. Ako jazykovú príručku treba Andrićovu *Slovnicu* chápať s kritickým odstupom, vzhľadom na čas v ktorom vznikla a vtedajšiu podobu slovenského jazyka. Predovšetkým ju však treba brať ako dielo slovákofila a dobrého znalca slovenského jazyka a literatúry, hoci jazykovedného laika. Pomocou *Slovnice* sa preto nedá naučiť slovenský jazyk, dá sa ale veľa naučiť o obidvoch jazykoch.

394 002
ATL ATLAS l'udovej kultúry Slovákov v
Chorvátsku = Atlas narodne kulture Slovaka
u Hrvatskoj / autori Mojmir Benža... <et al.>
; zodpovedný redaktor = odgovorni urednik
Andrej Kuric. - <Ca 1:1 400 000>. - Našice :
Zváz Slovákov v Chorvátsku = Savez Slovaka
u Hrvatskoj, 2005 (Osijek : Grafika). - 1 atlas,
165 str. ; 21 x 30 cm

ISBN 953-7277-01-1

1. Hrvatska, istočna -- Etnografski
atlas 2. Benža, Mojmir 3. Kuric, Andrija

39(497.5-11)(084.4)
912.44(497.5-11):39

Atlas narodne kulture Slovaka u Hrvatskoj rezultat je projekta Slovačke akademije znanosti pod nazivom: *Tradicionalna kultura slovačkih manjina u južnoj Europi*. Izravno se oslanja na knjigu *Narodna kultura Slovaka u Hrvatskoj* izdanu 2002. god. U Atlasu se nalazi više od 200 mapa s podacima iz područja poljoprivrede, uzgoja stoke, načina odijevanja i obuvanja, graditeljstva, stanovanja, života u obitelji i zajednici, glazbe i plesa u pojedinim slovačkim naseljima u Hrvatskoj.

Atlas je výsledkom vedeckého projektu Slovenskej akadémie vied pod názvom *Tradičná kultúra slovenských menšín v južnej Európe*. Vychádza z knihy *Národná kultúra Slovákov v Chorvátsku*, ktorá bola vydaná roku 2002. V Atlase sa nachádza viac ako 200 máp, ktoré umožňujú sledovať názvy v oblasti poľnohospodárstva, chovu hospodárskych zvierat, spracovania textilu, stravovania, odevu a obuvi, staviteľstva a bývania, rodiny a spoločnosti, v oblasti hudby a tancov v jednotlivých slovenských osadách v Chorvátsku.

908

003

BAK BAKSA, Branka

f Fotomonografija "Pod tim našim prozorčićem lijepo sunce sija" : povodom 130. obljetnice dolaska Slovaka u Markovac i 130. obljetnice spomena Markovca = Fotomonografija "Pod tým našim okienečkom pekné slnko svieti" : pri príležitosti 130. výročia príchodu Slovákov do Markovca a 130. výročia založenia osady Markovec / Branka Baksa ; <prijevod Ana Kuric-Devič>. - Našice :Savez Slovaka u RH : Matica slovačka u Markovcu Našičkom, 2009. - 128 str. : ilustr. <pretežno u bojama> ; 25 cm

ISBN 978-953-7277-21-6

908 (497.5 Markovac)

Fotomonografija, posvećena 130. obljetnici dolaska Slovaka u selo Markovac Našički (1879.), u kojoj je autorica slikama dokumentirala i popratila život slovačkog stanovništva kroz područja: proslava obljetnice, svakodnevni život, školstvo u Markovcu, Društvo naša djeca, Dobrovoljno vatrogasno društvo, nogometni klub, crkvu, Folkorno društvo Franjo Strpač i Maticu slovačku Markovec.

Fotografska monografija venovana 130. výročiu príchodu Slovákov do dediny Markovec Našický (1879), v ktorej autorka obrazmi dokumentovala a prezentovala život slovenského obyvateľstva v osade v oblastiach: oslavy výročia, každodenný život, školstvo v Markovci, Spolok naše deti, Hasičský spolok, Futbalový klub, kostol, folklórny spolok Fraňo Strpač a Matica slovenská Markovec.

39

004

BAK BAKSA, Vesna

o O načinu života i običajima Slovaka doseljenih u Markovac Našički / Vesna Baksa. - 1. izd. - Markovac Našički : Savez Slovaka u Hrvatskoj : Matica slovačka, 2002. (Našice : Tisak). - 26 str., <8> str. s tablama u bojama : ilustr. ; 24 cm

ISBN 953-98927-2-4 (Savez Slovaka u Hrvatskoj)

Našice i okolica -- Slovaci -- Narodni život i običaji

39(497.5 Markovac Našički=162.4)

323.15(497.5 Markovac Našički=162.4)

Slovaci su na našičko područje doselili oko 1878. god. i osnovali dva naselja - Jelisavac i Markovac. Život Slovaka u selu Markovcu od početaka doseljavanja, sa svim njegovim sastavnicama i posebnostima, posebno je opisan i predložen u ovoj knjizi. Slovačka kultura, običaji, tradicije, ali i način prilagodbe i suživota sa stanovništvom u novoj sredini, popraćeni su zanimljivostima, fotografskim i slikovnim materijalom, a kao izvor djelu poslužio je dokumentarni materijal seoskog učitelja Andreja Koze (*Povijest sela Markovca Našičkog i Etnografska spomenica*) iz 1940.

Slováci sa do našickej oblasti prisťahovali okolo roku 1878 a založili si osady Jelisavec a Markovec. V knižočke je podrobne opísaný a prezentovaný život Slovákov v dedine Markovec od čias ich príchodu vo všetkých jeho aspektoch a zvláštnostiach. Slovenská kultúra, obyčaje, tradície, ale aj spôsob prispôsobovania sa a spolužitia s domácim obyvateľstvom v novom prostredí sprevádzajú zaujímavosti, fotografický a obrazový materiál. Autorka využila ako pramene dokumentárny materiál dedinského učiteľa Andreja Kozu (*História dediny Markovec Našický a Etnografická pamätnica*) z 1940.

BAK BAKSA, Vesna

o O spôsobe života a zvykov Slovákov
pristáhovaných do Markovca Našického /
Vesna Baksová. - Našice : Zväz Slovákov
v Chorvátsku : Matica slovenská Markovec
Našický, 2005. - 60 str. : ilustr. (djelomično u
bojama) ; 24 cm

Dvojezično izdanje.

ISBN 953-7277-02-X

39(497.5 Markovac Našički=162.4)

Drugo, dvojezično izdanje knjižice *O načinu života i običajima Slovaka doseljenih u Markovac Našički*, objavljene 2002. godine. Slovaci su na našičko područje doselili oko 1878. god. i osnovali dva naselja - Jelisavac i Markovac. Život Slovaka u selu Markovcu od početaka doseljavanja, sa svim njegovim sastavnicama i posebnostima, podrobno je opisan i predložen u ovoj knjižici. Slovačka kultura, običaji, tradicije, ali i način prilagodbe i suživota sa stanovništvom u novoj sredini, popraćeni su zanimljivostima, fotografskim i slikovnim materijalom, a kao izvor djelu poslužio je dokumentarni materijal seoskog učitelja Andreja Koze (*Povijest sela Markovca Našičkog i Etnografska spomenica*) iz 1940.

Druhé, dvojjazyčné vydanie knižočky *O načinu života i običajima Slovaka doseljenih u Markovac Našički*, sa objavilo v roku 2002. Slováci sa do našičkej oblasti pristáhovali okolo roku 1878 a založili si osady Jelisavec a Markovec. V knižočke je podrobne opísaný a prezentovaný život Slovákov v dedine Markovec od čias ich príchodu vo všetkých jeho aspektoch a zvláštnostiach. Slovenská kultúra, obyčaje, tradície, ale aj spôsob prispôsobovania sa a spolujitia s domácim obyvateľstvom v novom prostredí sprevádzajú zaujímavosti, fotografický a obrazový materiál. Autorka využila ako pramene dokumentárny materiál dedinského učiteľa Andreja Kozu (*História dediny Markovec Našický a Etnografická pamätnica*) z 1940.

BAK BAKSA, Vesna

š <Šezdeset godina organiziranog
nogometa u Markovcu Našičkom>
60 godina organiziranog nogometa u
Markovcu Našičkom / Vesna Baksa.
- Našice : Savez Slovaka u Hrvatskoj,
2007. - 63 str. : ilustr. ; 30 cm

Zhrnutie; Summary; Zusammenfassung.

ISBN 978-953-7277-11-9

796.332(497.5 Markovac Našički)(091)

061.237(497.5 Markovac Našički):796.332(067.5)

Kronika nogometnog kluba Victoria iz Markovca Našičkog temeljena je na zapisnicima sa sastanaka udruge, novinskim člancima i fotografijama. Kronika podastire detaljan pregled rada po godinama, upravljanju, članstvu, športskim događanjima i uspjehu markovačkog nogometa koji je i danas najvažnija sporedna stvar na svijetu, a u navedenom kraju i najpopularniji sport.

Kronika fudbalového klubu Victoria z Markovca Našického, vychádzajúca zo zápisníc zo schôdz spolku, novinových článkov a fotografií. Detailný prehľad činnosti podľa rokov, spravovania, členstva, športových udalostí a úspechov markovského futbalu, ktorý je aj dnes najdôležitejšou vedľajšou vecou na svete a v uvedenom kraji i najpopulárnejším športom.

BAK BAKSA, Vesna

t <Trideset godina rada slovačke
kulturno-umjetničke udruge „Franjo
Strapač“ iz Markovca Našičkog>30 godina rada slovačke kulturno-umjetničke
udruge "Franjo Strapač" iz Markovca Našičkog
: ljetopis = 30 rokov práce slovenského kultúrno-
umeleckého spolku "Fraňo Strapač" z Markovca
Našického : kronika / Vesna Baksa. - Markovac
Našički : Savez Slovaka : Matica slovačka Markovac
Našički : SKUU "Franjo Strapač" Markovac Našički,
2003. - 124 str. : ilustr. u bojama ; 30 cmBibliografija: str. 115. - Resume; Die
Zusammenfassung; Summary.

ISBN 953-98927-4-0

78.077(497.5 Markovac Našički=162.4)(091)
061.237(497.5 Markovac Našički=162.4):78>(067.5)

Knjiga riječju i slikom svjedoči o stoljetnom kulturno-povijesnom identitetu Slovaka u našičkom kraju. To je kronološki prikaz tridesetogodišnjeg postojanja Folklornog društva Franjo Strapač u Markovcu Našičkom, kroz čiji se rad zrcali bogatstvo života ovog kraja, a podržavaju ga brojne ustanove i udruge u RH i SR. Više od 600 članova, koji su prošli kroz Društvo, promiče ljepotu izvornog slovačkog folklora na mnogima smotrama i susretima Slovaka diljem Europe, Hrvatske i Slavonije. Ovaj dvojezični dokument svjedoči o nesebičnom i predanom amaterskom radu, stvaralaštvu i ljubavi prema korijenima vlastite kulture.

Kniha slovom a obrazom svedči o storočnoj kulturno-historickej identite Slovákov v našickom kraji. Je to chronologicky usporiadaný doklad tridsaťročného pôsobenia folklórneho spolku „Fraňo Strapač“ z Markovca Našického, ktorý podporujú mnohé inštitúcie a združenia v CHR a SR a ktorého práca odzrkadľuje bohatstvo života tohto kraja. Viac ako 600 členov, ktorí prešli cez Spolok, prezentuje krásu slovenského folklóru na mnohých prehliadkach a stretnutiach Slovákov v celej Európe, v Chorvátsku a Slavónsku. Tento dvojjazyčný dokument svedčí o nezištnej a oddanej amatérskej činnosti, tvorivosti a láske k vlastnému kultúrnemu pôvodu.

BAR BARTOŠ, Miroslav

s Slováci v Chorvátsku : etnografický
dokument z prostredia slovenskej národnostnej
menšiny v Chorvátsku = Slovaci u Hrvatskoj :
etnografski dokument o Slovacima s područja
Republike Hrvatske / kamera a režija/kamera
i režija Miroslav Bartoš ; odborná spolupráca/
stručni suradnici Zuzana Beňušková, Sandra Kralj.
- Bratislava : Agentúra Všehomír, 2008. - 1 video
DVD (64 min) ; 19 cm

791.43:39(497.5)(=162.4)

Dokumentarni film nastao kao rezultat etnografskog istraživanja Slovaka u Hrvatskoj. Slikovno-zvučna razglednica predstavlja život stanovnika naselja Jelisavca i djelomično Markovca; prikazuje povijest slovačkog iseljništva, ne samo na području Hrvatske, i uglavnom obuhvaća etnografske aspekte života pripadnika slovačkog naroda kao što su tradicionalno graditeljstvo, gospodarski život, kalendarski i obiteljski ciklus običaja, održavanje kontakata potomaka slovačkih iseljenika s matičnom zemljom.

Dokumentárny film, ktorý vznikol na pozadí národopisného výskumu Slovákov v Chorvátsku. Obrazovo-zvuková pohľadnica predstavuje život obyvateľov obcí Jelisavec a sčasti aj Markovec; videodokument sprítomňuje históriu slovenského vysťahovalectva nielen na území Chorvátska. Zobrazuje etnografické aspekty života slovenských krajanov v našickej oblasti ako sú tradičné staviteľstvo, hospodársky život, kalendárny a rodinný obyčajový cyklus či pretrvávajúce vzťahy potomkov slovenských vysťahovalcov ku krajině ich predkov.

323.15

009

BED BEDNÁRIK, Rudolf

s Slováci v Juhoslávii : materiály k ich hmotnej a duchovnej kultúre / Rudolf Bednárík. - Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1964. - 272 str., <45> str. s tablami : ilustr. ; 25 cm

Poglavlje Prehľad osídlenia napisao Ján Síráccky. - Zusammenfassung.

323.15(=162.4)(497.1)

Studija o slovačkej etničkej zajednici koja živi izvan granica svoje domovine, konkretno u Donjoj zemlji (područje Bačke, Banata i Srijema). Ova narodna dijaspora od velikog je značaja za suvremenu etnografsku znanost. Kultura slovačkog naroda u stranom okruženju od početaka njihove kolonizacije doslovno je konzervirala vlastite etničke oblike života. Dijaspóra u Donjoj zemlji dulje je sačuvala stare oblike narodne kulture i ova studija omogućava njihovo proučavanje u drukčijim gospodarskim i društvenim odnosima koji su djelomično sačuvani pred ubrzaním civilizacijskim promjenama. Etnografsko istraživanje slovačkih manjina predstavlja zahvalan materijal za proučavanje nacionalne problematike, razmještaj narodnih kultura i njihove uzajamne odnose na relativno malom području.

Štúdium slovenského etnika žijúceho v zahraničí, konkrétne na Dolnej zemi (Báčka, Banat a Sriem). Táto národná diaspora má veľký význam pre súčasnú národopisnú vedu. Kultúra slovenského ľudu v inonárodnom obkľúčení od samého počiatku kolonizácie čiastočne konzervovala vlastné etnické formy života. Diaspora na Dolnej zemi si dlhšie uchovávala staré formy ľudovej kultúry. Štúdiá umožňujú zachytiť ich vývoj v cudzom prostredí, v iných hospodárskych a spoločenských pomeroch, akoby spomalený, uchránený pred rýchlym civilizačným prúdom. Národopisný výskum slovenských menšín v zahraničí predstavuje vďačné pole pre štúdium národnostných problémov, pre rozloženie ľudových kultúr a ich vzájomné vzťahy na pomerne malom území.

908

010

BRN BRNJIK, Željko

j Jelisavac, slovačko rodno selo = Jelisavec, slovenská rodná dedina / Željko Brnjik ; <prijevod - preklad Ružica Vinčak>. - Našice : Savez Slovaka u Republici Hrvatskoj : Matica slovačka Jelisavac, 2007. - 151 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm

Tekst na hrvatskom i slovačkom jeziku. - Sažetak; Zhrnutie; Summary; Zusammenfassung.

ISBN 978-953-7277-10-9

908(497.5 Jelisavac)

323.15(497.5=162.4)

Monografija o slovačkom selu Jelisavcu u kojoj je riječju i fotografijama prikazan nastanak mjesta, život, kultura i običaji njegovih žitelja. Knjiga o Slovacima koji su na poziv našičkog grofa Pejačevića došli na ove prostore iz dalekih područja sjeverne Slovačke u potrazi za boljim životom, te se znanjem, inteligencijom i marljivim radom uklopili u novu sredinu. Autor je koristio mnoge pisane izvore, ali i usmenu predaju najstarijih Jelisavčana. Knjiga je zato povijesno i kulturno svjedočanstvo o poznatim, zaboravljenim ljudima, istaknutim pojedincima, starim

predmetima i brojnim događajima iz jednog slovačkog naselja u kojem ljudi godinama čuvaju i njeguju svoju kulturu, jezik i običaje, čime obogaćuju i oplemenjuju Hrvatsku.

Monografija o slovenske dedine Jelisavec, v ktorej je slovom a obrazom doložený vznik miesta, život, kultúra a obyčaje jeho obyvateľov. To je kniha o Slovákoch, ktorí na pozvanie našického grófa Pejačevića prišli na tieto priestory z ďalekých krajov severného Slovenska hľadajúc lepší život; vďaka svojim vedomostiam, inteligencii a usilovnosti sa začlenili do nového prostredia. Autor využil mnohé písomné ale i ústne pramene najstarších Jelisavčanov. Kniha je preto historickým a kultúrnym svedectvom o zabudnutých ľuďoch, významných jedincoch, starých predmetoch a nespočetných udalostiach jednej slovenskej osady, v ktorej ľudia roky pestujú a chránia svoju kultúru, jazyk a obyčaje, obohacujúc tak aj samotné Chorvátsko.

323.15 011

CVE CVETKOVIĆ, Tomislav
s Slovaci u Hrvatskoj : maturalni rad iz geografije / Tomislav Cvetković. - Zagreb : T. Cvetković, 2000. - 38 listova : ilustr. ; 30 cm

Na vrhu nasl. str.: IV. Gimnazija Unesco ASP, Avenija Dubrovnik 36, Zagreb.

323.15(497.5)(=162.4)

Autor, dijete iz miješanog hrvatsko-slovačkog braka, zainteresiran za položaj slovačke manjine u Hrvatskoj, izabrao je ovu temu za svoj maturalni rad. Prikazao je kretanje broja Slovaka kroz povijest, njihovu teritorijalnu raspodjelu, djelovanje nekih poznatih Slovaka u Hrvatskoj te djelovanje slovačkih kulturno-umjetničkih društava.

Autor je potomak zmiešaného chorvátsko-slovenského manželstva a zaujímal ho súčasný stav slovenskej menšiny v Chorvátsku, čoho výsledkom bola táto jeho maturitná práca. Poukázal v nej na počet príslušníkov slovenskej menšiny v priebehu dejín, ich geografické umiestnenie, pôsobenie niektorých významných Slovákov v Chorvátsku a pôsobenie slovenských kultúrno-umeleckých spolkov.

792.2 012

ČER ČERNI, Ružica
s Slovenské divadlo v Iloku 1914 - 2008 = Slovačko kazalište u Iloku 1914. - 2008. / Ružica Černi, Vlatko Miksad, Ratko Sudecký. - Ilok ; Bratislava : Matica slovenská Ilok : Tlačiareň Pauk, 2008. - 376 str. : ilustr. ; 33 cm

Tekst usporedo na slovačkom i hrvatskom jeziku. - Summary; Zusammenfassung. - Imensko kazalo.

ISBN 978-953-283-015-6

1.Miksad, Vlatko 2. Sudecký, Ratko

792.077 (497.5 Ilok=162.4)“191/200“

Kazališna je umjetnost jedinstvena - kazališne su predstave uvijek drukčije, a njihova trajnost ograničena. Postoje samo na jednom mjestu i u jednoj vremenskoj dionici - ovdje i sada. Zato je knjiga o kazališnoj aktivnosti iločkih Slovaka, u koju se uključivala skoro cijela zajednica, pisani trag o kazališnoj tradiciji i naputak o stvaranju multietničke Europe. U kronološkom slijedu navedeni su nazivi kazališnih predstava, imena autora kazališnog djela, datumi i mjesto održavanja predstava, lica i njihove uloge. Knjiga je svojevrsna zahvala svim amaterima za njihov rad i trud kojim su pomogli u očuvanju slovačkog nacionalnog identiteta, kulture i jezika u ovoj djelatnosti.

Divadelné umenie je jedinečné - divadelné predstavenia sa pravidelne obmieňajú a ich trvanie je obmedzené. Existujú iba na jednom mieste a v jednom časovom úseku - tu a teraz. Preto je kniha o divadelnom pôsobení ilockých Slovákov, do ktorého sa zapájala celá komunita, písomná stopa o divadelnej tradícii a návod na vytváranie multietnickej Európy. V chronologickom poradí sú uvedené názvy divadelných predstavení, mena autorov divadelných hier, dátum a miesto predstavenia, postavy a ich obsadenie. Kniha je istým spôsobom vyjadrením vďaka všetkým ochotníkom za ich snahu a činnosť, ktorou pomáhali zachovať slovenskú národnú identitu, kultúru a jazyk v tejto oblasti.

323.15 013

ČEŠ ČEŠI a Slováci v osadách Lipovlany a
Krivaj = Česi i Slovaci u naseljima Lipovljani
i Krivaj. - Daruvar : Jednota, 2005. - 76 str.
: ilustr. ; 24 cm

ISBN 953-6607-33-6

323.15(497.5-3 Slavonija=162.4)

Pregled doseljavanja Slovaka i Čeha u mjesta Lipovljani i Krivaj, njihovog života kroz prizmu šire društvene i kulturne zajednice, uključivanje u novu sredinu i načini dugogodišnje borbe za očuvanje vlastitog kulturnog i nacionalnog identiteta. Kronološka i sadržajna analiza; odnosi između ovih dviju manjina, odnosno naroda koji su godinama živjeli u istoj državi. Načini na koje su njegovali svoju kulturu, tradicije i jezik kroz udruge i institucije kao: osnovne škole, Češkoslovačku besedu, folklorna društva, amatersko kazalište, izdavačku djelatnost.

Prehľad prisťahovania Slovákov a Čechov do miest Lipovľany a Krivaj, ich života z perspektívy širšej spoločenskej a kultúrnej komunity, ich včlenenie sa do nového prostredia a spôsoby dlhoročného boja o zachovanie vlastnej kultúrnej a národnostnej identity. Chronologická a obsahová analýza; vzťahy medzi týmito dvoma menšinami a národmi, ktoré roky žili v jednom spoločnom štáte. Spôsoby pestovania kultúry, tradície a jazyka cez spolky a inštitúcie ako sú základné školy, Československá beseda, folklórne spolky, ochotnícke divadlo, vydateľská činnosť.

325 014

ČUK ČUKAN, Jaroslav
d Dolnozemske reflexie : na neroľnícke
zamestnania / Jaroslav Čukan ; <preklady:
anglický - Ján Vančo, maďarský - Ján Chlebnický,
chorvátsky - Emil Horák>. - Nitra : Univerzita
Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta,
2001. - 231 str. : ilustr. u bojama ; 21 cm

Literatura i izvori: str. 211-220. - Abecedno kazalo
naselja i gradova: str. 227-231.

ISBN 80-8050-422-9

325(=162.4):67

Do sada su istraživanja o Slovacima u Donjoj zemlji pretežno bila posvećena kulturi seoskog poljoprivrednog stanovništva. Stoga je, obrađujući nezemljoradnička zanimanja u slovačkim jezičnim enklavama u Mađarskoj i Hrvatskoj, autor usmjerio pozornost na slojeve kojima su se etnologija i povijest posvećivala sporadično ili čak nikako. Studija govori prije svega o kulturi nezemljoradnika i njihovim zanimanjima kao: drvosječe, ugljenari, proizvođači vapna, krovopokrivači, metlari, košaraši, kočijaši i prijevoznici, rudari. Različita zanimanja uvjetovao je geografski položaj i međulokalni odnosi. Slovačka zajednica u inozemstvu prikazana je kroz svakodnevni život iz ugla koji do sada nije bio istraživani.

Štúdie Slovákov na Dolnej zemi boli prevažne venované kultúre dedinského roľníckeho obyvateľstva. Preto spracovaním neroľníckych zamestnaní v slovenských jazykových ostrovoch v Maďarsku a Chorvátsku autor upriamil pozornosť na vrstvy, ktorým sa etnológia a história venovali len okrajovo alebo vôbec. Štúdia hovorí o predovšetkým kultúre neroľníkov a ich zamestnaniach ako sú drevorubačstvo, uhliarstvo, vápenkárstvo, škridliarstvo, metliarstvo, košíkárstvo, furmanstvo, baníctvo. Rôznorodé zamestnania boli odvodené od geografického prostredia a medzilokálnych vzťahov. Slovenská societa v zahraničí cez každodenný život zo stránky, ktorá doteraz nebola skúmaná.

821.162.4-3

015

DAS DASOVIČOVÁ, Boženka

b Belasá obloha detstva = Plavo nebo djetinjstva :

<rozprávky pre deti - príče za djecu> / Boženka

Dasovičová ; <ilustrátorka Martina Dasovičová>.

- Našice : Zväz Slovakov, 2008. - 87 str. : ilustr. ; 21 cm

ISBN 978-953-7277-19-4

821.162.4-93-3=163.42

Dvojezična knjiga príča za djecu koja nas uz ilustracije autoričine kćeri vraća u djetinjstvo, ali i podsjeća da smo svi zapravo nečija djeca i ujedno djeca Božja. U lepršavim, optimističnim i dobrim pričama upoznajemo se sa svijetom oko sebe, preko kućnih ljubimaca, čestih gostiju naših domova, pa do šumskih životinja. Priče su to pozitivne i pune energije, koje nas oraspoločuju, potiču na razmišljanje i svjedoče kako smo gotovo svi imali slično djetinjstvo i doživljaje koji su obilježili naše odrastanje. Knjiga je namijenjena i mladima i starima.

Knjiga rozprávok pre deti, dvojjazyčná, ktorá nás slovom a obrazom (ilustrácie autorkinej dcéry) vracia do detstva, ale i pripomína, že my sme všetci niečie deti, ako aj deti Božie. V hravých, optimistických a pozitívne naladených rozprávkach spoznáva nás i svet vókol nás cestou našich zvieracích miláčikov, častých hostí nášho domu ako aj za pomoci lesných zvierat. Sú rozprávky hravé a plné energie, ktoré nám zlepšujú náladu, podnecujú k prozmyšľaniu a svedčia o tom, že sme mali všetci podobné detstvo a zážitky, ktoré vplývali na naše dospievanie. Kniha je určená mladým aj starým.

323.15

016

DES DESIATE výročie Matice slovenskej v

Záhrebe = Deseta godišnjica Matice slovačke

u Zagrebu / <uredio Zlatko Jevak>. - Zagreb :

Matica slovenská v Záhrebe, 2006. - 191 str.

: ilustr. ; 24 cm

Tekst na slovačkom i hrvatskom jeziku.

ISBN 953-98951-2-X

1.Jevak, Zlatko

061.237(497.5 Zagreb=162.4)“1995/2005“

Slovačka manjina u Hrvatskoj organizirala je svoju kulturnu djelatnost kroz udruge pod nazivom Matice slovačke koje su udružene u zajednički Savez Slovaka RH. Matica slovačka Zagreb osnovana je 1995. godine i u ovoj je monografiji pružila presjek svojih aktivnosti u prvih 10 godina postojanja. Djelovanje Matice slovačke Zagreb usmjereno je na uspostavljanje dobre suradnje sa Slovačkim veleposlanstvom, Katedrom slovačkog jezika na FF, Društvom hrvatsko-slovačkog prijateljstva, Maticom hrvatskom, Savezom Čeha. Promociju slovačke kulture, jezika i identiteta provode kroz izdavačku djelatnost, studijska putovanja u Slovačku, književne susrete i predavanja. MS Zagreb predstavlja do sada najaktivniju poveznicu u građenju mostova prijateljstva između slovačkog i hrvatskog naroda u našoj zemlji.

Slovenská menšina v Chorvátsku realizuje svoju kultúrnu činnosť cez združenia pod názvom Matice slovenské, ktoré sú spoločne členmi ústrednej organizácie - Zväzu Slovákov v CHR. Matica slovenská Záhreb bola založená v roku 1995 a v tejto monografii poskytnula prierez svojou aktivitou v prvých desiatich rokoch pôsobenia. Činnosť Matice slovenskej Záhreb je orientovaná na nadväzovanie dobrej spolupráce so Slovenským veľvyslanectvom, Katedrou slovakistiky na FF, Spolkom chorvátsko-slovenského priateľstva, Maticou chorvátskou, Zväzom Čechov. Propagáciu slovenskej kultúry, jazyka a identity realizujú cez vydavateľskú činnosť, študijné cesty na Slovensko, literárne stretnutia a prednášky. MS Záhreb predstavuje doteraz najaktívnejšie spojenie a budovateľa mostov priateľstva medzi slovenským a chorvátskym národom v našom štáte.

908 017
DUB DUBOVICKÝ, Oskár
s Stará Bystrica : a okolie / Oskár Dubovický,
Ján Podmanický. - Bratislava : Print-Servis, 1998.
- 464 str. : ilustr. <djelomično u bojama> ; 27 cm

Rječnik starobystričkih izraza: str. 431-432. -
Primjeri starobystričkog narječja: str. 433 -444. -
Prezimana iz Stare Bystrice: str. 444-447. -
Lokalni nazivi: str. 448-449. - Bilješke: str. 450-459.
- Literatura: str. 459-461.

ISBN 80-88755-81-6

1.Podmanický, Ján

908 (437.6 Stara Bystrica)
943.764.5-22

Povijest kisuckog naselja Stara Bistrica napisana popularno-znanstvenim stilom koji sadržaj knjige približava i laicima i stručnjacima. Monografija je i formalno uređena na originalan način koji odgovara izabranom stilu - glavni tekst je bočno dopunjen slikama, bilješkama, zanimljivostima i podrobnostima. Knjiga se sastoji od šest dijelova: povijesti Stare Bistrice, života i kulture njezinih predaka, galerije osobnosti, prirode i dodataka. Kroz zanimljivu povijest mjesta možemo zaviriti u živote ljudi, njihove borbe, nastojanja, vrijednosti koje su stvarali, a koje tek danas cijenimo. Slovačkoj manjini u Hrvatskoj monografija je izuzetno vrijedna jer je velik dio iseljeništva potjecao upravo s područja Kisuće i naselja Stara Bistrica, tako da je knjiga dobar izvor za istraživanje njihove povijesti i porijekla.

Dejiny kysuckej obce Stará Bystrica písane populárno-náučným štýlom, ktorý obsah knihy približuje laikom ako aj odborníkom. Formálna úprava monografie originálnym spôsobom zodpovedá zvolenému štýlu - hlavný text je po okraji dopĺňovaný obrazovým materiálom, poznámkami, spresneniami a podrobnosťami. Kniha je rozdelená do šiestich častí: dejiny Starej Bystrice, život a kultúra jej predkov, galéria osobností, príroda, stručné dejiny okolitých obcí a dodatky. Pútavá história miesta umožňuje načrieť do života ľudí, ich bojov, zápasov, hodnôt, ktoré vytvárali a ktoré až dnes oceňujeme. Pre slovenskú menšinu v Chorvátsku má monografia veľký význam, pretože veľká časť vysťahovalectva pochádzala práve z oblasti Kysúc a osady Stará Bystrica a kniha je prameňom pre výskum ich histórie a pôvodu.

930 018
GRA GRADITELJI mostova hrvatsko-slovačkog
prijateljstva = Budovatelia mostov chorvátsko-
slovenského priateľstva / urednik Ante Vukasović ;
<prijevod na slovački Mária Ševčíková, na engleski
Renata Mikulec>. - Zagreb : Društvo hrvatsko-
slovačkog prijateljstva, 2000. - 182 str. ; 22 cm. -
(Knjižnica Mostovi prijateljstva ; knj. 3)

Bibliografija: str. 179-182. - Autorsko kazalo:
str. 173-178. - Resume; Summary.

ISBN 953-97153-2-6

930.85(497.5:437.6)(082)

Hrvati i Slovaci dva su vrlo bliska i srodna naroda. Mukotrpana povijesna sudbina upućivala ih je na međusobno povezivanje, pomaganje, suradnju. Tradicija uzajamnog prijateljstva duga je i bogata, a zasnovali su je slavni Slovaci i Hrvati - graditelji mostova između dvaju naroda, kojima je i posvećena ova monografija. U knjizi je odabrano 10 reprezentanata, po pet sa svake strane, da kao svijetli primjeri, uzori i putokazi prezentiraju djela graditelja i pokažu smisao i opravdanost izgradnje takvih mostova i danas, i u budućnosti. To su: Antun Vrančić, Marko Križevčanin, Aleksandar Alagović, Juraj Haulik, Stjepan Moyzes, Josip Jelačić, Josip Juraj Strossmayer, Bogoslav Šulek, Martin Kukučín i Josip Andrić.

Chorváti a Slováci sú dva veľmi blízke a príbuzné národy. Strastiplný historický osud ich viedol k vzájomnému zomknutiu, pomoci, spolupráci. Tradícia vzájomného priateľstva je dlhá a bohatá a založili ju slávni Slováci a Chorváti - staviteľia mostov medzi dvoma národmi, ktorým je venovaná aj táto monografia. V knihe je vybraných 10 predstaviteľov, po päť z každej strany, aby ako svetlé príklady a vzory prezentovali diela budovateľov a poukázali na zmysel a opodstatnenosť budovania takýchto mostov dnes aj v budúcnosti. Sú to: Antun Vrančić, Marek Križín, Alexander Alagović, Juraj Haulik, Štefan Moyzes, Josip Jelačić, Josip Juraj Strossmayer, Bohuslav Šulek, Martin Kukučín a Josip Andrić.

641.568

019

GRŽ GRŽINIĆ, Miroslava

b Babkine recepty = Recepti naših slovačkih
baka / autor Miroslava Gržinić; <preklad, prijevod Anna
Landekova, Mario Gržinić ; fotografije, fotografije Verdan
Grubelić>. - Rijeka : Zvaz Slovákov v Chorvátsku - Savez
Slovaka u Republici Hrvatskoj : Matica slovenská Rijeka -
Matica slovačka Rijeka, 2007. - 150 str. : ilustr. u bojama ;
21 cm

ISBN 978-953-7277-09-7

641.568(497.5=162.4)(083.12)

Knjiga daje pregled nekih tradicionalnih iskustava u prehrani Slovaka u odnosu na godišnja doba. Tradicionalna jela Slovaka, predaka pripadnika slovačke manjine koja danas živi u Hrvatskoj, bila su brza i jednostavna jer je većina stanovništva živjela na selu i zbog obimnog posla nije imala vremena za pripremu složenih jela. Zimi je vremena bilo više, ali tada nije bilo svježih hrane. Najobilnije su se ljudi hranili za vrijeme najtežih seoskih poslova, na obiteljskim proslavama i u vrijeme blagdana. Sastojke su uzgajali sami, kupovali su samo sol. Dio tih tradicionalnih slovačkih (najčešće slanih i kiselih) jela i recepata, već pomalo zaboravljene narodne kuhinje, sadržan je u ovoj knjizi.

Knjha poskytuje prehľad niektorých tradičných stravovacích návykov Slovákov v závislosti od na ročných období. Tradičné jedlá Slovákov, predkov príslušníkov slovenskej menšiny, ktorá dnes žije v Chorvátsku, boli rýchle a jednoduché pretože väčšina obyvateľov žila na dedinách a pre množstvo práce nemali čas na prípravu zložitých jedál. V zime bolo času viac, ale zasa nebolo čerstvých potravín. Najvýdatnejšie sa ľudia stravovali počas ťažkých roľníckych prác, na rodinných oslavách a počas sviatkov. Potraviny najčastejšie pestovali sami, kupovala sa iba soľ. Časť tradičných slovenských (väčšinou slaných a kyslých) jedál a receptov už postupne zabudnutej národnej kuchyne nájdete v tejto knihe.

659.3

020

HOL HOLEŠTIAK, Pavol

s Slovenské médiá vo svete : krajanské periodiká
v zahraničí po obnovení samostatnosti Slovenska /
Pavol Holeštiak. - Čadca : Vzlet, 2002. - 139 str. :
ilustr. ; 23 cm

ISBN 80-968759-3-0

659.3(100=162.4)

Publikacija predstavlja slovačke periodike, odnosno tisak koji je izdavala slovačka dijaspora u državama diljem svijeta, u razdoblju 1993.-2000. Čitatelj ima mogućnost prvi put usporediti pojedine aktivnosti slovačke manjine u svijetu, na području ove vrste tiskane riječi. Jezgru djela čine tri glavna poglavlja - u prvom je predstavljeno slovačko iseljeničtvo u svijetu, u drugom je dan opći pregled slovačkih iseljeničkih periodika, a u trećem konkretno stanje u pojedinim državama (broj Slovaka, nazivi najvećih centara, karakteristične crte njihovog tiska, društvenu aktivnost i ukupan broj naslova periodika). Važan je i prilog u kojem se nalazi adresar izdavača slovačkog tiska u svijetu.

Publikácia zachytáva slovenské tlačené periodiká v období rokov 1993-2000 a jej pozornosť je upriamená na slovenské diaspóry v štátoch, v ktorých bola vydávaná krajanská tlač. Čitateľ má možnosť po prvýkrát konfrontovať jednotlivé aktivity slovenskej menšiny na celom svete v oblasti tlačeného slova. Jadro práce pozostáva z troch hlavných kapitol - v prvej sa predstavuje slovenské vystaľhovalectvo vo svete, v druhej všeobecný pohľad na slovenskú krajanskú tlač a v tretej konkrétny stav v jednotlivých štátoch (počet Slovákov, názvy najväčších centier, typické črty ich tlače, spolková činnosť a celkový počet tamojších periodík). Dôležitá je aj príloha s adresárom slovenských krajanských periodík.

811.162.4(038)

021

HOR HORÁK, Emil

s Slovensko-srbochorvátsky, srbochorvátsko
- slovenský turistický slovník / Emil Horák. - 1. izd.
- Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo,
1987. - 192 str., 96 str. ; 14 cm

Rječnici pisani u obratnim smjerovima.

811.162.4(038)=163.42

811.163.42(038)=162.4

Rječnik je nastao iz potrebe i želje za pomoći slovačkim turistima koji su putovali u tadašnju Jugoslaviju, odnosno današnju Hrvatsku i njezino Jadransko more. U džepnom, praktičnom izdanju sadržano je puno jezičnih informacija - u srpskohrvatskom dijelu nalazi se jezgra jezičnog fonda u opsegu od 4000 riječi i izraza, a u slovačkom dijelu se nalazi fond od 7000 riječi iz područja putovanja i turizma. Kako većina slovačkih turista putuje na Jadransko more, ovaj rječnik unatoč nazivu „srpskohrvatski“, sadrži zapravo hrvatsku inačicu prevedene riječi.

Slovník vznikol z potreby a túžby stať sa spoľahlivým sprievodcom slovenských turistov, cestujúcich do vtedajšej Juhoslávie, dnešného Chorvátska a jeho Jadranského pobrežia. V praktickom vreckovom vydaní sú obsiahnuté mnohé jazykové informácie - v srbochorvátskej časti nachádza sa jadro slovnej zásoby v rozsahu 4000 slov a spojení, a v slovenskej časti je jazykový fond v rozsahu 7000 slov z oblasti cestovania a turistiky. Keďže väčšina slovenských turistov cestuje k Jadranskému moru, tento slovník napriek názvu „srbochorvátsky“, obsahuje chorvátsky variant preloženého slova.

811.162.4(038) **022**

HOR HORÁK, Emil

s Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník / Emil Horák. - 1. vyd. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1991. - 756 str. ; 21 cm

Stv. nasl. na spor. nasl. str.: Srpskohrvatsko-slovački i slovačko-srpskohrvatski rečnik = Hrvatskosrpsko-slovački i slovačko-hrvatskosrpski rječnik

ISBN 80-08-00001-5

811.163.41(038)=162.4

811.162.4(038)=163.41

Rječnik sadrži približno 25 000 riječi i izraza u svim verzijama, koji su izabrani prema kriteriju učestalosti korištenja. Zato su u rječniku najviše zastupljene stilistički neutralne riječi književnog slovačkog i «srpskohrvatskog» jezika, osnovni stručni termini i najčešće korišteni izrazi. S obzirom da su ova dva jezika genetski srodna, ne navode se npr. augmentativi, deminutivi, glagolske imenice, arhaizmi ili izrazito stilistički obojene riječi. Rječnik je u prvom redu namijenjen slovačkim korisnicima, ali mogu ga koristiti i Srbi i Hrvati, kao pomoć u čitanju slovačkih tekstova i komunikaciji sa Slovácima.

Slovník obsahuje približne 25 000 slov a výrazov v každej verzii, pri výbere ktorých sa uplatňovalo kritérium frekvencie. Preto slovník zahŕňa väčšinou štylisticky neutrálne slová spisovnej slovenčiny a srbochorvátčiny, základné odborné termíny a najbežnejšie slovné spojenia. Vzhľadom na genetickú príbuznosť dvoch jazykov sa neuvádzajú sa augmentatíva, deminutíva, slovesné podstatné mená, slová zastarané alebo silne štylisticky príznakové. Slovník je určený najmä slovenským užívateľom, budú ho ale môcť výdatne využívať aj Juhoslovania a Chorváti pri čítaní slovenských textov a v komunikácii so Slovákmi.

930 **023**

HRV HRVATSKA - Slovačka : povijesne i kulturne veze : (slična sudbina i zajedničke osobine) = Chorvátsko - Slovensko : historické a kultúrne vzťahy : (podobný osud a spoločné osobnosti) / <editor in chief Dražen Katunarić ; translation Juraj Demus>. - Dvojezično hrvatsko-ukrajinsko izd. = Dvojazykové chorvátsko- slovenské vyd. - Zagreb : Most = The Bridge, 1998. (<s. l.> : Tiskara Šolta). - 303 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Biblioteka Relations = The relations library ; 1/1998)

Tekst na hrv. i slovač. jeziku.

930.85(497.5:437.6)

Zbornik radova i članaka posvećen sudbinskoj povezanosti hrvatskog i slovačkog naroda. Članci su posvećeni određenim razdobljima, događajima i osobnostima. Osnovne značajke slovačko-hrvatskih kulturnih i povijesnih odnosa proizlaze iz njihove genetičke srodnosti (jezične bliskosti, mentaliteta, narodnih običaja), geopolitičkog prostora za koji je karakteristična geografska bliskost, te 800-godišnjeg suživota u sastavu jedne države tvorevine, Ugarske. Vanjski utjecaji kao turska osvajanja još su pridonijeli intenziviranju odnosa uzajamnom migracijom stanovništva. Za hrvatsko-slovačke odnose karakteristično je što su neobično bogati, raznovrsni i plodonosni, a obilježava ih neprekidan kontinuitet od ranog srednjovjekovlja do danas.

Zborník prác a článkov venovaný osudovej previazanosti chorvátskeho a slovenského národa. Články sú venované určitým obdobiam, udalostiam a osobnostiam. Základné charakteristiky slovensko-chorvátskych kultúrnych a historických väzieb vyvierajú z ich genetického príbuzenstva (jazykovej blízkosti, mentality, národných zvyklostí), z

geopolitického priestoru pre ktorý je typická geografická blízkosť a z 800-ročného spolužitia v rámci jedného štátneho útvaru, Uhorska. Vonkajšie vplyvy ako turecké nájazdy ešte viac posilnili tieto vzťahy vzájomnou migráciou obyvateľstva. Pre chorvátsko-slovenské vzťahy je charakteristická ich neobyčajné bohatstvo, rôznorodosť a plnosť a ako aj ich neustála kontinuita od stredoveku po dnešné dni.

323.15

024

HUD HUDEC, Ivan

s Slováci v Lipovlianoch = Slovaci u Lipovljanima /
Ivan Hudec, Andrija Kuric ; <prijevod Jan Širka, Andrej
Kuric, Božena Dasovičová>. - Osijek : Savez Slovaka u
RH ; Lipovljani : MS, 2006. - 191 str. : ilustr. ; 25 cm

Životopisi: str. 188. - Literatura: str.189.

ISBN 953-7277-05-4

1.Kuric, Andrija

323.15(497.5 Lipovljani)(091)=162.4=163.42

Knjiga o 120 godina života Slovaka u Lipovljanima i 10 godina rada Matice slovačke. U tekstu bogato ilustriranom fotografijama prikazani su neki segmenti života Slovaka koji su na područje Lipovljana počeli pojedinačno dolaziti oko 1880. Lipovljani su specifično mjesto u kojem uz većinsko hrvatsko stanovništvo živi i petnaestak nacionalnih manjina, među njima i Slovaci (2,9%) koji nisu zaboravili svoje porijeklo i kulturu. U knjizi je, uz original, po prvi puta na hrvatski jezik preveden i separat Víta Ušaka, posvećen Lipovljanima. U knjizi pisanoj dvojezično naznačeni su povijest i etnografija mjesta, a djelo može poslužiti kao podloga za daljnja istraživanja.

Kniha o 120 rokoh života Slovákov v Lipovlianoch a o 10-ročnom pôsobení Matice slovenskej. V texte, bohato ilustrovanom fotografiami, sú ukázané niektoré oblasti života Slovákov, ktorí na lipovlianské územie začali jednotlivu prichádzať okolo 1880. Lipovliany sú špecifickým miestom, na ktorom popri prevažne chorvátskom obyvateľstve žije aj pätnásť národnostných menšín, medzi nimi aj Slováci (2,9%), ktorí nezabudli svoj pôvod a kultúru. V knihe je v origináli zverejnený a po prvýkrát do chorvátčiny preložený separat Víta Ušáka, venovaný Lipovlianom. V dvojazyčne napísanej monografii sú načrtnuté história a etnografia a dielo môže poslúžiť ako podklad pre budúce výskumy.

323.15

025

JAN JANČOVIC, Ján

z Z kolísky na Dolnú zem / Ján Jančovic . - Martin :
Matica slovenská, 2004. - 221 str. : ilustr. ; 24 cm

Izvori i literatura: str. 218-<220>.

ISBN 80-7090-735-5

323.113(=162.4)

314.743

94(437.6)

Iseljavanje Slovaka u Donju zemlju (Mađarsku, Rumunjsku, Jugoslaviju) u okviru jedne države - Ugarske, protjecalo je skoro dva stoljeća. Materijal sakupljen na terenskom istraživanju razloga iseljavanja novogradske podanika (Novogradska stolica) objedinjen je u ovoj knjizi; autor iz šireg ugla podastire razloge iseljavanja, osobna imena s nazivima naselja iz kojih su otišli, mjesta u kojima su se tijekom prvog i drugog iseljeničkog vala zadržali, kao i mjesta na kojima su se tijekom trećeg - konačnog - vala trajno zadržali i završili svoje dugo putovanje u potrazi za kruhom. Težište je stavljeno na mjesta i središta u kojima prevladava stanovništvo novogradske porijekla. Knjiga se ne bavi sadašnjim životom Slovaka u Donjoj zemlji, već je središnja tema povijest novogradske Slovaka.

Šťahovanie Slovákov na Dolnú zem (Maďarsko, Rumunsko, Juhoslávia) prebiehalo takmer dve storočia, v rámci jednej krajiny - Uhorska. Materiál zozbieraný pri terénnom výskume príčin útekov novohradských poddaných (Novohradská stolica) je zhrnutý v tejto knihe; autor zo širšieho pohľadu poukazuje na príčiny útekov, uvádza osobné mená a obce, z ktorých ušli, miesta, kde v prvej a druhej vlne pobudli ako aj miesta kde v tretej - poslednej - vlne natrvalo zakotvili a ukončili svoju zdĺhavú púť za chlebom. Dôraz je kladený na miesta a strediská, kde v konečnom osídlení prevláda novohradský pôvod. Obsah sa nezaobera súčasným životom dolnozemsých Slovákov, ústrednou témou sú dejiny novohradských Slovákov.

821.163.42.091

026

JAN JANKOVIČ, Ján

I Lijepa naše : spomenica u čast 170. obljetnice Mihanovićeve pjesme Hrvatska domovina - Lijepa naša domovino i 100. obljetnice njezina prvoga prepjeva na slovački / Ján Jankovič ; <prijevodi Dubravka Dorotić Sesar, Maria Kursar ; ilustracije Nada Rappensbergerová-Jankovičová>. - Zagreb : Meridijani : INA Industrija nafte, 2006. - 163 str. : ilustr. ; 29 cm. - (Biblioteka INA ; knj. 38)

Bibliografija: str. 159.

ISBN 953-239-039-1

821.163.42.091:821.162.4

821.163.42-1=162.4(082)

821.162.4-1=163.42(082)

Slovačko-hrvatski književni odnosi dugo su bili najznačajnijom stavkom općih odnosa ovih dviju država. Prijevodi hrvatske književnosti u Slovačkoj i slovačke u Hrvatskoj osim idejne ispunjavali su i informativnu funkciju širenja spoznaja o dotičnoj zemlji i kulturi. Spomenica, bazirana na značajnoj obljetnici, omogućila je najpoznatijem slovačkom hrvatofilu da još jednom iskoristi ovu priliku za oživljavanje sjećanja naših naroda i kao poticaj produbljivanja tradicionalno dobrih slovačko-hrvatskih odnosa. U spomenicu su tako uvrštene hrvatske i slovačke pjesme, neke objavljene prvi put, ali sve s ciljem da nas podsjetu na našu baštinu, prošla vremena i sadašnje težnje naših naroda, istaknu važnost nacionalne svijesti i zajedništva malih (malobrojnih) naroda, kao i sličnosti i razlike koje su se pretopile u jedan specifičan odnos Hrvatske i Slovačke.

Slovensko-chorvátske literárne vzťahy dlho spĺňali hlavnú funkciu všeobecných vzťahov týchto dvoch štátov. Preklady chorvátskej literatúry na Slovensku a slovenskej v Chorvátsku spĺňali okrem ideovej aj informačnú funkciu šírenia poznatkov o určitej krajine a kultúre. Pamätná kniha, vydaná pri príležitosti istého významného výročia, umožnila najznámejšiemu slovenskému chorvatofilovi aby ešte raz oživil spomienky našich národov a podniketil prehlbovanie tradične dobrých slovensko-chorvátskych vzťahov. Do pamätnej knihy sú zaradené chorvátske a slovenské piesne, niektoré uverejnené po prvýkrát s cieľom pripomenúť naše dedičstvo, zašlé časy a súčasné túžby našich národov, zvýraznili dôležitosť národného povedomia a vzájomnosti malých (málopočetných) národov ako aj podobnosti a rozdiely, ktoré sa preliali do jedného špecifického vzťahu Chorvátska a Slovenska.

02

027

KNJ KNJIŽNIČARSTVO : glasnik Društva knjižničara Slavonije i Baranje / <glavna urednica Silva Pavlinić>. - God.=Year 1,br.=no.1(1997)- . - Osijek : Društvo knjižničara Slavonije i Baranje, 1997- . - 24 cm

Sažeci ; Summaries ; Zusammenfassungen. - Polugodišnje.

1. Katalenac, Dragutin 2. Društvo knjižničara Slavonije i Baranje (Osijek)

02

Stručni časopis u kojem se objavljuju originalni stručni i znanstveni radovi s područja knjižničarstva s temama zanimljivim za širi krug knjižničnih djelatnika i stručnjaka. U broju 1-2/2005.-2006. na str. 13 - 21 nalazi se tekst izlaganja s 2. Hrvatsko-mađarske konferencije u Osijeku, održane 26. i 27. 10. 2006. pod nazivom *Središnja knjižnica Slovaka u Republici Hrvatskoj kao promicatelj knjižničnih usluga za nacionalne manjine i ideja jednakopravnog pristupa znanju i informacijama*, autorice Ružice Vinčak. Prilog je objavljen na hrvatskom i mađarskom jeziku.

Odborný časopis uvěřujúci pôvodné odborné a vedecké práce z oblastí knihovníctva, s témami ktoré môžu zaujať širší okruh knižničných pracovníkov a odborníkov. V čísle 1-2/2005-2006 na str. 13 - 21 sa nachádza text prednášky s 2. Chorvátsko-maďarskej konferencie v Osijeku, konanej 26. a 27. 10. 2006 pod názvom: „*Ústredná knižnica Slovákov v Chorvátskej republike ako šíriteľ knižničných služieb pre národnostné menšiny a idea rovnoprávneho prístupu vedomostiam a informáciám*“, autorky Ružice Vinčakovej. Príspevok je zverejnený v chorvátskom a maďarskom jazyku.

323.15

028

KRA KRALJIK, Natali

s SKUU Franjo Strpač : Slovaci u Markovcu Našičkom :
maturalni rad / Natali Kraljik. - Našice : N. Kraljik, <s.a.>.
- 26 listova : ilustr. ; 30 cm

323.15(497.5 Markovac Našički=162.4)

Autorica maturalnog rada porijeklom je Slovačinja, živi i školovala se u slovačkom selu Markovcu. Za temu rada izabrala je rad slovačke folklorne udruge Franjo Strpač u kojoj je i sama plesala, a kroz materiju je sebi i čitateljima pojasnila puno kulturoloških značajki vezanih uz slovačku kulturu, običaje, život, vlastito porijeklo.

Autorka maturitnej práce je pôvodom Slovenka, žije a školu navštevovala v slovenskej dedine Markovec. Ako tému svojej práce si zvolila činnosť slovenského folklórneho združenia Fraňo Strpač, v ktorom aj sama tancovala a v spracovaní materiálu postupne sebe a čitateľom odhalila veľa poznatkov o slovenskej kultúre, zvykoch, živote a vlastnom pôvode.

323.15

029

KUČ KUČEROVÁ, Kvetoslava

s Slovaci u Hrvatskoj : od početaka naseljavanja /
Kvetoslava Kučerová ; <prijevod sa slov. Ružica Vinčak>.
- Martin : Matica slovenská, 2005. - 245 str. : ilustr. ;
24 cm

Literatura i izvori: str. 210-<215>. - Sažetak: str. 216-<217>.

- Abecedno kazalo. - Mjesno kazalo. - Bilješke uz poglavlja.

ISBN 953-98951-0-3

323.15(497.5=162.4)(091)

Autorica se tijekom svoje znanstvene karijere posvetila pitanjima migracija, problemima etničkih i demografskih promjena u srednjoj Europi, posebice ugarskoj povijesti. Istraživanje povijesti slovačke dijaspore u 18. st. dodatno komplicira činjenica da su gotovo svi izvori u pravilu na latinskom jeziku koji je bio službeni jezik u tada mnogonarodnoj Ugarskoj. To ipak nije bila prepreka da znanstvenica napravi prvo temeljito istraživanje slovačke manjine u Hrvatskoj, prvo nakon povijesnog nacrtu salezijanca Vita Ušaka iz 1978. godine. Knjiga je nastala metodom kritičkog povijesnog istraživanja temeljenog na pisanim izvorima službenog karaktera (matične knjige, urbari - popisi stanovništva, porezni propisi) i unatoč velikoj raspršenosti slovačkog stanovništva u Hrvatskoj, pruža prvu cjelovitu sliku povijesti i doseljavanja slovačke dijaspore u Hrvatsku.

Autorka knihy sa počas svojej vedeckej kariéry zaoberala otázkami migrácie, problémami etnických a demografických zemien v strednej Európe, najmä uhorskými dejinami. Výskum prameňov k dejinám slovenskej diaspóry v 18. st. komplikuje fakt, že v mnohonárodnom Uhorsku bola úradnou rečou latinčina. To však nebránilo odborníčke urobiť dôkladný výskum slovenskej menšiny v Chorvátsku, prvý po historickom náčrte saleziána Víta Ušáka z roku 1978. Kniha vznikla metódou kritického historického výskumu, na základe prameňov oficiálneho charakteru (matriky, urbáre, daňové predpisy) a napriek veľkej disperzii slovenského obyvateľstva v Chorvátsku podáva prvý ucelený obraz histórie a osídlenia slovenskej diaspóry v Chorvátsku.

323.15

030

KUČ KUČEROVÁ, Kvetoslava

s Slováci v Chorvátsku : od začiatkov osídľovania /
Kvetoslava Kučerová. - Martin : Matica slovenská,
2006. - 253 str. : ilustr. ; 24 cm

Literatura i izvori: 214-<219>. - Summary. - Imensko kazalo.
- Kazalo zemlj. naziva.

ISBN 80-7090-794-0

323.15(497.5=162.4)(091)

Autorica se tijekom svoje znanstvene karijere posvetila pitanjima migracija, problemima etničkih i demografskih promjena u srednjoj Europi, posebice ugarskoj povijesti. Istraživanje povijesti slovačke dijaspe u 18. st. dodatno komplicira činjenica da su gotovo svi izvori u pravilu na latinskom jeziku koji je bio službeni jezik u tada mnogonarodnoj Ugarskoj. To ipak nije bila prepreka da znanstvenica napravi prvo temeljito istraživanje slovačke manjine u Hrvatskoj, prvo nakon povijesnog nacrtu salezijanca Vita Ušaka iz 1978. godine. Knjiga je nastala metodom kritičkog povijesnog istraživanja temeljenog na pisanim izvorima službenog karaktera (matične knjige, urbari - popisi stanovništva, porezni propisi) i unatoč velikoj raspršenosti slovačkog stanovništva u Hrvatskoj, pruža prvu cjelovitu sliku povijesti i doseljavanja slovačke dijaspe u Hrvatsku.

Autorka knihy sa počas svojej vedeckej kariéry zaoberala otázkami migrácie, problémami etnických a demografických zemien v strednej Európe, najmä uhorskými dejinami. Výskum prameňov k dejinám slovenskej diaspóry v 18. st. komplikuje fakt, že v mnohonárodnom Uhorsku bola úradnou rečou latinčina. To však nebránilo odborníčke urobiť dôkladný výskum slovenskej menšiny v Chorvátsku, prvý po historickom náčrte saleziána Víta Ušáka z roku 1978. Kniha vznikla metódou kritického historického výskumu, na základe prameňov oficiálneho charakteru (matriky, urbáre, daňové predpisy) a napriek veľkej disperzii slovenského obyvateľstva v Chorvátsku podáva prvý ucelený obraz histórie a osídlenia slovenskej diaspóry v Chorvátsku.

323.15

031

KUR KURIC, Andrej

p <Pätnást' rokov Zväzu Slovákov v Chorvátskej
republike>

15 rokov Zväzu Slovákov v Chorvátskej
republike : Slováci v Chorvátsku včera,
dnes, zajtra = 15 godina Saveza Slovaka
u Republici Hrvatskoj : Slovaci u Hrvatskoj
jučer, danas, sutra / <urednici> Andrija Kuric,
Branka Baksa ; <prijevod Boženka Dasović>.
- Našice : Savez Slovaka, 2007. - 194 str. :
ilustr.; fotogr. djelomično u boji ; 25 cm

ISBN 978-953-7277-10-0

1.Baksa, Branka

323.15(497.5=162.4)(091)

Dvojezična monografija posvećena petnaestogodišnjem djelovanju Saveza Slovaka u Hrvatskoj. Prikazuje život i rad Slovaka u Hrvatskoj, doseljavanje, povijest, institucije, udruge i društva u koja su se organizirali kako bi njegovali i sačuvali svoj jezik, kulturu i tradiciju. Savez Slovaka krovna je udruga slovačke manjine u RH koju čine članovi Matice slovačke. U knjizi su navedene sve Matice slovačke osnovane do 2007., njihove aktivnosti, godine rada, rukovodstvo, članovi, najvažnije manifestacije. Informativna, jednostavna i fotodokumentacijom potkrijepljena monografija.

Dvojjazyčná monografia venovaná 15-ročnému pôsobeniu Zväzu Slovákov v Chorvátsku. Prezentuje život a činnosť Slovákov v Chorvátsku, ich prisťahovanie, históriu, inštitúcie, spolky a združenia, do ktorých sa organizovali, aby mohli pestovať svoj jazyk, kultúru a tradície. Zväz Slovákov je strešnou organizáciou slovenskej menšiny v CHR a skladá sa z členov - Matíc slovenských. V knihe sú uvedené všetky Matice slovenské založené do roku 2007, ich aktivity, roky pôsobenia, vedenie, členovia, najdôležitejšie manifestácie. Informatívna, jednoduchá a fotodokumentáciou doložená monografia.

811.163.42(038)

032

KUR KURIC, Andrej

r Rječnik slovačko - hrvatski, hrvatsko - slovački =
Slovník slovensko - chorvátsky, chorvátsko - slovenský /
Andrej Kuric. - Našice : Savez Slovaka, 2005. - 310 str. ;
22 cm

ISBN 953-7277-00-3

811.163.42(038)=162.4

811.162.4(038)=163.42

Rječnik nastao iz želje i potrebe pripadnika slovačke nacionalne manjine koja živi u Hrvatskoj, a broji oko 5000 pripadnika (neslužbeno oko 10 000) i unatoč raznim oblicima njegovanja i očuvanja materinskog jezika, sve manje razumije i koristi slovački jezik. Rječnik obuhvaća 25 000 riječi standardnog govora, određene regionalizme i stručne termine, a pruža i kratak pregled gramatike jednog i drugog jezika. Namijenjen prvenstveno učenicima koji u osnovnim školama njeguju slovački materinski jezik.

Slovník vznikol na základe túžby a potreby príslušníkov slovenskej národnostnej menšiny žijúcej v Chorvátsku, ktorá má okolo 5000 príslušníkov (neoficiálne až 10 000) a napriek rôznym formám pestovania a uchovávanía materského jazyka čoraz menej rozumie a používa slovenský jazyk. Slovník obsahuje 25 000 slov bežnej spisovnej slovenčiny, niekoľko regionalizmov a odborných názvov a poskytuje i krátky prehľad gramatiky oboch jazykov. Určený je predovšetkým žiakom, ktorí sa na základných školách učia slovenský materinský jazyk.

371

033

KUR KURIC, Andrej

s <Stoštyridsať rokov slovenskej školy v Iloku>
140 rokov slovenskej školy v Iloku = 140 godina
slovačke škole u Iloku : (1864 - 2004) / Andrej Kuric.
- Osijek : Zväz Slovákov v Chorvátsku, 2004. - 87 str.
: ilustr. ; 21 cm

Sadrži i: 90 rokov slovenského divadelníctva v Iloku =
90 godina slovačkog kazališta u Iloku.

ISBN 935-98927-7-5

371(497.5 Ilok=162.4)

792.077(497.5 Ilok=162.4)“191/200“

Povijest slovačkog školstva i amaterskog kazališta u gradu Iloku. U prošlosti su u Iloku postojale četiri škole: hrvatska katolička, srpska pravoslavna, slovačka evangelička i židovska izraelska. Nakon doseljavanja Slovaka 1860. s radom je 1864. započela prva slovačka škola u Iloku. Koristeći se dostupnim pisanim izvorima (školskim kronikama, zapisnicima, objavljenim radovima) u knjizi je kronološkim slijedom naveden obim i organizacija rada u slovačkoj školi, imena učitelja, broj i imena učenika. Na identičan je način obrađena aktivnost i 90 godina rada slovačkog amaterskog kazališta u Iloku, jedinog te vrste u Hrvatskoj.

História slovenského školstva a ochotníckeho divadla v meste Ilok. V minulosti v Iloku existovali štyri školy: chorvátska katolícka, srbská pravoslávna, slovenská evangelička a židovská izraelská. Po prisťahovaní Slovákov v roku 1860 začala s činnosťou od roku 1864 prvá slovenská škola v Iloku. Využívajúc písomné pramene (školské letopisy, zápisnice, uverejnené práce) je v knihe chronologicky uvedený rozsah a organizácia práce v slovenskej škole, mena učiteľov, počet a mená žiakov. Rovnakým spôsobom spracovaná je aj aktivita a 90-ročná činnosť slovenského ochotníckeho divadla v Iloku, prvého tohto druhu v Chorvátsku.

323.15

034

KUR KURIC, Andrej

s Slováci v Iloku = Slovaci u Iloku / Andrej Kuric.

- Ilok : Matica slovenská Ilok : Múzeum mesta Ilok,
2002. - 136 str. : ilustr. ; 21 cm

Tekst usporedo na slov. i hrv. jeziku. - Slowaken in
Ilok; Ilok Slovaks. - Literatura: str. 135-136.

ISBN 953-98927-3-2

323.15(497.5 Ilok=162.4)(091)

Od dolaska Slovaka u Ilok prošlo je gotovo stoljeće i pol. Slovaci su za to vrijeme ostavili tragove na materijalnom i duhovnom području - u kulturi, prosvjeti, umjetnosti, kazalištu. Iz potrebe za detaljnijim istraživanjem mjesta i značaja slovačke zajednice u Iloku, nastala je knjiga koja predstavlja prvi pokušaj da se iz dostupnih dokumenata otkrije kako su se Slovaci uključivali u društveni, kulturni, prosvjetni, crkveni, gospodarski i politički život najistočnijeg dijela Hrvatske. Slovačka nacionalna manjina dala je Iloku originalno i neponovljivo kulturno obilježje. Neka od poglavlja u knjizi nose nazive: Doseljavanje Slovaka u Ilok, Slovačka evangelička crkva u Iloku, Slovačka škola u Iloku, Kazališna tradicija iločkih Slovaka, Kulturno-prosvjetni rad i društva, Običaji Slovaka u Iloku, Slovaci u Radošu.

Od príchodu Slovákov do Iloka uplynulo viac ako poldruha storočia. Slováci za tento čas zanechali výrazné stopy v oblasti materiálnej a duchovnej - v kultúre, osvete, umení a divadle. Aby sa podrobnejšie zhodnotilo miesto a význam slovenskej enklávy v Iloku, vznikla kniha, ktorá predstavuje prvý pokus o zdokumentovanie spôsobu zapájania sa Slovákov do spoločenského, kultúrneho, cirkevného, hospodárskeho a politického života najvýchodnejšej časti Chorvátska. Slovenská národnostná menšina dala Iloku originálnu a neopakovateľnú podobu. Niektoré z kapitoly v knihe sú nazvané Prisťahovanie Slovákov do Iloka, Slovenská evangelička cirkev v Iloku, Slovenská škola v Iloku, Divadelné tradície iločkých Slovákov, Kultúrno-osvetová práca a spolky, Obyčaje Slovákov v Iloku, Slováci na Radoši.

39

035

KUR KURIC, Andrija

š <Štyridsať rokov KUS Bratia Banas>

Slovenská osada Josipovec : (včera a
dnes, zvyky, obyčaje a príprava jedál) ;

40 rokov KUS Bratia Banas / Andrej
Kuric, Anica Popović. - Našice : Zväz
Slovákov v Chorvátsku, 2007. - 168 str.
: ilustr. ; 20 cm

Bilješke o autorima: str. 165-168.

ISBN 978-953-7277-12-7

1. Kuric, Andrija: 40 rokov Kus ... 2.
Kulturno umjetničko društvo "Braća
Banas" (Josipovac Punitovački) 3.
Popović, Anica

39(497.5 Josipovac Punitovački=162.4)
323.15(497.5 Josipovac Punitovački=162.4)
061.22(497.5 Josipovac Punitovački)(067.5)

Monografija o slovačkom naselju Josipovcu kraj Đakova. Kako u podnaslovu stoji, sadržajno obuhvaća vrijeme od doseljavanja Slovaka na đakovačko područje 1881. godine (na poziv biskupa Josipa Jurja Strossmayera) do današnjih dana. U povijesni pregled života slovačke manjine u Josipovcu uključeni su običaji i priprema hrane, kao i kulturno-umjetnička aktivnost. Monografija je popraćena fotografskim materijalom i pisana je dvojezično. Dio knjige posvećen je 40. godišnjici rada josipovačkog folklornog društva Braća Banas.

Monografia o slovenskej osade Josipovec pri Đakove. Ako je uvedené v názve, kniha obsahovo spracúva obdobie od prisťahovania sa Slovákov do đakovskej oblasti roku 1881 (na pozvanie biskupa Josipa Juraja Strossmayera) až po dnešné dni. Do historického prehľadu života slovenskej menšiny v Josipovci sú zaradené zvyky, obyčaje, príprava jedál ako aj kultúrno-umelecká činnosť. Monografiu sprevádza fotodokumentácia a napísaná je dvojazyčne. Časť knihy venovaná je 40. výročiu práce josipovského folklórneho spolku Bratia Banasovci.

39 **036**
KUR KURIC, Andrej
s Slovenská osada Josipovec : včera a dnes,
zvyky, obyčaje a príprava jedál / Andrej Kuric. -
Osijek : Zváz Slovákov v Chorvátsku, 2006.
- 77 str. : ilustr. ; 20 cm

ISBN 953-7277-04-6

39(497.5 Josipovac Punitovački=162.4)
323.15(497.5 Josipovac Punitovački=162.4)
061.22(497.5 Josipovac Punitovački)(067.5)

Monografija o slovačkom naselju Josipovcu kraj Đakova. Kako u podnaslovu stoji, sadržajno obuhvaća vrijeme od doseljavanja Slovaka na đakovačko područje 1881. godine (na poziv biskupa Josipa Jurja Strossmayera) do današnjih dana. U povijesni pregled života slovačke manjine u Josipovcu uključeni su običaji i priprema hrane, kao i kulturno-umjetnička aktivnost. Monografija je popraćena fotografskim materijalom.

Monografia o slovenskej osade Josipovec pri Đakove. Ako je uvedené v názve, kniha obsahovo spracúva obdobie od prisťahovania sa Slovákov do đakovskej oblasti roku 1881 (na pozvanie biskupa Josipa Juraja Strossmayera) až po dnešné dni. Do historického prehľadu života slovenskej menšiny v Josipovci sú zaradené zvyky, obyčaje, príprava jedál ako aj kultúrno-umelecká činnosť. Monografiu sprevádza fotodokumentácia.

811.162.4(038) **037**
KUR KURIC, Andrej
r Rječnik slovačko-hrvatski, hrvatsko-slovački = Slovník
slovensko-chorvátsky, chorvátsko-slovenský / Andrej Kuric.
- Našice : Savez Slovaka u Hrvatskoj, 2006. - 476 str. ; 17 cm

ISBN 953-7277-03-8

811.162.4(038)=163.42
811.163.42(038)=162.4

Dopunjeno izdanje. Rječnik nastao iz želje i potrebe pripadnika slovačke nacionalne manjine koja živi u Hrvatskoj, a broji oko 5 000 pripadnika (neslužbeno oko 10 000) i unatoč raznim oblicima njegovanja i očuvanja materinskog jezika, sve manje razumije i koristi slovački jezik. Rječnik obuhvaća 25 000 riječi standardnog govora, određene regionalizme i stručne termine, a pruža i kratak pregled gramatike jednog i drugog jezika. Namijenjen prvenstveno učenicima koji u osnovnim školama njeguju slovački materinski jezik.

Doplnené vydanie. Slovník vznikol na základe túžby a potreby príslušníkov slovenskej národnostnej menšiny žijúcej v Chorvátsku, ktorá má okolo 5000 príslušníkov (neoficiálne až 10 000) a napriek rôznym formám pestovania a uchovávanía materského jazyka čoraz menej rozumie a používa slovenský jazyk. Slovník obsahuje 25 000 slov bežnej spisovnej slovenčiny, niekoľko regionalizmov a odborných názvov a poskytuje i krátky prehľad gramatiky oboch jazykov. Určený je predovšetkým žiakom, ktorí sa na základných školách učia slovenský materinský jazyk.

811.162.4(038) **038**

KUR KURSAR, Marija

s Slovačko-hrvatski i hrvatsko-slovački praktični rječnik
s gramatikom / Maria Kursar, Dubravka Sesar. - Zagreb :
Školska knjiga, 2005. (Zagreb : Grafički zavod Hrvatske).
- 511 str. ; 17 cm

Na spor. nasl. str.: Slovensko-chorvátsky a chorvátsko-
slovenský príručný slovník s gramatikou. - Kratice: str. 12.

ISBN 953-0-40928-1

1. Dorotić Sesar, Dubravka

811.162.4(038)=163.42

811.163.42(038)=162.4

Rječnik u izdanju Školske knjige rezultat je širih poredbenih istraživanja srodnosti i sličnosti između hrvatskoga i zapadnoslavenskih jezika. Po svom opsegu i praktičnoj namjeni ograničen je na najfrekventniji slovački i hrvatski leksik, ali obuhvaća i osnovne frazeme i karakteristične sklopove riječi. Slovačko-hrvatski dio sadrži približno 14 000, a hrvatsko-slovački približno 11 000 natuknica s osnovnim gramatičkim i potrebnim funkcionalnim obilježjima. Kratka priručna gramatika daje osnovne podatke o strukturi slovačkoga književnog jezika.

Slovník vo vydání Školskej knihy je výsledkom širších porovnávacích bádání, ktoré skúmajú príbuznosť a podobnosť chorvátskeho jazyka vo vzťahu k západoslovanským jazykom. Vzhľadom na svoj rozsah a praktické zameranie sa neobmedzuje iba na najpoužívanjšiu slovenskú a chorvátsku lexiku, ale zahŕňa aj základné frazémy a typické slovné spojenia. Slovensko-chorvátska časť obsahuje približne 14 000 hesiel a chorvátsko-slovenská 11 000 hesiel so základnými gramatickými a zodpovedajúcimi funkčnými kvalifikátormi. O stavbe slovenského spisovného jazyka prináša základné informácie krátka priručná gramatika.

314 **039**

KUR KURTEK, Pavao

n Našice i našički kraj : ekonomsko - geografska valorizacija /
Pavao Kurtek. - Našice : Zavičajni muzej : Povijesno društvo,
1980. - 40 str. : zemljop. crteži, graf. prikazi ; 19 cm

Str. <5>: Predgovor / Branko Kranjčev. - Bibliografija: str. <45>;
bibliografske bilješke uz tekst. - Zusammenfassung.

308(497.5-37 Našice)

911.37:33(497.5-37 Našice)

Rad eminentnog geografa porijeklom iz Jelisavca u kojem pokušava objasniti suvremeno stanje i tendencije razvoja u prostoru Našica i okolice. Našički kraj ima određenu geografsku samostalnost i individualnost. U radu je objašnjena regionalna pripadnost kraja, valorizacija položaja i prometno značenje, a navedeni su i stupnjevi iskorištenosti prirodnih resursa i prirodnih uvjeta, uloga društvenih faktora i njihova evolucija unazad sto godina, te utjecaji na suvremenu demografsku strukturu. Različitosti u gospodarskom, društvenom i sociološkom području potvrđuje i to što je grad u povijesti prošao kroz faze feudalnog centra, obrtničo-trgovačke sredine i poljoprivrednog kraja, a ne manje diferencirana bila je i socijalna struktura - počev od seoskog stanovništva, radništva, preko malograđanske sredine sve do grofova Pejačević koji su zauzimali najvišu društvenu stepenicu.

Práca uznávaného geografa, pôvodom Slováka z Jelisavca, v ktorej sa pokúsil vysvetliť súčasný stav a smerovanie vývoja našického kraja a okolia. Našice sa vyznačujú istou geografickou samostatnosťou a individualitou. V práci je vysvetlená regionálna príslušnosť kraja, valorizácia polohy a dopravný význam, uvedené sú stupne využitia prírodných prameňov a podmienok, úloha spoločenských činiteľov a ich evolúcia za posledných sto rokov, ako aj vplyv na súčasnú demografickú štruktúru. Rozdiely v hospodárskej, spoločenskej a sociologickej oblasti potvrdzuje fakt, že mesto v histórii prešlo fázami feudálneho centra, remeselnícko-obchodníckeho strediska a poľnohospodárskeho kraja a nemenej diferencovaná bola aj sociálna štruktúra - od dedinského obyvateľstva, robotníkov, cez malomeštiacku vrstvu ku grófom Pejačevičovcom, ktorí zaujímali najvyššie miesto v hierarchii našickej spoločnosti.

821.162.4 **040**
KVA KVA PKY : zbirka básní a prózy žiakov
základných škôl slovenských oddelení / <pripravili
Andrej Kuric a Josip Kvasnovski>. - Našice : Savez
Slovaka u Hrvatskoj, 2003. - 47 str. : ilustr. ; 18 cm

ISBN 953-98927-5-9

1.Kuric, Andrej 2. Kvasnovski, Josip

821.162.4(497.5)-053.2-822

821.162.4-93-8(082)

Prva zbirka učeničkih radova na slovačkom jeziku u Hrvatskoj. Sadrži poeziju i prozu učenika osnovnih škola u kojima se uči slovački materinski jezik. To su radovi nastali od 1992. do 2003., sadržajno vrlo različiti - posvećeni su ljubavi prema domovini, materinskom jeziku, roditeljima, prirodi, Bogu... Vrijednost zbirke leži u samom korištenju slovačkog materinskog jezika, a njen cilj je probuditi i potaknuti djecu da svoje osjećaje, ljubav i doživljaje izražavaju i zapisuju na svom rodnom jeziku, te ga tako usavršavaju i odupiru se zaboravu i asimilaciji.

Prvá zbirka žiackych písomných prác v slovenskom jazyku v Chorvátsku. Obsahuje básne a prózy žiakov základných škôl, v ktorých sa vyučuje slovenský materinský jazyk. Sú to práce od roku 1992 do roku 2003, obsahovo veľmi rôznorodé - venované láske k vlasti, materinskej reči, rodičom, prírode, Bohu... Hodnota zbierky tkvie predovšetkým v používaní slovenského materinského jazyka a jej cieľom je povzbudiť deti, aby svoje city, lásku a zážitky vyjadrovali a zapisovali práve vo svojej rodnej reči a tak sa v nej zdokonaľovali a bránili sa zabudnutiu a asimilácii.

821.162.4 **041**
KVA KVA PKY II : zbirka básní a prózy žiakov
základných škôl slovenských oddelení / <pripravili
Andrej Kuric a Josip Kvasnovski>. - Osijek : Zväz
Slovákov v Chorvátsku, 2005. - 73 str. : ilustr. ;
18 cm

ISBN 953-98927-9-1

1.Kuric, Andrej 2. Kvasnovski, Josip

821.162.4(497.5)-053.2-822
821.162.4-93-8(082)

Druga zbirka učeničkih radova na slovačkom jeziku u Hrvatskoj. Sadrži poeziju i prozu učenika osnovnih škola u kojima se uči slovački materinski jezik. To su radovi nastali od 2004. do 2005., sadržajno vrlo različiti - posvećeni su ljubavi prema domovini, materinskom jeziku, roditeljima, prirodi, Bogu... Vrijednost zbirke leži u samom korištenju slovačkog materinskog jezika, a njen cilj je probuditi i potaknuti djecu da svoje osjećaje, ljubav i doživljaje izražavaju i zapisuju na svom rodnom jeziku, te ga tako usavršavaju i odupiru se zaboravu i asimilaciji.

Druhá zbierka žiackych písomných prác v slovenskom jazyku v Chorvátsku. Obsahuje básne a prózy žiakov základných škôl, v ktorých sa vyučuje slovenský materinský jazyk. Sú to práce od roku 2004 do roku 2005, obsahovo veľmi rôznorodé - venované láske k vlasti, materinskej reči, rodičom, prírode, Bohu... Hodnota zbierky tkvie predovšetkým v používaní slovenského materinského jazyka a jej cieľom je povzbudiť deti, aby svoje city, lásku a zážitky vyjadrovali a zapisovali práve vo svojej rodnej reči a tak sa v nej zdokonaľovali a bránili sa zabudnutiu a asimilácii.

821.162.4 **042**
KVA KVA PKY III : zbierka básní a prózy žiakov
základných škôl slovenských oddelení v Chorvátsku /
<zodpovedný redaktor Andrej Kuric>. - Osijek : Zväz
Slovákov v Chorvátsku, 2006. - 84 str. : ilustr. ;
18 cm

ISBN 953-7277-08-9

1.Kuric, Andrej

821.162.4(497.5)-053.2-822
821.162.4-93-8(082)

Treća zbirka učeničkih radova na slovačkom jeziku u Hrvatskoj. Sadrži poeziju i prozu učenika osnovnih škola u kojima se uči slovački materinski jezik. To su radovi nastali 2006., sadržajno vrlo različiti - posvećeni su ljubavi prema domovini, materinskom jeziku, roditeljima, prirodi, Bogu... Vrijednost zbirke leži u samom korištenju slovačkog materinskog jezika, a njen cilj je probuditi i potaknuti djecu da svoje osjećaje, ljubav i doživljaje izražavaju i zapisuju na svom rodnom jeziku, te ga tako usavršavaju i odupiru se zaboravu i asimilaciji.

Tretia zbierka žiackych písomných prác v slovenskom jazyku v Chorvátsku. Obsahuje básne a prózy žiakov základných škôl, v ktorých sa vyučuje slovenský materinský jazyk. Sú to práce z roku 2006, obsahovo veľmi rôznorodé - venované láske k vlasti, materinskej reči, rodičom, prírode, Bohu... Hodnota zbierky tkvie predovšetkým v používaní slovenského materinského jazyka a jej cieľom je povzbudiť deti, aby svoje city, lásku a zážitky vyjadrovali a zapisovali práve vo svojej rodnej reči a tak sa v nej zdokonaľovali a bránili sa zabudnutiu a asimilácii.

821.162.4 **043**
KVA KVA PKY IV : zbierka básní a prózy žiakov
základných škôl slovenských oddelení v Chorvátsku /
<zodpovedný redaktor Andrej Kuric>. - Osijek : Zväz
Slovákov, 2008. - 85 str. : ilustr. ; 18 cm

ISBN 978-953-7277-13-5

1.Kuric, Andrej

821.162.4(497.5)-053.2-822
821.162.4-93-8(082)

Četvrta zbirka učeničkih radova na slovačkom jeziku u Hrvatskoj. Sadrži poeziju i prozu učenika osnovnih škola u kojima se uči slovački materinski jezik. To su radovi nastali 2007., sadržajno vrlo različiti - posvećeni su ljubavi prema domovini, materinskom jeziku, roditeljima, prirodi, Bogu... Vrijednost zbirke leži u samom korištenju slovačkog materinskog jezika, a njen cilj je probuditi i potaknuti djecu da svoje osjećaje, ljubav i doživljaje izražavaju i zapisuju na svom rodnom jeziku, te ga tako usavršavaju i odupiru se zaboravu i asimilaciji.

Štvrtá zbirka žiackych písomných prác v slovenskom jazyku v Chorvátsku. Obsahuje básne a prózy žiakov základných škôl, v ktorých sa vyučuje slovenský materinský jazyk. Sú to práce z roku 2007, obsahovo veľmi rôznorodé - venované láske k vlasti, materinskej reči, rodičom, prírode, Bohu... Hodnota zbierky tkvie predovšetkým v používaní slovenského materinského jazyka a jej cieľom je povzbudiť deti, aby svoje city, lásku a zážitky vyjadrovali a zapisovali práve vo svojej rodnej reči a tak sa v nej zdokonaľovali a bránili sa zabudnutiu a asimilácii.

821.162.4 **044**
KVA KVAPKY V : zbirka básní a prózy žiakov
základných škôl slovenských oddelení v Chorvátsku /
<zodpovedný redaktor Andrej Kuric>. - Osijek : Zväz
Slovákov, 2009. - 97 str. : ilustr. ; 18 cm

ISBN 978-953-7277-20-8

1.Kuric, Andrej

821.162.4(497.5)-053.2-822
821.162.4-93-8(082)

Peta zbirka učeničkih radova na slovačkom jeziku u Hrvatskoj. Sadrži poeziju i prozu učenika osnovnih škola u kojima se uči slovački materinski jezik. To su radovi nastali 2008., sadržajno vrlo različiti - posvećeni su ljubavi prema domovini, materinskom jeziku, roditeljima, prirodi, Bogu... Vrijednost zbirke leži u samom korištenju slovačkog materinskog jezika, a njen cilj je probuditi i potaknuti djecu da svoje osjećaje, ljubav i doživljaje izražavaju i zapisuju na svom rodnom jeziku, te ga tako usavršavaju i odupiru se zaboravu i asimilaciji.

Piata zbirka žiackych písomných prác v slovenskom jazyku v Chorvátsku. Obsahuje básne a prózy žiakov základných škôl, v ktorých sa vyučuje slovenský materinský jazyk. Sú to práce z roku 2008, obsahovo veľmi rôznorodé - venované láske k vlasti, materinskej reči, rodičom, prírode, Bohu... Hodnota zbierky tkvie predovšetkým v používaní slovenského materinského jazyka a jej cieľom je povzbudiť deti, aby svoje city, lásku a zážitky vyjadrovali a zapisovali práve vo svojej rodnej reči a tak sa v nej zdokonaľovali a bránili sa zabudnutiu a asimilácii.

811.162'4 **045**
KVA KVASNOVSKI, Josip
s Slovník oravsko - kysuckého nářečia Slovákov v
Josipovci / Josip Kvasnovski ; ilustrácia Josip Karežič. -
Josipovac : Matica slovenská, 2006. - 92 str. : ilustr. ; 21 cm

ISBN 953-95327-0-1

811.162.4'282(497.5 Josipovac)

Potomci Slovaka koji su doselili u Hrvatsku svjesni su važnosti očuvanja materinskog jezika. Iz ove je potrebe nastao i prvi pokušaj stvaranja cjelovite zbirke skoro zaboravljenih ili slabo korištenih riječi i izraza Slovaka iz naselja Josipovca kraj Đakova. Riječ je o prvom pokušaju istraživanja slovačkog narječja na lokalitetu u Hrvatskoj, konkretno dijalekta s područja Kysuca odakle potječu Slovaci iz Josipovca. Rječnik sadrži izraze koji su tematski vezani uz određene životne i društvene događaje, običaje (klanje, žetva, proslava Božića) i univerzalni dio. Jezik koji su Slovaci donijeli sa sobom iz svoje pradomovine, mijenjao se pod utjecajem sredine, društvenih promjena i asimilacije. Rječnik ima zadaću sačuvati sjećanje na naše nasljeđe, postati izvorom naše pismenosti i potaknuti nacionalnu svijest i nastojanja da se sačuva rodni jezik.

Predkovia Slovákov prisťahovaných do Chorvátska si uvedomujú dôležitosť zachovania materinskej reči. Z tejto potreby vznikol aj prvý pokus o ucelenú zbierku takmer zabudnutých alebo málo používaných slov a výrazov Slovákov z obce Josipovec pri Ďakove. Je to prvý pokus o výskum nárečovej podoby slovenčiny v lokalitách v Chorvátsku. Ide konkrétne o slovenský dialekt z oblasti Kysúc, odkiaľ pochádzajú predkovia slovenského obyvateľstva v Josipovci. Slovník obsahuje výrazy tematicky viazané na určité životné a spoločenské situácie, obyčaje a zvyky (zabíjačka, žatva, Vianoce), ako aj všeobecnú slovníkovú časť. Jazyk, ktorý si Slováci priniesli z pravlasti sa pod vplyvom okolia, spoločenských zmien a asimilácie menil. Slovník má za úlohu zachovať pamiatku na naše dedičstvo, stať sa prameňom našej slovesnosti a povzbudiť naše národné povedomie a úsilie o ochranu rodnej reči.

614.84

046

KVA KVASNOVSKI, Pavao

d Dobrovoljno vatrogasno društvo Josipovac /
<Kvasnovski Pavao, Kvasnovski Josip>. - Josipovac :
Dobrovoljno vatrogasno društvo, 2000. - 72 str. :
ilustr.; 20 cm

1.Kvasnovski, Josip

061.2:614.84

Monografija o humanoju društvenoj organizaciji - vatrogasnom društvu, proizašla iz želje da se sačuva pisani trag i svjedočanstvo o njezinom djelovanju i pripadnicima u selu Josipovcu. Borba vatre i čovjeka seže u daleku prošlost. Iz te vjekovne borbe nikle su postrojbe za borbu protiv požara. Počeci vatrogastva u Hrvatskoj sežu od 1864. (Varaždin), a dobrovoljno vatrogasno društvo u Josipovcu osnovano je 1950. Na temelju zapisnika i izvještaja Društva nastala je knjiga koja nas kronološki, riječju i slikom, vodi kroz brojno članstvo i godine rada na pružanju zaštite, sigurnosti i bezbrižnosti mještanima Josipovca.

Monografija o humánnej spoločenskej organizácii - hasičskom spolku - vznikla na základe želania zachovať stopu a písomnú spomienku o jej pôsobení a príslušníkoch v osade Josipovec. Boj človeka s ohňom siaha do ďalekej minulosti. Z tohto večného boja vznikli jednotky, ktoré bojovali proti požiaru. Začiatky hasičstva v Chorvátsku siahajú do roku 1864 (Varaždin), dobrovoľný hasičský spolok v Josipovci bol založený v roku 1950. Na základe zápisníka a správ Spolku vznikla kniha, ktorá nás chronologicky, slovom a obrazom, sprevádza početným členstvom a rokmi práce pri poskytovaní ochrany, istoty a bezpečnosti obyvateľov Josipovca.

908

047

LUČ LUČEVNJAK, Silvija

n Našička priča : grad Našice u riječi i slici... /
Silvija Lučevnjak ; fotografije Stjepan Wershansky.
- Osijek: Studio HS internet d.o.o., <2009>. - 119 str.
: ilustr. u bojama ; 30 cm

ISBN 978-953-7630-11-9

1. Wershansky, Stjepan

908(497.5 Našice)

Monografija o Našicama koja riječju i slikom predstavlja grad i njegova prigradska i seoska naselja. Povijest grada Našica seže do 13. st. (prvi pisani spomen iz 1229.), bogata je, zanimljiva i uzbudljiva. Kroz povijesni, kulturno-društveni, gospodarski i politički presjek grada ocrtna je njegova uloga i mjesto u današnjem društvu i zajednici. U prikazu šire okolice i sela koja inkliniraju gradu, svoje mjesto zauzimaju i dva slovačka naselja - Jelisavac i Markovac Našički koji su također riječju i slikom prezentirani u monografiji.

Monografia o Našiciach, ktorá nám slovom a obrazom predstavuje mesto a jeho predmestské a dedinské osady. História mesta Našice, ktorá siaha do 13. st. (prvá písomná pamiatka pochádza z roku 1229), je bohatá, zaujímavá a vzrušujúca. Historický, kultúrno-spoločenský, hospodársky a politický prierez mesta poskytuje náčrt jeho miesta a úlohy v dnešnom spoločenstve. Pri dotváraní širšieho obrazu Našíc a jeho okolia zaujímajú dôležité miesto i dve slovenské osady - Jelisavec a Markovec Našický, ktoré sú v monografii taktiež prezentované slovom a obrazom.

39

048

LUD LUDOVÁ kultúra Slovákov v Chorvátsku

= <Narodna kultura Slovaka u Hrvatskoj> ; <zostavil Mojmir Benža ; preklad do chorvátčiny Josip Kvasnovski, Ružica Vinčak>. - Našice : Savez Slovaka, 2002. - 161 str. : ilustr. ; 30 cm

Tekst na slovačkom i hrvatskom jeziku.

ISBN 953-98927-0-8

1. Benža, Mojmir

398(497.5=162.4)

323.15(497.5=162.4)

Slovaci u Hrvatskoj kao da su bili u sjeni Slovaka koji su živjeli u jugoslavenskoj Vojvodini, jer su ovi potonji bili jezično i kulturno integriraniji, tako da su i istraživanja o slovačkoj dijaspori u južnoj Europi uvijek bila koncentrirana na područje bivše Jugoslavije. Ova monografija ispravlja tu nepravdu i rezultat je dugogodišnjeg istraživanja slovačke manjine na području Hrvatske, koje je proveo Zavod za etnologiju Slovačke akademije znanosti. Umjesto kartografske izabrana je tekstualna forma rezultata. Na temelju prikupljenog materijala na terenu, nastala je povijesna i etnološka studija koja prikazuje život Slovaka u Hrvatskoj sa svim njegovim sastavnicama, razvojem i promjenama. U studiji slovačke tradicijske kulture obuhvaćeni su elementi: obitelj, stanovanje, odjeća i obuća, poljoprivredni radovi, uzgoj stoke, kuhinja, slavlja i blagdani, religija i folklor.

Slováci v Chorvátsku akoby boli v tieni Slovákov žijúcich v juhoslovanskej Vojvodine, ktorí boli jazykovo a kultúrne integrovanejší. Výskumy slovenského vystažhoalectva v južnej Európe sa preto vždy sústreďovali na oblasť bývalej Juhoslávie. Táto monografia napráva túto nespravodlivosť a je výsledkom dlhoročného výskumu slovenskej menšiny v Chorvátsku, ktorý uskutočnil Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied. Namiesto kartografickej autori zvolili textovú formu prezentácie výsledku. Na základe v teréne zozbieraného materiálu vznikla historická a etnologická štúdia, ktorá zobrazuje život Slovákov v Chorvátsku vo všetkých jeho zložkách, v jeho vývoji a zmenách. Štúdia slovenskej tradičnej kultúry zachytáva prvky ako rodina, usadlosť, odev a obuv, práca na poli, chov hospodárskych zvierat, strava, oslavy a sviatky, viera a folklór.

681.81

049

MAN MANIFESTACIJA Kulturno stvaralaštvo

nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (III ; 2000 ; Zagreb)

Tradicijska glazbala nacionalnih manjina = Traditional

Instruments of National Minorities. - Zagreb : Vlada

Republike Hrvatske - Ured za nacionalne manjine, 2000.

- 37 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm

681.81(083.82)

Katalog s izložbe koja je predstavila tradicijska glazbala nacionalnih manjina u RH. Mnoga od izloženih glazbala prihvaćena su i na ovim područjima, ali postoje i ona koja su zadržala svoju autohtonost u okviru svoje manjinske zajednice. Dominantne i manjinske zajednice često dijele i sama glazbala i njihovo nazivlje. Glazbala koja su na izložbi predstavljala pojedine nacionalne manjine izabrali su sami predstavnici, razlikuju se po ruralnoj ili urbanoj uporabi,

starosti, namjeni. Tradicijska glazbala važan su sastavni dio u aktivnom očuvanju izvorne manjinske kulture (folklor, pjesma, ples, glazba, običaji, jezik...).

Katalóg z výstavy, na ktorej boli prezentované tradičné hudobné nástroje národnostných menšín v Chorvátsku. Mnohé vystavené hudobné nástroje sa udomácnili v našom štáte, ale existujú aj také, ktoré si zachovali svojbytnosť v rámci svojej menšinovej komunity. Väčštinové a menšinové spoločenstvá často delia aj samotné hudobné nástroje a ich názvy. Reprezentačné hudobné nástroje na výstave vybrali predstavitelia národnostných menšín. Rozlišovali sa podľa používania v rurálnom alebo mestskom prostredí, podľa veku a účelu. Tradičné hudobné nástroje sú dôležitou súčasťou v aktívnom procese zachovávaní pôvodnej menšinovej kultúry (folklor, pieseň, tanec, hudba, obyčaje, jazyk...).

262.14

050

MEĐ MEĐUNARODNI znanstveni simpozij "Stjepan Tomislav Poglajen alias profesor Kolaković (1906-1990)" (2006 ; Zagreb)

Stjepan Tomislav Poglajen alias profesor Kolaković : (1906-1990) : zbornik radova međunarodnoga znanstvenog simpozija održanog u Zagrebu 28. rujna 2006. povodom 100. obljetnice rođenja S.T. Poglajna / uredio Ivan Šestak. - Zagreb : Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2007. - 372 str. : ilustr. ; 23 cm

Bibliografija: str. <371>-372 i bibliografske bilješke uz tekst.

ISBN 978-953-231-058-0

1. Poglajen, Stjepan Tomislav 2. Šestak, Ivan

262.14 Poglajen, S. T.(063)

Simpozij posvećen Stjepanu Tomislavu Poglajenu, svećeniku, karizmatiku, isusovcu, pastoralnom i publicističkom djelatniku. U osvjetljavanju njegovog života i djela, njegove aktivnosti kao realizatora i vizionara ideja kršćanske filozofije i moderne evangelizacije, važno mjesto zauzima i razdoblje koje je proveo u Slovačkoj (1943. - 1946.). Poglajnovu apostolsko djelovanje u teškim vremenima rata i komunističkog totalitarizma ostavilo je neizbrisiv trag u životu Crkve u Slovačkoj. Intelektualac kojeg baštine i Hrvatska i Slovačka rukovodio se načelom: „promotri, prosudi, radi“, a utjecao je na velik broj ljudi, posebice mladih i odredio zajedničku moralnu i kulturnu vertikalu.

Sympóziium venované osobe Stjepana Tomislava Poglajena, farára, charizmatika, jezuitu, kňaza a vydavateľa narodeného v Podgorači pri Našiciach. V prezentácii jeho života a diela, jeho aktivity ako predstaviteľa a vizionára ideí kresťanskej filozofie a modernej evanjelizácie zaujíma dôležité miesto i obdobie, ktoré strávil na Slovensku (1943 - 1946). Poglajnova apoštolská činnosť za ťažkých vojnových čias a obdobia komunistického totalitarizmu zanechala nezmazateľnú stopu v živote slovenskej cirkvi. Intelektuál, ktorého si privlastňuje Chorvátsko aj Slovensko sa v živote riadil heslom: „Všímaj si, hodnoť, konaj“, mal veľký vplyv predovšetkým na mladých a definoval spoločnú morálnu a kultúrnu vertikálu.

784.4

051

NAS NASTRED Jelisavca. - <s.l.> : SKUS "Ivan Brník Slovák" Jelisavec, 200?. - 1 CD ; 13 cm

CD posvećen Tomislavu Rajkoviću. - Pjesme izvodi tamburaška skupina KUD-a Ivan Brnjik Slovak Jelisavac i solistica Ljubica Marenjak.

784.4

Glazbeni CD sa izvornim slovačkim narodnim pjesmama u izvođenju slovačkog folklornog društva Ivan Brnjik Slovak iz Jelisavca. Pjesme izvodi tamburaška skupina. CD sadži i četiri izvorne jelisavačke pjesme; posvećen je dugogodišnjem voditelju društva, pokojnom Tomislavu Rajkoviću.

Hudobné CD, na ktorom sa nachádzajú pôvodné slovenské ľudové piesne v podaní tamburašskej skupiny slovenského folklórneho spolku „Ivan Brník Slovák“ Jelisavec. CD obsahuje aj štyri pôvodné jelisavské piesne. Venovaný je nebohému dlhoročnému vedúcemu spolku, Tomislavovi Rajkovičovi.

943.76

052

NAŠ NAŠE korene : vznik a vývoj prebudeneckého hnutia na Slovensku. - Bratislava : Nádej, 1994.
- 236 str. : fotografije ; 25 cm

Napisao kolektiv autora: Ján Katuščák,
Mikuláš Kušnierik, Juraj Potúček, Ondrej
Prištiak, Michal Slavka. - Imensko kazalo.
- Kazalo zemlj. naziva.

ISBN 80-7120-029-8

943.76“18/19“:284(437.6)(091)

Knjiga osvjetljava pojam pokreta duhovna obnova koji je djelovao u okviru evangeličke crkve i pruža širi pogled na povijesne i ideološke okvire. Navodi pregled nastanka ovog duhovno-vjerskog pokreta u bivšoj Ugarskoj, kasnije i Slovačkoj, skicirajući njegovu ideologiju i nadovezujuću literarnu produkciju. Riječ je u stvari o povijesti bivšeg Plavog križa, unutrašnjomisijskog i apstinentskog društva. Također, knjiga nam pruža uvid u nastanak sljedećeg pokreta duhovne obnove u Slovačkoj koji je nosio naziv Jedinstvo češkobratsko. I na kraju, pojašnjava i novi duhovni pokret koji nosi naziv Bratska crkva.

Knjha objasňuje pojem buditeľského hnutia v evanjelickej cirkvi a poskytuje obraz v širších historických a ideových súvislostiach. Uvádza prehľad vzniku tohto duchovno-náboženského hnutia v bývalom Uhorsku a neskôr na Slovensku. Približuje jeho ideológiu na ktorú nadväzuje prehľad literárnej tvorby, ktorá sa z hnutia zrodila. Ide prakticky o dejiny bývalého Modrého križa, vnútro misijného a abstinentného spolku. Taktiež poskytuje obraz vzniku ďalšieho buditeľského hnutia na Slovensku pod názvom Jednota českobratská. Na záver sa zaoberá aj novým duchovným útvarom nazvaným Cirkev bratská.

908

053

NAŠ NAŠICE - moj grad : fotomonografija / <autorica teksta Silvija Lučevnjak>. - Našice : Gradsko poglavarstvo Grada Našica : Dani slavonske šume Našice, 2009. - 152 str. : ilustr. pretežito u bojama ; 34 cm

Sažeci na engl., ita. i slo. jeziku.

1. Lučevnjak, Silvija

908(497.5 Našice)

Fotomonografija grada Našica koja sadži i kratak tekstualni dio u vidu povijesnog pregleda nastanka mjesta objavljenog na slovačkom jeziku. U knjizi se spominje i slovačka manjina koja naseljava ove prostore od 19. stoljeća i sastavni je dio kulturnog, gospodarskog, političkog, javnog i društvenog života grada Našica i njegove okolice (sela Markovac, Jelisavac).

Fotografická monografia mesta Našice, v ktorej sa nachádza krátky text (zhrnutie) o vzniku a histórii mesta preložený aj do slovenského jazyka. V knihe sa spomína aj slovenská menšina, ktorá sa prisťahovala do našického kraja v 19. storočí a je neoddeliteľnou súčasťou kultúrneho, hospodárskeho, politického, verejného a spoločenského života mesta Našice a jeho okolitých osád (dediny Markovec a Jelisavec).

908

054

NAŠ NAŠIČKI zbornik 8 : u spomen mr. sc. Josipu Walleru (1933. - 2007.) / <glavna i odgovorna urednica Silvija Lučevnjak>. - Našice : Ogranak Matice hrvatske Našice, 2007. - 431 str. : ilustr. ; 24 cm

Sadrži: O školstvu i izdavaštvu Slovaka u Hrvatskoj i našičkom kraju (Andrija Kuric, Branka Baksa, Blaža Pavlović-Radmanović, str. 241-258); Središnja knjižnica Slovaka u Republici Hrvatskoj, odjel pri Hrvatskoj narodnoj knjižnici i čitaonici Našice (Blaža Pavlović-Radmanović, str. 259-265).

1. Lučevnjak, Silvija

908(497.5 Našice)

Našički je zbornik publikacija u kojoj se objavljuju vrijedni radovi nastali na temelju istraživanja različitih aspekata prirodne i društvene baštine našičkog kraja. U osmom zborniku na projektu se okupio velik broj suradnika (autora), a temeljni dio posvećen je pitanjima knjige te osobama koje su na području Našica ostavile značajan trag, a vezane su uz našički kraj svojim životom i/ili stvaralaštvom. Jedna od tema zastupljenih u zborniku posvećena je slovačkoj manjini koja na ovom prostoru živi i djeluje već 150 godine, a prilozi se odnose na izdavačku djelatnost, školstvo i knjižničnu aktivnost Slovaka našičkog kraja.

Publikácia, obsahujúca hodnotné práce, vznikla na základe výskumu rôznych aspektov prírodného a spoločenského dedičstva našického kraja. Na projekte ôsmeho zborníka sa podieľal veľký počet autorov. Základná časť je venovaná osobám, ktoré v oblasti Našíc zanechali významnú stopu a svojim životom alebo prácou sú akýmsi spôsobom zviazané s mestom. Jednou z tém spracovaných v knihe sú Slováci našického kraja, ktorí v tomto priestore žijú a pôsobia už takmer 150 rokov; príspevky ponúkajú pohľad na ich vydavateľskú činnosť, školstvo a knižničnú aktivitu.

821.163.42

055

NEK NEKIĆ, Nevenka

u Uspomene iz Slovačke / Nevenka Nekić.

- Zagreb : Matica slovačka, 2002. - 134 str. : ilustr. ; 21 cm

Str. 129-131: O knjizi / Hrvojka Mihanović-Salopek.

ISBN 953-98951-0-3

821.163.42-32

Knjiga sadržava četiri proze (o svetom Marku Križevčaninu, Jeleni Zrinskoj, bijeloj dami iz Levoče i Kvašajevima iz Spišske Sobote) u kojima je autorica objedinila oblike povijesne proze, legende, putopisa i slobodne literarne fabule. Autorica uvijek traga za skrivenom stranom povijesnog naličja u čemu joj pomažu narodne predaje, legende ili nedorečeni povijesni zapisi. Dokumentarno autentični izraz nadopunjen je književnom maštom, a slika povijesti u njezinim pričama nikada nije depresivna već optimistična i humana.

Knjiga vsebuje štiri prózy (o svätom Markovi Križínovi, Jelene Zrínskej, Bielej pani z Levoče a Kvašajovcoch zo Spišskej Soboty), v ktorých autorka spojila formy historickej prózy, legendy, cestopisu a voľnej literárnej fikcie. Autorka vždy pátra po skrytej stránke historických udalostí a pomáhajú jej v tom národné rozprávky, legendy a nedokončené historické zápisky. Dokumentárno-autentický obraz dopĺňa literárnou fantáziou a história v jej poviedkach nikdy nie je zobrazená depresívne, ale optimisticky a humánne.

821.163.42 **056**

NEK NEKIĆ, Nevenka
u Uspomene iz Slovačke / Nevenka Nekić.
- Zagreb : Matica slovačka, 2004. - 183 str. :
ilustr. u bojama ; 21 cm

Str. 168-171: O knjizi / Hrvojka Mihanović-Salopek
(i na slovačkom i mađarskom jeziku). - Nevenka Nekić
- biografija: str. <180>-182.

ISBN 953-98951-0-3

821.163.42-32

Drugo, prošireno i dopunjeno izdanje proza prvi puta objavljenih 2002. Knjiga sadržava proze (o svetom Marku Križevčaninu, Jelenu Zrinskoj, bijeloj dami iz Levoče, Kvašajevima iz Spiške Sobote) u kojima je autorica objedinila oblike povijesne proze, legende, putopisa i slobodne literarne fabule. Autorica uvijek traga za skrivenom stranom povijesnog naličja u čemu joj pomažu narodne predaje, legende ili nedorečeni povijesni zapisi. Dokumentarno autentični izraz nadopunjen je književnom maštom, a slika povijesti u njezinim pričama nikada nije depresivna već optimistična i humana.

Druhé, doplnené a rozšírené vydanie próz uverejnených v roku 2002. Knjiga vsebuje štiri prózy (o svätom Markovi Križínovi, Jelene Zrínskej, Bielej pani z Levoče a Kvašajovcoch zo Spišskej Soboty), v ktorých autorka spojila formy historickej prózy, legendy, cestopisu a voľnej literárnej fikcie. Autorka vždy pátra po skrytej stránke historických udalostí a pomáhajú jej v tom národné rozprávky, legendy a nedokončené historické zápisky. Dokumentárno-autentický obraz dopĺňa literárnou fantáziou a história v jej poviedkach nikdy nie je zobrazená depresívne, ale optimisticky a humánne.

027.6 **057**

OKR OKRUGLI stol Multikulturalnost u knjižnici:
knjižnične usluge za pripadnike manjina (2008 ; Pula)
Multikulturalnost u knjižnici : knjižnične usluge za
pripadnike manjina = Biblioteche e multiculturalita :
servizi bibliotecari per gli appartenenti alla minoranza
: sažetci - riassunti. - Pula : Gradska knjižnica i čitaonica
- Središnja knjižnica za talijansku nacionalnu manjinu u
Republici Hrvatskoj : Biblioteca civica e sala di lettura -
Biblioteca centrale per la comunità nazionale Italiana in
Croazia, 2008. - <10> listova ; 30 cm

027.6

Sažetci s okruglog stola u Puli 2008., posvećenog radu manjinskih knjižnica u RH. Uz pozvana izlaganja iz Italije i Slovenije, sudjelovali su i voditelji Središnjih knjižnica manjina u RH, koji su izložili rad svojih knjižnica, probleme s kojima se suočavaju i prijedloge kako ih riješiti. U sažetcima je zastupljen i onaj o radu Središnje knjižnice Slovaka u RH.

Zhrnutia z okrúhleho stola v Pule v roku 2008, ktorý bol venovaný činnosti menšinových knižníc v Chorvátsku. Zúčastnili sa ho prednášatelia z Talianska a Slovinska a vedúci Ústredných knižníc menšín v CHR, ktorí vo svojich výkladoch objasnili prácu menšinových knižníc, problémy s ktorými sa stretávajú a návrhy ako ich vyriešiť. V zhrnutiach sa nachádza aj resumé činnosti Ústrednej knižnice Slovákov v CHR.

061.2

058

PAM PAMÄTNÍCA k 10. výročiu založenia a pôsobenia
Zväzu Slovákov v Chorvátsku = Spomenica povodom
10. obljetnice osnivanja i djelovanja Saveza Slovaka u
Hrvatskoj / <sastavili Josip Kvasnovski, Andrija Kuric,
Matko Žitnjak>. - Našice : Savez Slovaka, 2002. - 41 str. :
ilustr. ; 25 cm

ISBN 953-98927-1-6

1.Kvasnovski, Josip 2.Kuric, Andrej 3. Žitnjak, Matko

323.15(497.5=162.4)(067.5)

Savez Slovaka u Hrvatskoj krovna je organizacija koja okuplja sve slovačke udruge u RH i kroz koordinaciju njihovih programa i aktivnosti ostvaruje osnovne zadaće: očuvanje slovačkog nacionalnog i kulturnog identiteta, jezika, narodne kulture i tradicija. Savez Slovaka osnovan je 1992. nakon raspada Saveza Čeha i Slovaka. Obilježavajući deset godina postojanja, izdana je spomenica u kojoj je predstavljena njegova aktivnost na polju očuvanja slovačke kulture u RH, prvenstveno kroz rad članova Saveza - Matica slovačkih, kojih je do 2002. godine bilo 13; u okviru Saveza i njegovih Matica slovačkih provode se aktivnosti kao što su izdavačka djelatnost, folklorna društva, amatersko kazalište u Iloku, školstvo (fakultativno njegovanje materinjeg jezika u osnovnim školama), slovačka knjižnica. Knjiga je dvojezična i u njoj je detaljno opisana svaka Matica slovačka i njezina aktivnost u proteklih deset godina.

Zváz Slovákov v Chorvátsku je strešnou organizáciou, ktorá zoskupuje všetky slovenské združenia v CHR prostredníctvom koordinácie ich programov a aktivít realizuje svoje základné ciele: zachovanie slovenskej národnostnej a kultúrnej identity, jazyka, národnej kultúry a tradícií. Zväz Slovákov bol založený 1992 po rozpade Zväzu Čechov a Slovákov. Pri príležitosti výročia 10 rokov pôsobenia je vydaná táto kniha. Predstavuje aktivity v oblasti ochrany slovenskej kultúry v CHR prostredníctvom činnosti členov Zväzu, ktorými sú Matice slovenské - do roku 2002 ich bolo celkovo 13. V rámci Zväzu a Matíc slovenských sa realizujú aktivity ako vydavateľská činnosť, folklórne spolky, ochotnícke divadlo v Iloku, školstvo (fakultatívna výuka materinského jazyka v základných školách), slovenská knižnica. Kniha je písaná dvojjazyčne a sú v nej podrobne opísané všetky Matice slovenské a ich aktivity počas uplynulých desiatich rokov.

323.15

059

PRE PŘEHLED kulturních, literárních a školních otázek /
<redaktorka Vera Bartošova>. - 1962-1964. - č.4(1965) -
. - Daruvar : Jednota, 1962 - . - 20 cm

Godišnje. - Neredovito, 1962-č.14(1993).

1. Staňová, Jiřina

323.15(497.5=162.3)
008

Periodična publikacija koju izdaje češka novinsko-izdavačka ustanova „Jednota“ Daruvar, u kojoj se objavljuju članci vezani uz kulturu, književnost i školstvo češke i ostalih manjina na području Republike Hrvatske. U broju 25 iz godine 2007. objavljen je članak predsjednika Saveza Slovaka u Hrvatskoj Andreja Kurica pod nazivom Literarna i informativna aktivnost Slovaka (str. 19-24). U članku je autor predstavio izdavačku djelatnost Slovaka u RH s posebnim osvrtom na časopis Prameň.

Periodická publikácia, ktorú vydáva česká novinársko-vydavateľská spoločnosť „Jednota“ Daruvar a uverejňujú sa v nej články z oblasti kultúry, literatúry a školstva českej menšiny i ostatných menšín žijúcich v Chorvátskej republike. V čísle 25 z roku 2007 je uverejnený i článok predsedu Zväzu Slovákov v Chorvátsku Andreja Kurica pod názvom „Literárna a informačná činnosť Slovákov“ (str. 19-24). Autor v článku prezentoval vydavateľskú činnosť Slovákov v Chorvátsku so zvláštnym dôrazom na časopis Prameň.

821.162.4 **060**
REK REKIĆ-Grolmusová, Margita
p Priateľstvo : básnická zbierka členiek Matice slovenskej v Rijeke / <autorky Margita Rekić-Grolmusová, Vlasta Mataija-Okkelová>. - Rijeka : Zväz Slovákov v Chorvátsku, Matica slovenská, 2006 (Rijeka : Ritteri). - 49 listova : ilustr. ; 20 cm

Bilješka o autoricama: listovi 48-49.

ISBN 953-7277-07-0

1. Mataija-Okkelová, Vlasta

821.162.4-1

Zbirka pjesama dviju članica Matice slovačke iz Rijeke. Autorice su rođene u Slovačkoj, žive, rade i stvaraju u Rijeci; svoje osjećaje, čežnje, razmišljanja i životne stavove pretočile su u neposredne i prirodne romantične stihove u kojima osjećamo utjecaj pjesnika šturowske generacije. Najjače odzvanjaju pjesme u kojima (kako naslov zbirke i govori) pišu o prijateljstvu, traganju i izgradnji odnosa u novoj domovini - u njima se odražava osjećaj gubitka i tuge za dragim prijateljima i obitelji u Slovačkoj. Uspomene na rodni kraj i djetinjstvo protkane su nostalgijom i bezgraničnom ljubavlju, izražene jednostavnim, iskrenim i čistim rječnikom.

Zbierka básní dvoch členiek Matice slovenskej z Rijeke. Autorky sa narodili na Slovensku, žijú, pracujú a tvoria v Rijeke; svoje pocity, túžby, myšlienky a životné postoje pretavili do bezprostredných a prirodzených romantických veršov, v ktorých cítiť vplyv básnikov šturowskej generácie. Najsilnejším dojmom pôsobia básne venované (ako hovorí aj názov zbierky) priateľstvu, hľadaniu a budovaniu vzťahov v novom domove. Odzrkadľuje sa v nich pocit straty a smútku za starými priateľmi a rodinou, ktorá zostala na Slovensku. Spomienky na rodný kraj a detstvo sú popretkávané nostalgiou a bezhraničnou láskou, sú vyjadrené čistým, jednoduchým a úprimným slovníkom.

821.163.42 **061**
RIM RIMA : zbirka učeničkih radova / <urednik Jozo Flegar>. - Našice : Društvo stvaralaca u kulturi "Rima" Našice, 1997. - 92 str. : ilustr. ; 21 cm

Str. 3: Predgovor / Dražen Karlić. - Kazalo.

ISBN 953-6459-00-0

1.Flegar, Jozo

821.163.42-93-8

U zbirku radova učenika osnovnih škola iz Našica, Đurđenovca, Koške i Podgorača uvrštena su i dva prozna djela (sastavci) na slovačkom jeziku. Autori radova su učenici OŠ Dore Pejačević Našice koji pohađaju satove fakultativnog njegovanja slovačkog materinskog jezika i doprinos su, kako zbirci tako i slovačkoj nacionalnoj manjini u Hrvatskoj. Jezik je temeljno obilježje jednog naroda, a njegovo očuvanje i prezentiranje u okruženju većinske zajednice

najvažnija je zadaća manjinskih skupina. Učenici i djeca najvažnija su karika u očuvanju slovačkog materinskog jezika u Hrvatskoj.

V zbierke literárnych prác žiakov základných škôl z Našíc, Đurđenovca, Košky a Podgoraču sa nachádzajú aj dve slohové práce v slovenskom jazyku. Autormi sú žiaci ZŠ Dory Pejačevičovej Našice, ktorí majú fakultatívnu výuku slovenského materinského jazyka. Ich práce predstavujú veľký prínos pre zbierku i slovenskú národnostnú menšinu v Chorvátsku. Jazyk je základným znakom jedného národa a jeho zachovanie a prezentovanie v prostredí dominujúcej komunity je významnou úlohou menšinovej skupiny. Žiaci a deti predstavujú najdôležitejšieho činiteľa v zachovaní slovenského materinského jazyka v Chorvátsku.

821.162.4 **062**

RIM RIMA : zbirka učeničkih radova /
<urednik Jozo Flegar ; prijevod na
slovački Ružica Vinčak ; predgovor Vesna
Kovačević-Tomić i Ružica Vinčak>.
- Našice : Udruga stvaratelja u kulturi
"Rima", 2002. - 72 str. : ilustr. ; 21 cm

ISBN 953-6459-09-4

1.Flegar, Jozo

821.162.4-9(08)

U zbirku radova učenika osnovne škole Dore Pejačević u Našicama uvršteni su radovi učenika slovačke nacionalnosti, koji njeguju slovački materinski jezik pod vodstvom učiteljice Ane Žagar. Njihovi stihovi i proze objavljeni su na izvornom slovačkom jeziku i prevedeni na hrvatski. Učenici slovačke nacionalnosti progovorili su tako svojim materinskim jezikom, predstavili ga drugima i pokazali njegovo bogatstvo, ljepotu i milozvučnost. U nesmiljenoj borbi s asimilacijom djeca su uspjela izraziti svoje osjećaje i doživljaje čistim književnim slovačkim jezikom i tako opravdala trud nastavnika i institucija koje rade na očuvanju kulture, jezika i nacionalne osviještenosti.

V zbierke prác žiakov základnej školy Dory Pejačevičovej Našice sa nachádzajú aj písomné práce žiakov slovenskej národnosti, ktorí sa učia slovenský materinský jazyk pod vedením učiteľky Anny Žagarovej. Ich verše a prózy sú uverejnené v pôvodnom slovenskom a preložené aj do chorvátskeho jazyka. Žiaci slovenskej národnosti prehovorili svojím materinským jazykom a prezentovali ho ostatným, poukázali na jeho bohatstvo, krásu a ľubozvučnosť. V neúprosnej boji s asimiláciou deti dokázali vyjadriť svoje pocity a zážitky čistou spisovnou slovenčinou a zdôvodnili tak úsilie učiteľov a inštitúcií, ktoré pracujú na zachovaní kultúry, jazyka a národného povedomia.

082 **063**

ROZ ROZTRATENÍ, ale nestratení : památníca
venovaná krajanskej nedeli v Detve (1974 - 2004)
a Dňom zahraničných Slovákov v Slovenskej republike
(1993 - 2004) / zostavili Claude Baláž, Ľubica Bartalská.
- Bratislava : Generálny sekretariát pre zahraničných
Slovákov Úradu vlády SR, 2004. - 155 str. : ilustr.u
bojama ; 23 cm

ISBN 80-969286-9-4

1.Baláž, Claude 2. Bartalská, Ľubica

082(=162.4)

Publikacija riječju i fotografijama predstavlja dvije značajne kulturne manifestacije Slovaka koji žive u dijaspori - to su Dani iseljenih Slovaka u SR (1993. - 2004.) i nastupi slovačkih folklornih društava iz inozemstva na Folklornim svečanostima ispod Poljane u Detvi, u programu pod nazivom Iseljenička nedjelja (1974. - 2004.). Na temelju

dokumentacijskog materijala i arhivskih izvora, predstavljeni su programi, folklorna društva, umjetnička tijela i pojedinci solisti koji su sudjelovali na manifestacijama. Spomenica o ovim međunarodnim programima dokumentira interes i brigu koje Republika Slovačka iskazuje za slovačku manjinu i zajednice u svijetu.

Publikácia slovom a fotografiami predstavuje dve významné podujatia Slovákov žijúcich v zahraničí - Dni zahraničných Slovákov v SR (1993 - 2004) a vystúpenia krajanských folklórnych súborov na Folklórnych slávnostiach pod Poľanou v Detve v programe Krajanská nedeľa (1974 - 2004). Na základe dokumentačných materiálov a archívnych prameňov prezentuje jednotlivé programy a folklórne súbory, umelecké telesá i jednotlivcov sólistov, ktorí sa na podujatiach zúčastnili. Je to pamätnica medzinárodného podujatia, ktoré podčiarkuje záujem a starostlivosť Slovenskej republiky o slovenské menšiny a komunity v zahraničí.

929 **064**
SAJ SAJÁK, Dušan
a Adam Vereš (1833-1931) : život a dielo /
Dušan Saják. - Piešťany : Logos, 2005. - 119 str.
: ilustr. ; 21 cm

Str. 3-5: Predgovor. - Str. 108-109: Pogovor.
- Sažetak na rus., njem. i engl. jeziku.

ISBN 80-969387-8-9

929 Vereš, A.

Monografija o prvom biskupu bivšeg Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca i značajnoj osobi u iločkom crkvenom zboru Slovačke evangeličke crkve, Adamu Verešu. U knjizi je autor pokušao približiti lik Adama Vereša iz dva ugla - povijesnog i teološkog, proučavajući njegovo duhovno sazrijevanje i svećeničku aktivnost. Iločka je crkva u doba njegova dolaska godine 1921. bila iscrpljena prisilnom mađarizacijom, moralno i materijalno zanemarena; stanovnici Iloka pokazivali su oslabljen interes za duhovno. Adam Vereš svojim je životom i djelom zasjajao, osvijetlio i postao nosiva snaga evangeličke crkve i duhovnog razvoja grada Iloka. Knjiga obuhvaća njegovu životnu sudbinu te publicističku i književnu aktivnost.

Monografija o prvom biskupu u bývalom Kráľovstve Srbov, Chorvátov a Slovincov, dôležitej osobnosti iločkého cirkevného zboru Slovenskej evanjelickej cirkvi, Adamovi Verešovi. V knihe sa autor pokúsil priblížiť osobnosť Adama Vereša z historického a teologického hľadiska počas obdobia jeho duchovného dozrievania a kňazského pôsobenia. Iločká cirkev bola v čase jeho príchodu roku 1921 vyčerpaná násilnou maďarizáciou, morálne a materiálne zanedbaná; oslabený záujem o duchovné veci poznačil všetkých obyvateľov Iloka. Adam Vereš svojím životom a dielom zažiaril, osvietil a stal sa pilierom evanjelickej cirkvi a duchovného rozvoja mesta Ilok. Kniha zachytáva jeho životné osudy a publicistickú a knižnú tvorbu.

314.7 **065**
SIR SIRÁCKY, Ján
s Slováci vo svete 1 / Ján Sirácky a kolektív ;
<autor ilustrácií Martin Jonáš>. - Martin : Matica
slovenská, 1980. - 300 str. : ilustr. ; 25 cm.
- (Teória a výskum : Monografie)

Literatura: str. 271-275. - Kazalo zemlj. naziva: str.
292-300.

314.7(=162.4)

Knjiga obrađuje stariji, neklasičan oblik emigracije - iseljavanje Slovaka u Donju zemlju u 18. i 19. stoljeću, rezultat kojega je bio nastanak brojnih slovačkih naselja i područja u Mađarskoj, Jugoslaviji, Rumunjskoj i Bugarskoj. Dugotrajan proces iseljavanja Slovaka u Donju zemlju bio je sastavni dio ugarskog procesa naseljavanja zemalja nakon

progona Turaka. Život slovačkih doseljenika i njihovih potomaka determinirala je sredina u koju su došli (pri čemu su često mijenjali mjesto boravka dok se nisu trajno skrasili), njihovo prilagođavanje prirodnim, društvenim i političkim uvjetima. Asimilacijskim pritiscima odolijevali su dugo i ustrajno - zato su do danas sačuvali životne navike i običaje, materinski jezik i etničku svijest (posebice u homogenijim sredinama).

Kniha se venuje staršiemu, netypickému vystáhovalectvu - sťahovaniu Slovákov na Dolnú zem v 18. a 19. storočí, výsledkom ktorého bol vznik početných slovenských osád a oblastí v Maďarsku, Juhoslávii, Rumunsku a Bulharsku. Dlhodobý proces sťahovania Slovákov na Dolnú zem bol súčasťou osídľovacieho procesu Uhorska po vyhnaní Turkov z jeho územia. Život slovenských prisťahovalcov a ich potomkov bol determinovaný prostredím do ktorého prišli (pričom často menili miesto pobytu, pokiaľ sa natrvalo usadili), ich prispôbovaním sa prírodným, spoločenským a politickým podmienkam. Asimilačným tlakom odolávali dlho i húževnato - preto si dodnes zachovali životné zvyky a obyčaje, materinskú reč a etnické povedomie (najmä v kompaktnějších usadlostiach).

784.4 066

SLI SLIVKA, Samir

j Jelisavec môj / <autor hudby a textu Samir Slivka>.

- Osijek : Matica slovenská Jelisavec : SKUS "Ivan Brník Slováč" Jelisavec, 2008. - 1 CD ; 13 cm

Solisti: Samir Slivka, Sanela Kurteková, Mario Špek.

784.4

Glazbeni CD sa slovačkom narodnom glazbom koji je snimio Samir Slivka iz Jelisavca. Autor je član slovačkog folklornog društva Ivan Brnjik Slovač iz Jelisavca, sam je skladao glazbu i napisao tekst pjesama. Glazbeni CD posvećen je slovačkom rodnom selu Jelisavcu.

Hudobné CD so slovenskými ľudovými pesničkami, ktoré nahral Samir Slivka z Jelisavca. Autor je členom slovenského folklórneho spolku Ivan Brník Slovač z Jelisavca a sám skomponoval hudbu a napísal text piesní nachádzajúcich sa na CD. Hudobné CD je venované slovenskej rodnej dedine Jelisavcu.

013 067

SLO SLOVÁCI v Chorvátsku a Chorváti na Slovensku :

literatúra z fondu Slovenskej pedagogickej knižnice z rokov 1991 - 2008 : výberová bibliografija. - Bratislava : Slovenská pedagogická knižnica, 2008. - 13 listova, <11> listova : ilustr. ; 30 cm

Autorsko kazalo: list 11-12. - Sadrži dodatak: Bibliografija izdanja Slovaka u RH i o Slovacima u RH (Ružica Vinčak)

013(497.5=162.4)(437.6=163.42)

019.922

Prigodom prezentacije publikacija, fotografskih i filmskih dokumenata o slovačkoj manjini u Hrvatskoj, koja se održala 2008. u Bratislavi, izdana je izabrana bibliografija iz fonda Slovačke pedagoške knjižnice na temu slovačke manjine u Hrvatskoj i hrvatske manjine u Slovačkoj. Izabrana bibliografija sadrži zapise o knjigama i člancima koji su poredani kronološkim redom i abecedno; sadrži autorsko kazalo. Bibliografiji je pridodana i bibliografija izdanja Slovaka u RH koja posjeduje Središnja knjižnica Slovaka u RH.

Pri príležitosti prezentácie publikácii a fotografických a filmových dokumentov o slovenskej menšine žijúcej v Chorvátsku, ktorá sa konala roku 2008 v Bratislave, bola vydaná výberová bibliografija literatúry z fondu Slovenskej pedagogickej knižnice, ktorá sa zaoberá uvedenou problematikou. Výberová bibliografija na tému slovenskej menšiny v Chorvátsku a chorvátskej menšiny na Slovensku je rozdelená na záznamy o knihách a článkoch. Radená je

chronologický a v rámci jednotlivých rokov abecedne; je vybavená autorským registrom. Na konci je uvedená aj bibliografia publikácií Slovákov v CHR, ktoré vlastní Ústredná knižnica Slovákov v Chorvátsku.

323.15 068

SLO SLOVÁCI v Chorvátsku - minulosť a prítomnosť :
zborník materiálov z odborného seminára konaného
v Bratislave 3. decembra 1999 / zostavila Andrea
Jančarová. - Bratislava : Dom zahraničných Slovákov,
2000. - 112 str., VIII str. s tablami ; 21 cm

Autori priložili: Andrea Jančarová, Ľubica Bartalská,
Kvetoslava Kučerová, Radmila Horáková, Gabriela
Hamranová, Jozef Kvasnovski, Ružica Vinčák, Margita
Žagarová, Elena Melušová, Emil Horák, Zlatko Jevak,
Branko Vincent, Branka Baksa, Branka Kandžera, Anica
Popović, Ondrej Pekar, Mato Batorović, Ružica Černi,
Miroslav Poniger, Vladimír Mikšad, Vít Ušák.

ISBN 80-88841-12-7

323.15(497.5=162.4)(082)

Zborník predstavuje doprinos budúcej sintezi usmenog i pisanog sjećanja generacija Slovaka koji žive u Hrvatskoj, a izradili su ga na temelju svojih opažanja i istraživanja stručnjaci iz Slovačke i Hrvatske kao i predstavnici slovačke dijaspore iz Hrvatske. Prilozi u zborniku su referati održani na stručnom seminaru Slovaci u Hrvatskoj - prošlost i sadašnjost (1999., Bratislava) i ukazuju na nastojanja hrvatskih Slovaka da predstave svoju raznolikost aktivnosti i pruže uvid u njihovu nazočnost na području RH u povijesnom kontekstu.

Zborník predstavuje príspevok pre budúcu syntézu ústnej i písanej pamäte generácií Slovákov žijúcich v Chorvátsku, ktorú vypracovali na základe svojich bádání odborníci zo Slovenska i Chorvátska, ako aj predstavitelia spolkového života chorvátskych Slovákov. Príspevky odznali ako referáty na odbornom seminári Slováci v Chorvátsku - minulosť a prítomnosť (1999, Bratislava) a poukazujú na snahu prezentovať súčasné aktivity chorvátskych Slovákov v ich rozmanitosti a poskytnúť prehľad o prítomnosti Slovákov v Chorvátsku v historickom kontexte.

323.15 069

SLO SLOVÁCI v zahraničí 12 / zostavili
František Bielik a Claude Baláž. - Martin :
Matica slovenská, 1987. - 254 str. ; 24 cm.
- (Teória a výskum. Vedecké zborníky ; 12)

Imensko kazalo.

1. Bielik, František 2. Baláž, Claude

323.15(=162.4)(082)

Serijska publikacija Matice slovačke, znanstveni zbornik koji izlazi u ediciji Teorija i istraživanje i u kojem se objavljuju studije, materijali, sjećanja, biografski profili, vijesti i recenzije iz života slovačkih iseljenika. Prilozi iz zbornika tematski obuhvaćaju najrazličitije sastavnice društvenog, nacionalnog, kulturnog, povijesnog, jezičnog, političkog, etnografskog, sociološkog aspekta života slovačke dijaspore u svijetu. U broju 12 iz 1987. godine objavljeni su tekstovi u kojima se spominje slovačka manjina u Hrvatskoj: studija *Od partizanskih odjela do vojnih brigada* (str. 5-29); materijal *Iz povijesti slovačkog školstva u Iloku* (str. 191-196); vijest *Značajne obljetnice Slovaka u Iloku* (str. 238-239).

Sériová publikácia Matice slovenskej v podobe vedeckého zborníka z edície Teória a výskum, v ktorej sa uverejňujú štúdie, materiály, spomienky, biografické profily, správy a recenzie zo života zahraničných Slovákov. Príspevky do zborníkov zachytávajú tematicky najrozličnejšie zložky spoločenského, národného, kultúrneho, historického, jazykovedného, politického, etnologického, sociologického života slovenskej diaspóry vo svete. V čísle 12 z roku 1987 sú uverejnené texty pojednávajúce o slovenskej menšine v Chorvátsku: štúdia *Od partizánskych oddielov k vojenským brigádám* (str. 5-29); materiál *K dejinám slovenského školstva v Iloku* (str. 191-196); správa *Významné jubileá Slovákov v Iloku* (str. 238-239).

323.15 070

SLO SLOVÁCI v zahraničí 13 / zostavili

František Bielik a Claude Baláž. - Martin :
Matica slovenská, 1987. - 248 str. ; 24 cm.
- (Teória a výskum. Vedecké zborníky ; 13)

Imensko kazalo.

1. Bielik, František 2. Baláž, Claude

323.15(=162.4)(082)

Serijska publikacija Matice slovačke, znanstveni zbornik koji izlazi u ediciji Teorija i istraživanje i u kojem se objavljuju studije, materijali, sjećanja, biografski profili, vijesti i recenzije iz života slovačkih iseljenika. Prilozi iz zbornika tematski obuhvaćaju najrazličitije sastavnice društvenog, nacionalnog, kulturnog, povijesnog, jezičnog, političkog, etnografskog, sociološkog aspekta života slovačke dijaspe u svijetu. U broju 13 iz 1987. godine objavljeni su tekstovi u kojima se spominje slovačka manjina u Hrvatskoj: studija *Od partizanskih odjela do vojnih brigada* (str. 44-68).

Sériová publikácia Matice slovenskej v podobe vedeckého zborníka z edície Teória a výskum, v ktorej sa uverejňujú štúdie, materiály, spomienky, biografické profily, správy a recenzie zo života zahraničných Slovákov. Príspevky do zborníkov zachytávajú tematicky najrozličnejšie zložky spoločenského, národného, kultúrneho, historického, jazykovedného, politického, etnologického, sociologického života slovenskej diaspóry vo svete. V čísle 13 z roku 1987 sú uverejnené texty pojednávajúce o slovenskej menšine v Chorvátsku: štúdia *Od partizánskych oddielov k vojenským brigádám* (str. 44-68).

323.15 071

SLO SLOVÁCI v zahraničí 14 / zostavili

František Bielik a Claude Baláž. - Martin :
Matica slovenská, 1988. - 258 str. ; 24 cm.
- (Teória a výskum. Vedecké zborníky ; 14)

1. Bielik, František 2. Baláž, Claude

323.15(=162.4)(082)

Serijska publikacija Matice slovačke znanstveni je zbornik koji izlazi u ediciji Teorija i istraživanje i u kojem se objavljuju studije, materijali, sjećanja, biografski profili, vijesti i recenzije iz života slovačkih iseljenika. Prilozi iz zbornika tematski obuhvaćaju najrazličitije sastavnice društvenog, nacionalnog, kulturnog, povijesnog, jezičnog, političkog, etnografskog, sociološkog aspekta života slovačke dijaspe u svijetu. U broju 14 iz 1988. godine objavljeni su tekstovi u kojima se spominje slovačka manjina u Hrvatskoj: materijal *Bilješke uz istraživanje nacionalne osviještenosti kod djece iseljenika* (str. 172-189); vijest *U potrazi za novim spoznajama* (str. 256-258).

Sériová publikácia Matice slovenskej v podobe vedeckého zborníka z edície Teória a výskum, v ktorej sa uverejňujú štúdie, materiály, spomienky, biografické profily, správy a recenzie zo života zahraničných Slovákov. Príspevky do zborníkov zachytávajú tematicky najrozličnejšie zložky spoločenského, národného, kultúrneho, historického, jazykovedného, politického, etnologického, sociologického života slovenskej diaspóry vo svete. V čísle 14

z roku 1988 sú uverejnené texty pojednávajúce o slovenskej menšine v Chorvátsku: materiál *Poznámky k výskumu povedomia etnickej príslušnosti u krajaných detí* (str. 172-189); správa *Za novými poznatkami* (str. 256-258).

323.15 072
SLO SLOVÁCI v zahraničí 20 / zostavili Stanislav
Bajaník a Viera Dendurová-Tapalagová. - Martin :
Matica slovenská, 2003. - 134 str. ; 21 cm. -
(Slovenský svet ; 20)

Resumé.

ISBN 80-7090-722-3

1. Bajaník, Stanislav 2. Dendurová-Tapalagová, Viera

323.15(=162.4)(082)

Serijska publikacija Matice slovačke znanstveni je zbornik koji nakon stanke od deset godina izlazi u ediciji Slovački svijet i u kojem se objavljuju studije, materijali, sjećanja, biografski profili, vijesti i recenzije iz života slovačkih iseljenika. Prilozi iz zbornika tematski obuhvaćaju najrazličitije sastavnice društvenog, nacionalnog, kulturnog, povijesnog, jezičnog, političkog, etnografskog, sociološkog aspekta života slovačke dijaspore u svijetu. U broju 20 iz 2003. godine objavljeni su tekstovi u kojima se spominje slovačka manjina u Hrvatskoj: studija *Razvoj etnološkog interesa za slovačku manjinu u srednjoj i južnoj Europi* (str. 49-53); vijesti *Slovački svijet na teritoriju Matice slovačke u godinama 1990. - 2003.* (str. 92-112).

Sériová publikácia Matice slovenskej v podobe vedeckého zborníka z edície Slovenský svet, ktorá vychádza po dlhšej prestávke a v ktorej sa uverejňujú štúdie, materiály, spomienky, biografické profily, správy a recenzie zo života zahraničných Slovákov. Príspevky do zborníkov zachytávajú tematicky najrozličnejšie zložky spoločenského, národného, kultúrneho, historického, jazykovedného, politického, etnologického, sociologického života slovenskej diaspóry vo svete. V čísle 20 z roku 2003 sú uverejnené texty pojednávajúce o slovenskej menšine v Chorvátsku: štúdia *Vývin etnologického záujmu o slovenské menšiny v strednej a južnej Európe* (str. 49-53); správa *Slovenský svet na pôde Matice slovenskej v rokoch 1990 - 2003* (str. 92-112).

39 073
SLO SLOVENSKÝ národopis / <hlavná redaktorka
Gabriela Kilianová>. - Bratislava : Ústav etnológie
Slovenskej akadémie vied, <19__>. - 24 cm

Kvartalno. - U br. 3, god. 55, god. izd. 2007:
studija *Etnická identita a identifikácia slovenskej
minority v Chorvátsku cez inštitúciu Ples Slovákov*
(Sandra Kralj, str. 325-335); materijal *Remeslá a
doplnkové zamestnania Slovákov v Jelisavci*
(Ivana Šusteková, str. 336-352).

39(051)

Slovački narodopis je glavna stručna periodika etnologije u Slovačkoj. Časopis objavljuje studije, materijale, diskusije, preglede i recenzije s područja etnologije - etnografije i folkloristike. Studije su popraćene sažetcima na stranim jezicima. Prilozi odražavaju aktualne tendencije razvoja etnologije u Slovačkoj s naglaskom na promidžbu teoretske i metodološke upućenosti, interdisciplinarnu i međunarodnu suradnju na području etnologije. Od početka 90-tih godina 20. st. sve se češće objavljuju i prilozi iz inozemstva. U broju 3/2007. objavljena su dva rada o hrvatskim Slovacima: *Etnički identitet i identifikacija slovačke manjine u Hrvatskoj putem institucije Ples Slovaka; Obrti i dopunska zanimanja Slovaka u Jelisavcu.*

Slovenský národopis je ústredným odborným periodikom etnológie na Slovensku. Časopis publikuje štúdie, materiály, diskusné príspevky, pohľady a recenzie z oblasti etnológie - etnografie a folkloristiky. Štúdie sú doplnené cudzojazyčným resumé. Príspevky odrážajú aktuálne tendencie vývoja etnológie na Slovensku, pričom sa časopis snaží formovať a presadzovať teoretické a metodologické podnety, interdisciplinárnu a medzinárodnú spoluprácu na poli etnológie. Od začiatku 90-tych rokov 20. storočia častejšie publikuje aj príspevky zahraničných bádateľov. V čísle 3/2007 sú uverejnené dva príspevky o chorvátskych Slovákoch: *Etnická identita a identifikácia slovenskej minority v Chorvátsku cez inštitúciu Ples Slovákov; Remeslá a doplnkové zamestnania Slovákov v Jelisavci*.

372 074

SPE SPEVÁK, Zoroslav
s Slovenský jazyk s prvkami národnej kultúry : pre 1. až 3. ročník základnej školy : učebnica / Zoroslav Spevák ; <ilustrator Josip Domačinović>. - Našice : Savez Slovaka u Republici Hrvatskoj, 2008. - 178 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm

ISBN 978-953-7277-17-8

372.881.116.24(075.2)

372.882.1(075.2)

Udžbenik (čitanka) slovačkog jezika s elementima narodne kulture za učenike koji pohađaju nastavu njegovanja slovačkog materinjeg jezika u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj. Prvi udžbenik prilagođen potrebama učenika slovačke nacionalnosti u Hrvatskoj koji kroz tekstove sadržajno prilagođene korisnicima omogućava svladavanje leksičko-gramatičkih osnova i slovačkog pravopisa za uzrast 1. do 3. razreda OŠ.

Učebnica (čitanka) slovenského jazyka s prvkami národnej kultúry pre žiakov, ktorí navštevujú vyučovanie slovenského materinského jazyka na základných školách v Chorvátsku. Prvá učebnica prispôsobená potrebám a úrovni žiakov slovenskej národnosti v Chorvátsku, ktorá prostredníctvom obsahovo prispôsobených textov umožňuje svojim užívateľom ľahšie osvojovanie si lexikálno-gramatických a pravopisných osnov; pre 1. až 3. triedu ZŠ.

372 075

SPE SPEVÁK, Zoroslav
s Slovenský jazyk s prvkami národnej kultúry : pre 4. až 6. ročník základnej školy : čítanka / Zoroslav Spevák ; <ilustrator Dražen Budimir>. - Našice : Savez Slovaka u Republici Hrvatskoj, 2008. - 184 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm

ISBN 978-953-7277-15-1

372.881.116.24(075.2)

372.882.1(075.2)

Udžbenik (čitanka) slovačkog jezika s elementima narodne kulture za učenike koji pohađaju nastavu njegovanja slovačkog materinjeg jezika u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj. Prvi udžbenik prilagođen potrebama učenika slovačke nacionalnosti u Hrvatskoj koji kroz tekstove sadržajno prilagođene korisnicima omogućava svladavanje leksičko-gramatičkih osnova i slovačkog pravopisa za uzrast 4. do 6. razreda OŠ.

Učebnica (čitanka) slovenského jazyka s prvkami národnej kultúry pre žiakov, ktorí navštevujú vyučovanie slovenského materinského jazyka na základných školách v Chorvátsku. Prvá učebnica prispôsobená potrebám a úrovni žiakov slovenskej národnosti v Chorvátsku, ktorá prostredníctvom obsahovo prispôsobených textov umožňuje svojim užívateľom ľahšie osvojovanie si lexikálno-gramatických a pravopisných osnov; pre 4. až 6. triedu ZŠ.

372

076

SPE SPEVÁK, Zoroslav

č Čítanka slovenský jazyk s prvkami
národnej kultúry pre 7. a 8. ročník základnej
školy / Zoroslav Spevak ; <ilustrator Josip
Domačinovič>. - Našice : Savez Slovaka u RH,
2008. - 135 str. : ilustr. <pretežno u bojama> ;
27 str.

ISBN 978-953-7277-14-3

372.881.116.24(075.2)

372.882.1(075.2)

Udžbenik - čítanka slovačkog jezika s elementima narodne kulture prilagođen potrebama učenika koji njeguju slovački materinji jezik u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj. Udžbenik namijenjen 7. i 8. razredu OŠ upoznaje učenike sa slovačkim jezikom, kulturom, književnicima, povijesti, ali ujedno im predstavlja i podatke o slovačkoj manjini u Hrvatskoj, njenom životu, običajima i kulturi, sve dodatno začinjeno zanimljivostima, testovima, križaljka i zagonetkama. Multifunkcionalan udžbenik.

Učebnica (čítanka) slovenského jazyka s prvkami národnej kultúry pre žiakov, ktorí navštevujú vyučovanie slovenského materinského jazyka na základných školách v Chorvátsku. Prvá učebnica prispôsobená potrebám a úrovni žiakov slovenskej národnosti v Chorvátsku, ktorá prostredníctvom obsahovo prispôsobených textov umožňuje svojim užívateľom ľahšie osvojovanie si lexikálno-gramatických a pravopisných osnov; pre 7. až 8. triedu ZŠ.

949.71

077

SPO SPOMIENKY na účasť Slovákov v NOB.

- Nový Sad : Obzor, 1969. - 395 str., <42> lista
s tablama : fotogr. ; 21 cm. - (Edícia Plameň)

949.71 NOB

Prva publikacija o sudjelovanju jugoslavenskih (i hrvatskih) Slovaka u narodnooslobodilačkom ratu u Jugoslaviji 1941. - 1945. Slovaci koji su živjeli u tadašnjoj Jugoslaviji uključili su se, kao ravnopravni i lojalni građani zemlje, aktivno u protifašističku borbu i tako ostavili trag u povijesti. U partizanskim odjelima i jedinicama, među zapovjednicima i borcima uvijek se nalazio i pokojni pripadnik slovačke nacionalnosti - ovo je knjiga o njima i njihovom doprinosu narodnooslobodilačkoj borbi.

Prvá publikácia o účasti juhoslovanských (tým aj chorvátskych) Slovákov v národnooslobodzovacom boji v Juhooslávii v období 1941 - 1945. Slováci, ktorí žili vo vtedajšej Juhooslávii, sa ako rovnoprávni a lojalní občania štátu aktívne zapojili do protifašistického boja a zanechali tak svoje stopy v dejinách. V partizánskych jednotkách a oddieloch, medzi veliteľmi a bojovníkmi sa vždy našiel i príslušník slovenskej národnosti. Toto je kniha o nich a ich prínose pre národnooslobodzovací boj.

323.15

078

SPR SPRIEVODCA slovenským zahraničím /
zostavila Ľubica Bartalská. - 1. izd. - Bratislava :
Dom zahraničných Slovákov, 2001. - 376 str. :
ilustr. ; 24 cm

Imensko kazalo.

ISBN 80-88841-18-6

1. Bartalská, Ľubica

323.15(=162.4)(036)

Publikacija pruža informacije o slovačkom narodu koji živi izvan granica svoje matične domovine, a rezultat je istraživanja Doma iseljenih Slovačka u Bratislavi. Vodič kroz slovačko iseljništvo u obliku stručne sinteze daje relevantne informacije o prošlosti i sadašnjosti slovačkih zajednica koje su se formirale u pojedinim zemljama uslijed socijalne, političke ili vjerske emigracije. Ove su informacije pregledne, sastavljene abecedno, prema nazivima zemalja. Cilj vodiča je probuditi veći interes za Slovačke u dijaspori i potaknuti nastojanja za njihovo održavanje.

Publikacija pruža informacije o slovačkom narodu koji živi izvan granica svoje matične domovine, a rezultat je istraživanja Doma iseljenih Slovačka u Bratislavi. Vodič kroz slovačko iseljništvo u obliku stručne sinteze daje relevantne informacije o prošlosti i sadašnjosti slovačkih zajednica koje su se formirale u pojedinim zemljama uslijed socijalne, političke ili vjerske emigracije. Ove su informacije pregledne, sastavljene abecedno, prema nazivima zemalja. Cilj vodiča je probuditi veći interes za Slovačke u dijaspori i potaknuti nastojanja za njihovo održavanje.

323.1 079
STÁ STÁLA konferencia k otázkam vzájomných

vzťahov a spolupráce (2002 ; Bratislava)
Slovenská republika a zahraniční Slováci : stála konferencia k otázkam vzájomných vzťahov a spolupráce / <zostavovatelia Eva Balažová, Adriana Bohušová, Ľubomír Šišák>. - Bratislava : Generalný sekretariát pre zahraničných Slovákov : Svetové združenie Slovákov v zahraničí, 2002. - 297 str. : ilustr. ; 28 cm

1. Balažová, Eva 2. Bohušová, Adriana 3. Šišák, Ľubomír

ISBN 80-968907-5-1

323.113(=162.4)(100):323(437.6)(082)

Zbornik materijala sa stalne konferencije Republika Slovačka i njezino iseljništvo 2002. donosi pozdravne govore predstavnika Republike Slovačke i priloge koji su prezentirani u pojedinim radnim sekcijama - bili su to referati na teme legislative i prava, kulturnog nasljeđa i umjetnosti, znanosti, školstva, medija i informacija, odnosa i suradnje. Na konferenciji je sudjelovao 121 predstavnik iz 39 iseljničkih organizacija i 19 zemalja svijeta. Glavna odluka konferencija bila je osnivanje Svjetske udruge Slovačka u inozemstvu. Iz Hrvatske je sudjelovala Ana Žagar-Marošević s temom školstva (str. 169-172).

Zbornik materijala sa stalne konferencije Republika Slovačka i njezino iseljništvo 2002. donosi pozdravne govore predstavnika Republike Slovačke i priloge koji su prezentirani u pojedinim radnim sekcijama - bili su to referati na teme legislative i prava, kulturnog nasljeđa i umjetnosti, znanosti, školstva, medija i informacija, odnosa i suradnje. Na konferenciji je sudjelovao 121 predstavnik iz 39 iseljničkih organizacija i 19 zemalja svijeta. Glavna odluka konferencija bila je osnivanje Svjetske udruge Slovačka u inozemstvu. Iz Hrvatske je sudjelovala Ana Žagar-Marošević s temom školstva (str. 169-172).

272 080
STO STOLÁRIK, Stanislav

h Humenski zavod i trojica košičkih mučenika : životna filozofija sv. Marka Križevčanina / Stanislav Stolárik ; sa slovačkoga prevela Dubravka Sesar. - Križevci : Matica hrvatska : Župa sv. Ane ; Zagreb : Matica slovačka, 2000. (Zagreb : Digitalni tisak). - 149 str. : ilustr. u bojama ; 24 cm. - (Škrinja : knjižnica Matice hrvatske, Križevci ; sv. 9)

Prijevod djela: Humenské kolégium a traja košičkí mučeníci. - Bibliografija: str. 97-100. - Summary.

ISBN 953-6298-13-9

1. Marko Križevčanin, sanctus 2. Grodziecki, Melchior 3. Pongracz, Istvan 10. Humenno (Slovačka) -- Crkvena povijest

272(437.6 Humenne)

235.3(434.1/.2 Košice)(092)

235.3 Marko Križevčanin, sanctus

272(437.6 Humenno)(092)

Knjiga je objavljena povodom obilježavanja pete obljetnice kanonizacije Marka Križevčanina, Melkiora Grodeckog i Stjepana Pongraca, trojice košičkih mučenika koji su djelovali u 17. st. u Humenskom zavodu u Slovačkoj - jednom od najstarijih i najvažnijih obrazovnih, vjerskih i kulturnih središta tadašnje Ugarske. U tom su zavodu košički mučenici pogubljeni 1619. Otkrivajući njihovo značenje za crkvu, knjiga se posebice osvrće na svetog Marka Križevčanina koji na poseban način povezuje Slovačku i Hrvatsku - rodivši se u jednoj, a mučenički umrijevši u drugoj, on predstavlja duhovni most zajedništva između vjernika Slovaka i Hrvata.

Kniha bola uverejnená pri príležitosti oslavy piateho výročia kanonizácie Marka Križína, Melchiora Grodeckého a Štefana Pongraca, troch košických mučeníkov zo 17. st., ktorí pôsobili v Humennskom kolégiu na Slovensku - jednom z najstarších a najdôležitejších vzdelávacích, cirkevných a kultúrnych stredísk vtedajšieho Uhorska. V tomto centre boli v roku 1619 popravení košičkí mučeníci. Odhaľujúc ich význam pre cirkev kniha kladie zvláštny dôraz na Marka Križína, ktorý na svojším spôsobom spojil Slovensko a Chorvátsko - narodil sa v jednej a mučenicky zomrel v druhej krajine - a predstavuje duchovné spojenie medzi slovenskými a chorvátskymi veriacimi.

061.2

081

STR STREŠNIAK, Michal

d Desat' rokov Matice slovenskej v Osijeku =
Deset godina Matice slovačke u Osijeku / Michal
Strešniak, Margita Žagarová, Andrej Kuric. -
Osijek : Zváz Slovákov v Chorvátsku : Matica
slovenská Osijek, 2005. - 112 str. : ilustr.
(djelomično u bojama) ; 33 cm

ISBN 953-98927-8-3

1. Žagarová, Margita 2. Kuric, Andrej

061.2(497.5 Osijek=162.4)“1993/2003“

323.15(497.5=162.4)

Monografija o desetogodišnjem postojanju i aktivnosti slovačke udruge Matice slovačke u Osijeku. Od osnivanja 1993. godine udruga je okupila Slovake koji žive u Osijeku i kroz organizirani rad, aktivnosti i razne sadržaje omogućila ovoj zajednici da njeguje i prezentira svoja nacionalna obilježja, kulturu i tradicije. Slovaci u Osijeku mahom su doseljenici iz drugih slovačkih naselja u Osječko-baranjskoj županiji, ali okupljeni u Matici slovačkoj predstavljaju slovačku zajednicu grada i kao takvi se prezentiraju. Aktivni su u svim oblicima kulturnog života cjelokupne slovačke manjine u Hrvatskoj. Knjiga pruža kronološki uvid u rad udruge uz obilje dokumenata i fotografija.

Monografia o desaťročnom pôsobení a činnosti slovenského združenia Matice slovenskej v Osijeku. Od založenia v roku 1993 združenie zoskupilo Slovákov, žijúcich v Osijeku a prostredníctvom organizovanej činnosti, aktivity a manifestácie umožnilo tomuto spoločenstvu, aby prezentovalo a pestovalo svoje národnostné povedomie, kultúru a tradície. Slováci v Osijeku sú väčšinou prisťahovalci z iných slovenských osád osijecko-baraňskej župy, zoskupení v Matici slovenskej však predstavujú slovenskú komunitu v meste a tak i vystupujú navonok. Sú aktívni vo všetkých oblastiach kultúrneho života slovenskej menšiny v Chorvátsku. Kniha poskytuje chronologický prehľad činnosti Matice a dopĺňa ju množstvo dokumentov a fotografií.

323.15

082

STR STREŠNIAK, Michal

s Slovaci u Komletincima = Slováci v Komletinciach /
Michal Strešniak, Andrej Kuric ; <prijevod na slovački
Ján Širka i Andrija Kuric>. - Osijek : vlastita naklada,
2006. - 141 str. : ilustr., fotogr. ; 20 cm

Tekst na hrv. i slov. jeziku. - Str. 5-6: Predgovor. -
Literatura: str. 140.

ISBN 953-244-030-5

1. Kuric, Andrej

323.15(497.5 Komletinci=162.4)

394(497.5 Komletinci=162.4)

Knjiga o životu i nazočnosti slovačkog stanovništva u selu Komletinci na istoku Slavonije. Slovaci su u Komletince došli relativno kasno, tek nakon 1. svjetskog rata. U odnosu na druga mjesta u Hrvatskoj, istočna Slavonija i Srijem - mjesta Ilok, Šid, Erdevik i td. naseljavana su slovačkim življem u sekundarnom migracijskom valu, odnosno njihovim preseljavanjem iz Bačke i Vojvodine. Prvi slovački doseljenici u selu Komletinci naselili su se 1918. Nažalost, ubrzo nakon 2. sv. rata slovačko stanovništvo se polako izgubilo uslijed asimilacije (miješanih brakova), zbog preseljenja u veće sredine ili sredine u kojima je postojala jača slovačka zajednica.

Knjiga o životu a prisutnosti slovenského obyvateľstva v osade Komletince na východe Slavónie v Chorvátsku. Slováci do Komletiniec prišli pomerne neskoro, až po 1. svetovej vojne. Na rozdiel od ostatných miest v Chorvátsku, východná Slavónia a Srijem - miesta Ilok, Šid, Erdevik atd. boli osídľovaní slovenským obyvateľstvom v druhotnej migračnej vlne, teda ich presťahovaním sa z Báčskej a Vojvodiny. Prví slovenskí prisťahovalci prišli do Komletiniec roku 1918. Bohužiaľ, rýchlo po 2. svetovej vojne sa slovenské obyvateľstvo pomaly vytratilo z dôvodu asimilácie (zmiešaných manželstiev), sťahovania sa do väčších miest alebo prostredia, kde existovala silnejšia slovenská komunita.

885.4.09

083

STR STRIČEVIĆ-Kovačević, Zrinka

h Hrvatski motivi u djelu Martina Kukučina /
Zrinka Stričević-Kovačević. - Zagreb : Nakladni
zavod Matice hrvatske, 1998. (<s. l.> : Printel). -
124 str. : ilustr. ; 20 cm. - (Knjižnica Studije,
monografije, kritike)

Slika autorice na omotu. - Bibliografija: str. 109-111
i uz tekst.

ISBN 953-185-016-X

1. Kukučin, Martin

885.4.09 Kukučin, M.

821.162.4.09 Kukučin, M.

Slovačka i Hrvatska države su povezane bliskošću jezika, zajedničkom poviješću i ljudima. Jedna od poznatih osoba koja je sagradila najljepši most između hrvatskog i slovačkog naroda je Martin Kukučin, najveći prozaist slovačkog realizma, pisac koji je polovicu života proveo među Hrvatima i u svojim najvažnijim romanima pisao o hrvatskom čovjeku. Ovaj slovački književnik i liječnik s otoka Brača, koji je u svom djelu iskazivao ljubav prema hrvatskom narodu, skoro je nepoznat široj čitalačkoj publici i tragično, neopravdano i neoprostivo nepreveden na hrvatski jezik. Studija stoga ponovno otkriva Kukučina, njegov položaj i odnos s Hrvatima, te razloge zašto nije ostavio

traga u hrvatskoj književnosti, nego je živeći u Hrvatskoj i dalje utjecao na slovački realizam (formirao ga, bio njegovim vrhuncem i zaokružio ga).

Slovensko a Chorvátsko sú štáty spriaznené blízkym jazykom, spoločnými dejinami a ľuďmi. Jednou zo známych osobností, ktorá vybudovala najkrajší most medzi chorváckym a slovenským národom je Martin Kukučín, najväčší slovenský prozaik realizmu, spisovateľ, ktorý polovicu života strávil medzi Chorvátmi a vo svojich najvýznamnejších dielach písal práve o chorváckom človeku. Tento slovenský spisovateľ a lekár na ostrove Brač, ktorý tak prejavoval lásku voči chorváckemu národu, je takmer neznámy širšej čitateľskej verejnosti a tragicky, neopodstatnene a neodpušiteľne nebol prekladaný do chorvátčiny. Preto uvedená štúdia znovu odкрýva Kukučina, jeho postavenie a vzťahy v Chorvátsku, dôvody prečo nezanechal významnejšiu stopu v chorvátskej literatúre, ale žijúc v Chorvátsku naďalej vplýval na slovenský realizmus (dokonca ho formoval a bol jeho vrcholom).

061.61 084
SVE SVETOVÝ rok Slovákov (1999 ; Martin)
Pamätnica Svetového roka Slovákov =
Commemorative Book The World Year of
Slovaks : 17. jul 1997 - 19. september 1998 /
<zostavili Stanislav Bajaník a Viera Dendurová-
Tapalagová>. - Martin : Matica slovenská,
1999. - 87 str. : fotogr. ; 24 cm

ISBN 80-7090-525-5

1.Svetový rok Slovákov 2. Bajaník, Stanislav
3.Dendurová-Tapalagová, Viera

061.61:394(437.6):323.113(100=854)“1997/1998“

Matica slovačka iz Slovačke proglasila je 1997.-1998. Svjetskom godinom Slovaka i u okviru navedene kampanje, u Slovačkoj i svim zemljama svijeta u kojima žive pripadnici slovačkog naroda, organizirala brojne kulturno-društvene manifestacije i programe. Smisao Svjetske godine Slovaka sadržan je u poruci - učvrstiti osjećaj slovačke pripadnosti, solidarnosti i zajedništva; ujediniti slovačko iseljništvo i približiti ga matičnoj zemlji, dati mu osjećaj da nije napušteno, da ima svoju domovinu i vrijednosti kojima se može prikloniti. Program Svjetske godine Slovaka kulminirao je zajedničkim susretom u Martinu (SR), a tom prigodom izdana je i spomenica s pozdravnim govorima i porukama predstavnika slovačkih udruga iz svih zemalja svijeta.

Matica slovenská vyhlásila rok 1997-1998 Svetovým rokom Slovákov a v rámci uvedenej kampane na Slovensku a vo všetkých krajinách sveta, v ktorých žijú príslušníci slovenského národa, pripravila mnohé kultúrno-spoločenské podujatia a programy. Zmysel Svetového roka Slovákov je obsiahnutý v odkaze - upevniť pocit svetovej slovenskej spolupatričnosti, súdržnosti a svornosti, zjednotiť slovenskú emigráciu a priblížiť ju matičnému štátu, dať jej pocit, že nie je opustená, že má svoju domovinu a hodnoty ku ktorým sa môže prikloniť. Program Svetového roka Slovákov vyústil do spoločného stretnutia v Martine a pri tejto príležitosti bola vydaná i pamätnica, v ktorej sú uverejnené pozdravy a odkazy predstaviteľov slovenských združení zo všetkých krajín sveta.

39 085
ŠUL ŠULJAK, Andrija
j Josipovac Punitovački, slovačko selo u Đakovštini =
Josipovec Punitovský, slovenská dedina v Dakovštine /
<autori tekstova Andrija Šuljak, Anica Popović, Branka
Uzelac ; prijevod na slovački Boženka dasović ; autori
fotografija Anica Popović... <et al.>. - Đakovo : Muzej
Đakovštine ; Josipovac Punitovački : Matica slovačka,
Ogranak, 2008. - 92 str. : ilustr. (pretežno u bojama) ;
28 cm

Bibliografija: str. 90

ISBN 978-953-7128-37-7 (Muzej). - ISBN
978-953-95327-1-8 (Matica slovačka)

1. Usp. stv. nasl. 2. Josipovac Punitovački (Punitovci)
-- Slovaci -- Narodni život i običaji 3. Popović, Anica
4. Uzelac, Branka

39(497.5 Josipovac Punitovački=162.4)(083.82)
323.15(497.5 Josipovac Punitovački=162.4)

Katalog s istoimene izložbe u kojem su uz bogat slikovni materijal, tekstualno vrlo stručno predstavljeni povijest, nastanak i kulturno-etnička obilježja naselja Josipovca. Kako autorica izložbe i jedna od autora kataloga Branka Uzelac kaže, projekt je rezultat prvih etnoloških istraživanja u slovačkom naselju Josipovcu. U projektu su uz Muzej Đakovštine sudjelovali svi mještani sela, kulturni i društveni djelatnici, te predstavlja kompleksnu sliku sela i značajan doprinos proučavanju narodne kulture Slovaka u Hrvatskoj.

Katalóg z výstavy rovnakého názvu, v ktorom je spolu s bohatými ilustráciami stručne prezentovaná história, vznik a kulturno-etnické charakteristiky osady Josipovca. Autorka výstavy a jedna z autoriek katalógu, Branka Uzelac, napísala, že projekt je výsledkom prvých etnologických výskumov v slovenskej osade Josipovec. Do projektu sa, okrem Múzea Đakovštiny, zapojili obyvatelia dediny, kultúrno-osvetový a verejní pracovníci, preto katalóg podáva ucelený obraz tejto slovenskej osady a predstavuje významný prínos v skúmaní národnej kultúry Slovákov v Chorvátsku.

811.163.42 **086**

TAK TAKÁČ, Ferdinand
h Hrvatsko-slovački riječnik / Ferdinand
Takač. - Zagreb : Školska knjiga, 1999. - X,
692 str. ; 24 cm

Kratice: str. VII-IX. - Bibliografija: str. X.

ISBN 953-0-40903-6

811.163.42(038)=162.4
811.162.4(038)=163.42

Prvi standardni rječnik koji povezuje hrvatski i slovački jezik. Rezultat je desetogodišnjeg rada isusovca Ferdinanda Takača, Hrvata iz Slovačke. Rječnik sadrži 50 000 natuknica koje obuhvaćaju rječnik i frazeologiju svakidašnjeg života, ali i temeljne pojmove s brojnih znanstvenih i stručnih područja uključujući i religijske znanosti. U prilogu rječnika nalaze se i pregledi hrvatske i slovačke gramatike.

Prvý štandardný slovník, ktorý spája chorvátsky a slovenský jazyk. Je výsledkom desaťročnej práce jezuitu Ferdinanda Takača, Chorváta zo Slovenska. Slovník obsahuje 50 000 heslových odkazov, ktoré zahŕňajú slovnú zásobu a frazeológiu každodenného života, ale i základné pojmy vzťahujúce sa na početné vedecké a odborné oblasti vrátane náboženstva. V prílohe slovníka sa nachádza prehľad gramatiky slovenského a chorvátskeho jazyka.

322 **087**

TAK TAKÁČ, Ferdinand
u Uzničke uspomene Hrvata isusovca :
za komunizma u Slovačkoj / Ferdinand Takáč ;
<sa slovačkog prevela Ružica Vinčak>. -
Zagreb : Filozofsko-teološki institut Družbe
Isusove : Matica slovačka : Nova stvarnost,
2006. - 182 str. : ilustr. ; 19 cm. - (Biblioteka

Svjedoci i uzori / Filozofsko-teološki institut
Družbe Isusove ; 9)

Str. 7-10: P. Ferdinand Takáč, SJ / Ignacije Belak. -
Članovi Slovačke provincije Družbe Isusove, osuđeni
i zatočeni za vrijeme komunizma: str. 175-176. -
Str. 177-180: Etický princip ako základ duchovného
a svetského portrétu Ferdinanda Takáča / Mária
Dobříková.

ISBN 953-231-048-7 (FTI DI)

322(437)"195/197"

261.7(437)"195/197"

323.281(437)"195/197"

Autobiografsko djelo slovačkog isusovca Ferdinanda Takača, podrijetlom Hrvata, koji je opisao svoje zatvoreničke dane 1950. - 1955. Kao pripadnik reda i crkve koja je nakon 2. svjetskog rata u socijalističkim zemljama doživjela razarajući proces vjerske perzekucije, bio je jedna od žrtava komunističke diktature u Čehoslovačkoj. Pater Takač se, međutim, odupro izmanipuliranoj ideologiji i u ime dobrote, pravde i ljubavi nastavio se boriti za svoju čast i savjest. U knjizi bez moraliziranja i osuđivanja opisuje događaje koje je proživio; u duhu kršćanske ljubavi objektivno (ponegdje i daškom humora) procjenjuje povijesne događaje i osobe za vrijeme svojih uzničkih godina, kao i nakon amnestije 1960.

Autobiografické dielo slovenského jezuitu Ferdinanda Takača, pôvodom Chorváta, ktorý opísal dni strávené vo väzení v rokoch 1950-1955. Ako príslušník náboženského rádu, ktoré po rokoch 2. svetovej vojny v socialistických krajinách zažilo ničivú vlnu náboženskej perzekúcie bol jednou z obetí komunistickej diktatúry na Slovensku. Páter Takač sa však vzoprel zmanipulovanej ideológii a v mene dobra, pravdy a lásky zápasil o svoju česť a svedomie. V knihe bez moralizovania a odsudzovania opisuje udalosti, ktoré prežil; v duchu kresťanskej lásky objektivne (miestami s humorným podtónom) hodnotí dejinné udalosti a historické osobnosti počas väzenských rokov ako aj po amnestii v roku 1960.

929

088

TAK TAKÁČ, Ferdinand

v Voljeti ljude naučio me život : autobiografski
zapisi / Ferdinand Takáč ; <sa slovačkoga prevela
Marija Kursar ; fotografije Tomislav Garić, Zlatko
Jevak>. - Zagreb : Matica slovačka : Nova stvarnost :
Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva, 2008. -
169 str., <6> str. s tablama (ilustr.) ; 21 cm. -
(Biblioteka Novi koraci / Nova stvarnost ; knj. 16)

Bibliografske bilješke uz tekst. - Str. 5-11: Predgovor /
Ivan Šestak. - Autorova slika na prednjem om. listu.

ISBN 978-953-6562-40-5 (Nova stvarnost)

929 Takáč, F.(092)

821.163.42-3

Životopis Ferdinanda Takača, slovačkog isusovca podrijetlom Hrvata iz Slovačkog Groba kraj Bratislave. Njegov izuzetno dramatičan i buran životni put pretočen je u niz povezanih priča i sjećanja na djetinjstvo i obitelj, školovanje, svećeničko djelovanje, sve do najteže kušnje koju je predstavljalo utamničenje za vrijeme komunističke diktature u Čehoslovačkoj. Također, pater Takač ima bogat književni i prevodilački opus (od nekoliko rječnika, znanstvenih radova do autobiografskih zapisa) i nesumnjivo posjeduje književnički dar. Autobiografske crtece, posebice one iz najmlađih dana, izvanredno su žive i slikovite.

Autobiografia Ferdinanda Takača, slovenského jezuitu, pôvodom Chorváta zo Slovenského Grobu pri Bratislave. Jeho výnimočne dramatická a búrlivá životná cesta je opísaná prostredníctvom navzájom nadväzujúcich črt a spomienok na detstvo a rodinu, štúdium, kňazskú činnosť a najťažšiu skúšku života - uväznenie počas komunistickej diktatúry v Československu. Takač mal taktiež bohatú spisovateľskú a prekladateľskú činnosť (bol autorom niekoľkých slovníkov, vedeckých prác a autobiografických zápiskov) a vyznačoval sa nepochybné spisovateľským talentom. Autobiografické črty, zvlášť z ranných rokov, sú výnimočne živé a obrazotvorné.

811.162.4'36 **089**
TÝR TÝR, Michal
s Slovenská gramatika pre 4. až 8. ročník
základnej školy / Michal Týr ; <ilustrator Dražen
Budimir>. - Našice : Savez Slovaka u Republici
Hrvatskoj, 2008. - 104 str. : ilustr. u bojama ; 27 cm

ISBN 978-953-7277-18-6

811.162.4'36(035)

Radna bilježnica iz slovačkog jezika za učenike koji pohađaju nastavu njegovanja slovačkog materinskoga jezika u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj. Prvi gramatički udžbenik te vrste prilagođen potrebama učenika slovačke nacionalnosti u Hrvatskoj koji kroz zadatke i vježbe, sadržajno prilagođene korisnicima, omogućava svladavanje leksičko-gramatičkih osnova i slovačkog pravopisa za uzrast 4. do 8. razreda OŠ.

Cvičebnica slovenského jazyka pre žiakov, ktorí majú výuku slovenského materinského jazyka na základných školách v Chorvátsku. Prvá učebnica gramatiky je prispôsobená potrebám a úrovni žiakov slovenskej národnosti v Chorvátsku, ktorá cestou obsahovo upravených textov - cvičení a úloh svojim užívateľom umožňuje ľahšie osvojovanie lexikálno-gramatických a pravopisných osnov; pre 4. až 8. triedu ZŠ.

821.162.4-1 **090**
TÚŽ TÚŽBY : zbirka básní slovenských autorov
v Chorvátsku. - Osijek : Zváz Slovákov v
Chorvátsku, 2004. - 92 str. : ilustr. ; 18 cm

Str. 88-92: Jazyk v šľachetných službách /
Michal Týr.

ISBN 953-98927-6-7

821.162.4(497.5)-1(082)

Prva zbirka pjesama te vrste u Hrvatskoj. U njoj se predstavljaju slovački pjesnici iz Iloka, Osijeka, Markovca i Lipovljana. Naslov zbirke Túžby (Čežnje) simbolizira temeljni osjećaj koji se provlači kroz pjesme, a one su tematski orijentirane prema ljubavi, domovini, prijateljstvu, opraštanju, prirodi. Vrijednost zbirke počiva i u činjenici da su objavljene tekstove autori napisali na slovačkom jeziku i tako izrazili svoj osjećaj pripadnosti i ljubav prema materinskom jeziku.

Prvá básnická zbirka tohoto druhu v Chorvátsku. V zbierke sa predstavujú slovenskí básnici z Iloka, Osijeka, Markovca a Lipovlian. Názov Túžby symbolizuje základný pocit, ktorý sa zjavuje v básňach na témy láska, domov, priateľstvo, odpúšťanie, príroda. Hodnota zbierky spočíva aj v tom, že uverejnené texty autori napísali v slovenskom jazyku a tým vyjadrili úctu a lásku voči materinskej reči.

323.15 091

UŠÁ UŠÁK, Vít

s Slováci v Chorvátsku : historický náčrt /
Vít Ušák. - Cleveland - Rím : Slovenský ústav,
1978. - 231 str., <22> str. s tablami : ilustr. ;
22 cm

Sažetak na hrv. jeziku: str. 213-216.

323.15(497.5=162.4)(091)

325.25(497.5=162.4)(091)

Studija (u podnaslovu - povijesni nacrt) opisuje povijest pojedinih naselja u Slavoniji u kojima žive Slovaci, od njihovog nastanka do vremena izdavanja knjige. Dokument pruža uvid u etnički i kulturni razvoj mjesta s povijesnog gledišta i rezultat je terenskog rada, proučavanja i istraživanja današnjeg položaja pojedinih slovačkih enklava i dijaspora u Hrvatskoj. Uz svako naselje naveden je zemljopisni položaj, njegov nastanak, prevladavanje početnih teškoća, broj stanovnika, njihovo uključivanje u novu sredinu i osjećaj slovačke pripadnosti. Prema dostupnim materijalima, negdje prevladava povijesna, negdje etnografska a negdje socijalna karakteristika. Tekst je na slovačkom jeziku.

Štúdia opisuje históriu jednotlivých osád v Slavónii v Chorvátsku, v ktorých žijú Slováci, od ich vzniku po rok vydania. V dokumente je zachytený etnický a kultúrny vývoj slovenských miest najmä zo historickej stránky, ktorý je výsledkom práce v teréne, pozorovaní a štúdia súčasného stavu jednotlivých slovenských enkláv a diaspór v Chorvátsku. Pri každej osade je uvedená jej zemepisná poloha, jej vznik, prekonávanie začiatkových ťažkostí, počet obyvateľov, ich začlenenie sa do nového prostredia a ich slovenskosť. Podľa dostupných materiálov a archívov niekde prevláda prvok historický, niekde etnografický, niekde sociálny. Text je len v slovenskom jazyku.

027.6 092

VIN VINČAK, Ružica

p Povijest slovačkog pisma i knjige s osvrtom
na značaj osnivanja Središnje knjižnice Slovaka u
Republici Hrvatskoj : diplomski rad / Ružica Vinčak.
- Osijek : R. Vinčak, 2002. - 24 lista : ilustr. ; 30 cm

Na vrhu nasl. str.: Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku, Pedagoški fakultet -
Dopunski dvogodišnji izvanredni studij knjižničarstva.

027.6(497.5=162.4)(091)

U radu je sažeto prikazan nastanak i razvoj slovačkog jezika, početci slovačke pismenosti, pojava knjižnica i tiskarstva na području Slovačke. Kroz poglavlje o hrvatsko-slovačkim kulturnim i povijesnim vezama, sadržajno je napravljen most prema radu i poslanju Središnje knjižnice Slovaka u RH koja je jedna od manjinskih knjižnica u Hrvatskoj i ispunjava važnu zadaću u očuvanju slovačke pismenosti, kulture i identiteta na ovim prostorima.

V práci je stručne prezentovaný vznik a vývoj slovenského jazyka, začiatky slovenského písomníctva, vznik knižníc a tlačiarní na Slovensku. Cez kapitolu o chorvátsko-slovenských kultúrnych a historických väzbách obsah nadväzuje na činnosť a poslanie Ústrednej knižnice Slovákov v Chorvátsku, ktorá je jednou z menšinových knižníc v CHR a spĺňa dôležitú úlohu v zachovávaní slovenského písomníctva, kultúry a identity v tomto priestore.

323.15

093

VÝV VÝVIN a perspektiva slovenske narodnostne menšiny v Chorvátsku = Razvoj i perspektiva slovačke nacionalne manjine u Hrvatskoj : prilozi za znanstveni skup / <urednici Andrija Kuric, Branka Baksa, Boženka Dasović ; prijevod Boženka Dasović>. - Osijek ; Našice : Savez Slovaka, 2008. - 75 str. ; 24 cm

Tekst priloga na slov. i hrv. jeziku.

ISBN 978-953-7277-16-X

1.Kuric, Andrej 2. Baksa, Branka 3. Dasović, Boženka

323.15(497.5=162.4)(063)

Zaključci i referati s okruglog stola održanog u Rijeci 2008. o tome kako poboljšati uvjete života i rada Slovaka izvan Slovačke. Slovačka nacionalna manjina u Hrvatskoj razmatra svoj kulturni i narodni život vrlo ozbiljno i od osnivanja Saveza Slovaka u RH 1992. godine intenzivno radi na njegovom poboljšanju. Budućnost slovačke enklave u Hrvatskoj ovisi o ulaganju (duhovnom i materijalnom) u narodnu umjetnost, udruge, školstvo, jezik, književnost i knjižnice, gospodarsku suradnju, svestrane aktivnosti. Temelj u očuvanju etničke svijesti (pripadnosti) čini upotreba manjinskog jezika, a to je relativno problematična točka Slovaka u Hrvatskoj - pomoć u poboljšanju poznavanja i korištenja materinskog jezika koji je preduvjet za očuvanje manjinske kulture, pružit će novi udžbenici za osnovne škole.

Záverý a referáty z okruhého stola organizovaného v roku Rijeke 2008 o tom, ako zlepšit podmienky pre život a činnosť Slovákov v zahraničí. Slovenská národnosťná menšina v Chorvátsku so všetkou vážnosťou sleduje stav svojho kultúrneho a národného života a od čias zakladania Zväzu Slovákov v CHR 1992 intenzívne pracuje na jeho zlepšení. Budúcnosť slovenskej enklávy v Chorvátsku závisí materiálnych a duchovných investícií do národného umenia, spolkového života, školstva, jazyka, knižníc, hospodárskej spolupráce, všestrannej aktivity. Základom zachovania etnického povedomia je používanie menšinového jazyka - to predstavuje pre Slovákom v Chorvátsku významný problém. Zlepšeniu poznatkov a používania materinského jazyka, ktorý je predpokladom zachovania menšinovej kultúry, napomôžu nové učebnice pre základné školy.

371.4

094

VUK VUKASOVIĆ, Ante

j Ján Amos Komenský i Hrvati / Ante Vukasović ; <prevoditelj Ján Kravelik, Martin Machata, Renata Mikulec>. - Split : Naklada Bošković : Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva : Hrvatsko-češko društvo, 2007. - 130 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Biblioteka Skalić ; 4)

Bibliografija: str. 119 - 122 i uz tekst. - Bilješka o piscu: str. 127 - 128. - Kazalo. - Souhrn ; Zhrnutie ; Summary.

ISBN 978-953-263-031-2 (Naklada Bošković)

371.4 Komenský, J.A.

371.4(497.5)(091)

Ján Amos Komenský češki je filozof, teolog, političar, pedagog, jezikoslovac, humanist, društveni reformator, utemeljitelj moderne pedagogije i najutjecajniji među pedagozima novog vijeka. Autor *Didactice magne* i pansofijskog načela (sveopće mudrosti i sveobuhvatnog znanja) snažno je utjecao i na hrvatsko školstvo i pedagošku misao u Hrvata (posebice na Hrvatski pedagoško-književni zbor koji objavljuje studije o njemu, obilježava obljetnice, širi njegovo učenje). Načela pedagoške misli, koje je u 17. st. stvorio Komenský, prošela su sva razdoblja života mnogih naroda - suvremena pedagogija građena je upravo na njegovoj etici ljudske odgovornosti i interkulturnog obrazovanja i odgajanja. Odgajanje i događaji oko njega vode nas našoj kolektivnoj sudbini.

Ján Amos Komenský je český filozof, teológ, politik, pedagóg, jazykovedec, humanista, spoločenský reformátor, zakladateľ modernej pedagogiky a najvýznamnejší pedagóg novoveku. Autor Didactice magne a pansofistických zásad (všeobecnej múdrosti a všestranných vedomostí) silne vplýval aj na chorvátske školstvo a pedagogické myslenie v Chorvátsku (zvlášť na Chorvátsky pedagogicko-literárny zbor, ktorý o ňom uverejňuje štúdie, zaznamenáva výročia, šíri jeho učenie). Zásady pedagogického zmýšľania, ktoré vytvoril Komenský v 17. st., poznačili všetky obdobia mnohých národov - súčasná pedagogika je vybudovaná práve na jeho etike ľudskej zodpovednosti a multikultúrneho vzdelávania a výchovy. Výchova a všetko čo s ňou súvisí ovplyvňuje náš kolektívny osud.

061.2

095

VUK VUKASOVIĆ, Ante

n Naših prvih 12 godina = Našich prvých 12

rokov / napisao = napísal Ante Vukasović ; <prievod na slovački = preklad do slovenčiny Mária Ševčíková>.

- Zagreb : Društvo hrvatsko-slovačkoga prijateljstva = Spoločnosť chorvátsko-slovenského priateľ'stva, 2005.

- 254 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Knjižnica Mostovi prijateljstva = KnižicaMosty priateľ'stva ; knj. = kn. 4)

Tekst usporodo na hrv. i slovač. jeziku.

- Bibliografija: str. 217-232. - Kazalo. - Summary.

ISBN 953-97153-3-4

1. Društvo hrvatsko-slovačkoga prijateljstva (Zagreb)

2. Hrvatska -- Kulturne veze -- Slovačka

061.237(497.5:437.6)(067.5)

930.85(497.5:437.6)(091)

Dvojezična spomen-knjiga posvećena radu Društva hrvatsko-slovačkog prijateljstva osnovanog 1993. u Zagrebu. Knjiga daje pregled i rezultate dvanaestogodišnjeg rada na razvijanju hrvatsko-slovačkog prijateljstva, odnosno poticanja i unaprjeđivanja suradnje između Hrvatske i Slovačke na području kulture, gospodarstva, prosvjete, znanosti, trgovine, turizma, sporta, ekologije, nacionalnih pitanja i dr. U ostvarivanju ovih ciljeva, Društvo se intenzivno bavi izdavačkom djelatnošću, književnim i jezičnim aktivnostima (prevođenjem, promocijama knjiga i autora, usavršavanjem slovačkog jezika) putem predavanja, radionica i okruglih stolova, suradnjom s društvom slovačko-hrvatskog prijateljstva u Slovačkoj i svim udrugama i ustanovama koje u Hrvatskoj promiču slovačku kulturu.

Dvojazyčná pamätná kniha venovaná činnosti Spolku chorvátsko-slovenského priateľ'stva, ktorý bol založený v Záhrebe v roku 1993. Kniha uverejňuje prehľad a výsledky dvanásťročnej práce na rozvíjaní chorvátsko-slovenského priateľ'stva, presnejšie povedané povzbudzovania a zveľaďovania spolupráce medzi Chorvátskom a Slovenskom na poli kultúry, hospodárstva, osvety, obchodu, turizmu, športu, ekológie, národnostných otázok a pod. Pri dosahovaní týchto úloh sa Spoločnosť zaoberá činnosťami ako sú vydavateľstvo, literárne a jazykové aktivity (prekladateľstvo, prezentácie kníh a autorov, slovenské jazykové kurzy) prostredníctvom prednášok, dielní a okrúhlych stolov, spolupracou so spolkom slovensko-chorvátskeho priateľ'stva na Slovensku a združeniami a ustanovizňami, ktoré prezentujú slovenskú kultúru v Chorvátsku.

061.2

096

VUK VUKASOVIĆ, Ante

p Prinosi građenju mostova hrvatsko-slovačkoga

prijateljstva = Príspevok budovaniu mostov chorvátsko-slovenského priateľ'stva / Ante Vukasović ; <prievod

<sažetaka> na slovački Martin Machata , na engleski

Renata Mikulec>. - Zagreb = Záhreb : Društvo hrvatsko-

slovačkoga prijateljstva = Spoločnosť chorvátsko-

slovenskeho priateľ'stva, 2008. - 218 str. : ilustr.

(pretežno u bojama) ; 24 cm. - (Knjižnica Mostovi prijateljstva = Knjižnica Mosty priateľ'stva ; knj. 5)

Bibliografija: str. 179-200 i uz tekst.
- Imensko kazalo. - Zhrnutie ; Summary.

ISBN 978-953-97153-4-0

1. Društvo hrvatsko-slovačkoga prijateljstva (Zagreb)
2. Machata, Martin 3. Mikulec, Renata

061.237(497.5:437.6)

Knjiga je posvećena djelovanju Društva hrvatsko-slovačkoga prijateljstva i planovima znanstvene hrvatsko-slovačke suradnje. Sadrži reducirani izbor radova prvog predsjednika Društva Ante Vukasovića kroz tri dijela (radovi posvećeni djelatnosti Društva, znanstvene rasprave i recenzije, bibliografija). Ovom sintetičkom monografijom udruga obilježava petnaest godina rada.

Knjiga je venovaná činnosti a aktivitám Spolku chorvátsko-slovenského priateľ'stva a plánom chorvátsko-slovenskej vedeckej spolupráce. Obsahuje redukovaný výber prác prvého predsedu Spolku Antu Vukasovića, a rozdelená je do troch častiach: práce venované činnosti Spolku, vedecké state a recenzie a bibliografia. Táto syntetická monografia je vydaná pri príležitosti 15. výročia Spolku.

323.15 097

ZAH ZAHRANIČNÍ Slováci a materinský jazyk

: zborník príspevkov z vedeckého sympózia
k 125. výročiu založenia Matice slovenskej /
<zostavili František Bielik a Claude Baláž>.

- Martin : Matica slovenská, 1990. - 292 str. : ilustr. ;
27 cm. - (Teória a výskum : Vedecké zborníky)

ISBN 80-7090-066-0

1. Bielik, František 2. Baláž, Claude

323.15(100=162.4):811.162.4
808.54(08)

Materijali sa simpozija održanog 1988. u Bratislavi posvećeni su materinskom jeziku, posebice činjenici kako se i koliko slovački jezik koristi u komunikaciji, u tiskovinama, udrugama, obiteljima, školama, na kulturno-društvenim događanjima. Materinski jezik, naime, i u inoetničkom okruženju ostaje poveznica sa starom domovinom, ključ za dublje upoznavanje kulturnih vrijednosti materinskog naroda i preduvjet za njegovu aktivnost. Referati i diskusije su, osim uže lingvističke problematike, analizirali i sadašnje stanje i razvoj asimilacijskih procesa među Slovácima u dijaspori. Na osnovi 49 priloga autora iz 12 zemalja svijeta nastao je zbornik, koji je obogatio izdavačku produkciju s područja povijesti i života Slovaka u iseljeništvu. Na str. 50-52 nalazi se prilog Andreja Kurica: *Slováci u Hrvatskoj*.

Materiály zo sympózia z roku 1988 v Bratislave sú venované materinskému jazyku, najmä tomu, ako sa slovenský jazyk používa v komunikácii, v krajanskej tlači, spolkoch, rodinách, školách, pri kultúrno-spoločenských podujatiach. Materinský jazyk totižto ostáva aj v inojazyčnom prostredí spojivom so starou vlasťou, kľúčom k hlbšiemu poznávaniu kultúrnych hodnôt materinského národa a predpokladom jeho aktivity. Referáty a diskusné príspevky, analyzovali okrem užšej lingvistickej problematiky aj súčasný stav a vývin asimilačných procesov medzi Slovákmi žijúcimi v zahraničí. Na základe 49 príspevkov autorov z 12-tich štátov vznikol zborník, ktorý obohatil rozrastajúcu sa literatúru z oblastí dejín a života Slovákov v zahraničí. Na str. 50-52 je príspevok Andreja Kurica: *Slováci v Chorvátsku*.

323.15

098

ZAH ZAHRANIČNÍ Slováci a národné kultúrne dedičstvo : zborník príspevkov z vedeckého seminára k 102. výročiu založenia Matice slovenskej / <zostavili a na vydanie pripravili František Bielik, Ján Sirácky a Claude Baláž>. - Martin : Matica slovenská, 1984. - 312 str. : ilustr. ; 27 cm. - (Teória a výskum : Vedecké zborníky)

1.Bielik, František 2. Sirácky, Ján 3. Baláž, Claude

323.15(100=162.4):39

314.7

Knjiga je rezultat seminara održanog 1983. u Martinu (SR) i obrađuje problematiku etnokulturnih procesa slovačkog iseljništva i njegovih potomaka u inozemstvu, očuvanje tradicijskih oblika narodne kulture, mjesta i uloge materinskog jezika i slovačke književnosti među slovačkom emigracijom, stanje slovačke pisane i govorene riječi, književnog stvaralaštva i kulturnih vrijednosti, kao i korištenje kulturnih vrijednosti koje dolaze iz pradomovine. Narodno kulturno naslijeđe čvrsto povezuje matičnu zemlju sa slovačkom dijasporom. O Slovácima u Jugoslaviji (Hrvatskoj) napisano je na str. 37, 157-159, 169-174.

Kniha je výsledkom seminára ktorý sa konal roku 1983 v Martine a spracúva problematiku etnicko-kultúrnych procesov slovenských vysťahovalcov a ich potomkov v zahraničí, zachovávanie tradičných foriem ľudovej kultúry, miesta a úlohy materinského jazyka i slovenskej literatúry medzi zahraničnými Slovákmi, situácie slovenského tlačeného a hovoreného slova, tvorby vlastných literárnych i kultúrnych hodnôt ako aj využívanie kultúrnych hodnôt prichádzajúcich zo starej vlasti. Národné kultúrne dedičstvo je spoločným pevným putom a spojivom medzi materskou krajinou a zahraničnými Slovákmi. O Slovákoch v Juhoslávii (Chorvátsku) sa hovorí na str. 37, 157-159, 169-174.

314.8

099

ZAV ZAVIČAJNICI grada Iloka 1912.-1947.godine / priredio Zlatko Virć ; <prijevod sažetaka na njemački Dario Mlinarević, na engleski Ana Kelava>. - Osijek : Državni arhiv ; Ilok : Muzej grada Iloka, 2003. - 137 str. ; 24 cm

Zusammenfassung ; Summary.

ISBN 953-6446-25-1

1.Virć, Zlatko

314.8(497.5 Ilok)“1912/1947“(093)

Izvorno, značajno i vrijedno gradivo koje objavljuje zavičajnike grada Iloka u prvoj polovici 20. stoljeća. Zavičajnici ili domicilno stanovništvo (građani) Iloka temeljni su činitelji u razvoju grada, njegove kulture, gospodarstva i nacionalnih odnosa. U knjizi je gradivo posloženo abecedno, navodi nacionalni sastav, podatke o rođenju, vjenčanju i smrti, zanimanjima i drugim osnovnim osobnim podacima. Dokument o ljudima vezanim uz Ilok kroz cijelo jedno pokoljenje i velik prilog boljem poznavanju života u Iloku kroz burna vremena od 1912. do 1947.

Pôvodné významné a hodnotné dielo, ktoré uverejňuje zoznam domáceho obyvateľstva mesta Ilok v prvej polovici 20. storočia. Domáce obyvateľstvo - občania Iloka sú základným činiteľom v rozvoji mesta, jeho kultúry, hospodárstva a národnostných vzťahov. V knihe je obsah spracovaný podľa abecedy, uvádza sa národnostné zloženie, informácie o narodení, sobášoch, deťoch, smrti, povolani a ostatných základných osobných údajoch. Dokument o ľuďoch spätých s Ilokom počas mnohých generácií a príspevok k lepšiemu spoznávaní života v Iloku počas búrlivého obdobia rokov 1912 - 1947.

ABECEDNO KAZALO AUTORA / AUTORSKÝ REGISTER

A

ANDRIĆ, JOSIP 6

B

BAJANIĆ, STANISLAV 42, 48
BAKSA, BRANKA 7, 21, 33, 40, 53
BAKSA, VESNA 7, 8, 9
BALAŽ, CLAUDE 37, 40, 41, 55
BALAŽOVÁ, EVA 45
BARTALSKA, ĽUBICA 37, 40, 44
BARTOŠ, MIROSLAV 9
BATOROVIĆ, MATO 40
BEDNÁRIK, RUDOLF 10
BIELIK, FRANTIŠEK 40, 41, 55, 56
BOHUŠOVÁ, ADRIANA 45
BRNJK, ŽELJKO 10
BENŽA, MOJMIR 6, 30

C

CVETKOVIĆ, TOMISLAV 11

Č

ČERNI, RUŽICA 11, 40
ČUKAN, JAROSLAV 12

D

DASOVIĆ, BOŽENKA 13, 53
DENĐUROVÁ-TAPALAGOVÁ, VIERA 42, 48
DOROTIĆ-SESAR, DUBRAVKA 25
DUBOVICKÝ, OSKAR 14

F

FLEGAR, JOZO 36, 37

G

GRŽINIĆ, MIROSLAVA 15

H

HAMRANOVÁ, GABRIELA 40
HOLEŠTIAK, PAVOL 16
HORÁK, EMIL 16, 17, 40
HORÁKOVÁ, RADMILA 40
HUDEC, IVAN 18

J

JANČAROVÁ, ANDREA 40
JANČOVIC, JÁN 18
JANKOVIČ, JÁN 19
JEVAK, ZLATKO 13, 40

K	
KANĐERA, BRANKA	40
KRALJ, SANDRA	42
KRALJIK, NATALI	20
KUČEROVÁ, KVETOSLAVA	20, 21, 40
KURIC, ANDREJ	6, 18, 21-24, 26-28, 33, 35, 46, 47, 53
KURSAR, MARIJA	25
KURTEK, PAVAO	25
KVASNOVSKI, JOSIP	26, 28, 29, 35, 40
KVASNOVSKI, PAVAO	29
L	
LUČEVNJAK, SILVIJA	29, 32
M	
MAROŠEVIĆ, ANA	45
MATAIJA-OKKELOVÁ, VLASTA	36
MELUŠOVÁ, ELENA	40
MIKSAD, VLATKO	11, 40
N	
NEKIĆ, NEVENKA	33, 34
P	
PAVLOVIĆ-RADMANOVIĆ, BLAŽA	33
PEKAR, ONDREJ	40
PODMANICKÝ, JÁN	14
POGLAJEN, STJEPAN TOMISLAV	31
PONIGER, MIROSLAV	40
POPOVIĆ, ANICA	23, 40, 48
R	
REKIĆ-GROLMUSOVÁ, MARGITA	36
S	
SAJÁK, DUŠAN	38
SIRÁCKY, JÁN	10, 38, 56
SLIVKA, SAMIR	39
SPEVÁK, ZOROSLAV	43, 44
STAŇOVÁ, JIŘINA	35
STOLÁRIK, STANISLAV	45
STREŠNIAK, MICHAL	46, 47
STRIČEVIĆ-KOVAČEVIĆ, ZRINKA	47
SUDECKÝ, RATKO	11
Š	
ŠESTAK, IVAN	31
ŠIŠÁK, ĽUBOMÍR	45
ŠULJAK, ANDRIJA	48
ŠUSTEKOVÁ, IVANA	42

T

TAKAČ, FERDINAND	49, 50
TYR, MICHAL	51

U

UŠÁK, VÍT	40, 52
UZELAC, BRANKA	48

V

VINCENT, BRANKO	40
VINČAK, RUŽICA	19, 39, 40, 52
VIRC, ZLATKO	56
VUKASOVIĆ, ANTE	14, 53, 54

W

WERSHANSKY, STJEPAN	29
---------------------------	----

Ž

ŽAGAROVÁ, MARGITA	40, 46
ŽITNJAK, MATKO	35

ABECEDNO KAZALO NASLOVA / REGISTER TITULOV

A	
ADAM VEREŠ - ŽIVOT A DIELO	38
ATLAS ĽUDOVEJ KULTÚRY SLOVÁKOV V CHORVÁTSKU	6
B	
BABKINE RECEPTY	15
BELASÁ OBLOHA DETSTVA	13
Č	
ČEŠI A SLOVÁCI V OSADÁCH LIPOVLANY A KRIVAJ	12
ČÍTANKA SLOVENSKÝ JAZYK S PRVKAMI NÁRODNEJ KULTÚRY PRE 7. A 8. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY	44
D	
DESAŤ ROKOV MATICE SLOVENSKEJ V OSIJEKU	46
DESIATE VÝROČIE MATICE SLOVENSKEJ V ZÁHREBE	13
DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO JOSIPOVAC	29
DOLNOZEMSKÉ REFLEXIE NA NEROĽNICKÉ ZAMESTNANIA	12
F	
FOTOMONOGRFIJA "POD TIM NAŠIM PROZORČÍČEM LIJEPO SUNCE SIJA"	7
G	
GRADITELJI MOSTOVA HRVATSKO-SLOVAČKOG PRIJATELJSTVA	14
H	
HRVATSKA - SLOVAČKA: POVIJESNE I KULTURNE VEZE	17
HRVATSKI MOTIVI U DJELU MARTINA KUKUČIŃA	47
HRVATSKO-SLOVAČKI RJEČNIK	49
HUMENSKI ZAVOD I TROJICA KOŠIČKIH MUČENIKA	45
J	
JÁN AMOS KOMENSKÝ I HRVATI	53
JELISAVAC, SLOVAČKO RODNO SELO	10
JELISAVEC MŎJ	39
JOSIPOVAC PUNITOVAČKI, SLOVAČKO SELO U ĐAKOVŠTINI	48
K	
KNJIŽNIČARSTVO	19
KVAPKY	26
KVAPKY II	26
KVAPKY III	27
KVAPKY IV	27
KVAPKY V	28
L	
LIJEPE NAŠE	19
ĽUDOVÁ KULTÚRA SLOVÁKOV V CHORVÁTSKU	30

M	
MULTIKULTURNOST U KNJIŽNICE - KNJIŽNIČNE USLUGE ZA PRIPADNIKE MANJINA	34
N	
NASTRED JELISAVCA	31
NAŠE KORENE - VZNIK A VÝVOJ PREBUDENECKÉHO HNUZIA NA SLOVENSKU	32
NAŠICE I NAŠIČKI KRAJ - EKONOMSKO GEOGRAFSKA VALORIZACIJA	25
NAŠICE - MOJ GRAD	32
NAŠIČKA PRIČA - GRAD NAŠICE U RIJEČI I SLICI... ..	29
NAŠIČKI ZBORNÍK 8	33
NAŠIH PRVIH 12 GODINA	54
O	
O NAČINU ŽIVOTA I OBIČAJIMA SLOVAKA DOSELJENIH U MARKOVAC NAŠIČKI	7
O SPÔSOBE ŽIVOTA A ZVYKOV SLOVÁKOV PRISŤAHOVANÝCH DO MARKOVCA NAŠICKÉHO	8
P	
PAMÄTNÍCA K 10. VÝROČIU ZALOŽENIA A PÔSOBENIA ZVÄZU SLOVÁKOV V CHORVÁTSKU	35
PAMÄTNÍCA SVETOVÉHO ROKA SLOVÁKOV	48
PÄTNÄŠŤ ROKOV ZVÄZU SLOVÁKOV V CHORVÁTSKEJ REPUBLIKE	21
POVIJEST SLOVAČKOG PISMA I KNJIGE S OSVRTOM NA ZNAČAJ OSNIVANJA SREDIŠNJE KNJIŽNICE SLOVAKA (diplomski rad)	52
PŘEHLED KULTURNÍCH, LITERÁRNÍCH A ŠKOLNÍCH OTÁZEK	35
PRIATEĽSTVO	36
PRINOSI GRAĐENJU MOSTOVA HRVATSKO-SLOVAČKOG PRIJATELJSTVA	54
R	
RIMA - ZBIRKA UČENIČKIH RADOVA	36, 37
RJEČNIK SLOVAČKO-HRVATSKI, HRVATSKO-SLOVAČKI	22, 24
ROZTRATENÍ ALE NESTRATENÍ	37
S	
SKUU FRANJO STRAPAČ (maturalni rad)	20
SLOVACI U HRVATSKOJ (maturalni rad)	11
SLOVACI U HRVATSKOJ - OD POČETAKA NASELJAVANJA	20
SLOVACI U KOMLETINCIMA	47
SLOVÁCI V CHORVÁTSKU - HISTORICKÝ NÁČRT	52
SLOVÁCI V CHORVÁTSKU - ETNOGRAFIČKÝ DOKUMENT (DVD)	9
SLOVÁCI V CHORVÁTSKU A CHORVÁTI NA SLOVENSKU (výberová bibliografia)	39
SLOVÁCI V CHORVÁTSKU - MINULOSŤ A PRÍTOMNOSŤ	40
SLOVÁCI V CHORVÁTSKU - OD ZAČIATKOV OSÍDĽOVANIA	21
SLOVÁCI V ILOKU	23
SLOVÁCI V JUHOSLÁVII	10
SLOVÁCI V LIPOVLIANOCH	18
SLOVÁCI V ZAHRANIČÍ 12	40
SLOVÁCI V ZAHRANIČÍ 13	41
SLOVÁCI V ZAHRANIČÍ 14	41
SLOVÁCI V ZAHRANIČÍ 20	42

SLOVÁCI VO SVETE 1	38
SLOVAČKA SLOVNICA	6
SLOVAČKO-HRVATSKI I HRVATSKO SLOVAČKI PRAKTIČNI RJEČNIK S GRAMATIKOM	25
SLOVENSKÁ GRAMATIKA PRE 4. AŽ 8. ROČNÍK ZŠ	51
SLOVENSKÁ OSADA JOSIPOVEC - VČERA A DNES...	24
SLOVENSKÁ REPUBLIKA A ZAHRANIČNÍ SLOVÁCI	45
SLOVENSKÉ DIVADLO V ILOKU 1914 - 2008	11
SLOVENSKÉ MÉDIÁ VO SVETE	16
SLOVENSKO-SRBOCHORVÁTSKY A SRBOCHORVÁTSKO-SLOVENSKÝ TURISTICKÝ SLOVNÍK	16
SLOVENSKÝ JAZYK S PRVKAMI NÁRODNEJ KULTÚRY 1-3	43
SLOVENSKÝ JAZYK S PRVKAMI NÁRODNEJ KULTÚRY 4-6	43
SLOVENSKÝ NÁRODOPIS	42
SLOVNÍK ORAVSKO-KYSUCKÉHO NÁREČIA SLOVÁKOV V JOSIPOVCI	28
SPOMIENKY NA ÚČASŤ SLOVÁKOV V NOB	44
SPRIEVODCA SLOVENSKÝM ZAHRANIČÍM	44
SRBOCHORVÁTSKO-SLOVENSKÝ A SLOVENSKO-SRBOCHORVÁTSKY SLOVNÍK	17
STARÁ BYSTRICA A OKOLIE	14
STJEPAN TOMISLAV POGLAJEN ALIAS PROFESOR KOLAKOVIĆ	31
STOŠTYRIDSAT ROKOV SLOVENSKEJ ŠKOLY V ILOKU	22
Š	
ŠEZDESET GODINA ORGANIZIRANOG NOGOMETA U MARKOVCU NAŠIČKOM	8
ŠTYRIDSAT ROKOV KUS BRATIA BANAS	23
T	
TRADICIJSKA GLAZBALA NACIONALNIH MANJINA	30
TRIDESET GODINA RADA SLOVAČKE KULTURNO-UMJETNIČKE UDRUGE „FRANJO STRAPAČ“ IZ MARKOVCA NAŠIČKOG	9
TÚŽBY	51
U	
USPOMENE IZ SLOVAČKE	33, 34
UZNIČKE USPOMENE HRVATA ISUSOVCA	49
V	
VOLJETI LJUDE NAUČIO ME ŽIVOT	50
VÝVIN A PERSPEKTÍVA SLOVENSKEJ NÁRODNOSTNEJ MENŠINY V CHORVÁTSKU	53
Z	
ZAHRANIČNÍ SLOVÁCI A NÁRODNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO	56
ZAHRANIČNÍ SLOVÁCI A MATERINSKÝ JAZYK	55
ZAVIČAJNICI GRADA ILOKA 1912 - 1947	56
Z KOLÍSKY NA DOLNÚ ZEM	18

Zo všetkých na svete rečí
najmilšia mi slovenčina;
jej sa chcem priúčať pilne,
jej sa chcem držať pevne, silne -
bo je moja materčina.
Je to reč mojej mladosti,
blahých časov nevinnosti,
na ktoré ma upomína.

(Ján Palárik: Slovenčina)

KATALOG KNJIGA ZAVIČAJNE ZBIRKE CROSLOVACIKÁ

Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice samostalna je ustanova koja je u svojoj dugogodišnjoj povijesti oduvijek bila mjesto okupljanja i čuvanja tradicionalne kulturne baštine. Tu svoju djelatnost nastavlja i danas, a od 1998. godine ju i proširuje postavši sjedištem Središnje knjižnice Slovaka u Republici Hrvatskoj.

Osnivanje središnjih knjižnica nacionalnih manjina u Hrvatskoj započinje 90-tih godina prošlog stoljeća na poticaj Vladinog ureda za nacionalne manjine i Razvojne službe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Novoosnovane središnje knjižnice za nacionalne manjine djeluju kao odjeli pri narodnim, odnosno gradskim knjižnicama. Program rada tih središnjih knjižnica sastoji se u nabavljanju knjižne i neknjižne građe na jeziku manjina kao i obrada istih, te osiguranje njihovog korištenja. Naravno da je to stvaranje i čuvanje zbirki na jezicima manjina jedan od konkretnih načina očuvanja njihovog nacionalnog identiteta, kulture i običaja čime zapravo obogaćujemo i svoje kulturno nasljeđe. Međunarodna suradnja knjižnice s matičnom zemljom nacionalne manjine i s društvima i udrugama u zemlji dodatno proširuje i produbljuje kulturne veze dvaju naroda i država putem raznovrsnih kulturnih događanja.

Iz navedenog je vidljivo da je Hrvatska, kao zemlja koja danas očekuje punopravno članstvo u Europskoj uniji, među članicama europske zajednice, već u počecima svog postojanja kao samostalna država, bila svjesna vrijednosti i različitosti kultura unutar vlastitog identiteta. Iako se tada nije razmišljalo o članstvu u EU, uvijek smo bili svjesni svoje i tuđe vrijednosti, kao i vlastite stoljetne pripadnosti europskom korpusu. Osnivanje knjižnica nacionalnih manjina samo dokazuje našu europsku orijentiranost i svjesnost važnosti raznolikosti u svim njezinim oblicima.

Tome svojim radom doprinosi i Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice. Jedan od dokaza njihovog rada je pred nama – to je Katalog knjiga Zavičajne zbirke CROSLOVACIKÁ. Zavičajna zbirka jedna je od najvažnijih zbirki knjižnog fonda svake knjižnice. Zavičajna zbirka CROSLOVACIKÁ svjedoči o trudu djelatnika našičke knjižnice u prikupljanju građe slovačke nacionalne manjine. Zasluga za prikupljenu građu pripada ravnateljici Knjižnice Blaži Pavlović-Radmanović i voditeljici Središnje knjižnice Slovaka u RH Ružici Vinčak.

Katalog se sastoji od predgovora, kratke upute korisnicima, kataložnih zapisa s anotacijama te kazala autora i naslova.

U predgovoru je dan kratki povijesni pregled dolaska i života Slovaka na našim prostorima, s posebnim osvrtom na rad Knjižnice, odnosno funkciju koju unutar nje ima Središnja knjižnica Slovaka. Upute korisnicima malen su, ali vrijedan dio ovog kataloga jer pokazuju brigu knjižničara o svima onima koji će ovaj katalog uzeti u ruke. Isto vijedi i za kataložku obradu gdje svaku pohvalu zaslužuje gđa. Vinčak koja je uložila izuzetan trud kako bi uz uobičajeni bibliografski kataložni zapis izradila i sporedne kataložne jedinice i anotacije što korisnicima pruža veliki broj informacija. Snalaženje u katalogu dodatno pomaže izrada autorskog kazala i kazala naslova.

Katalog knjiga Zavičajne zbirke CROSLOVACIKÁ pokazuje ozbiljnost, predanost i stručnost u radu Hrvatske narodne knjižnice i čitaonice Našice, a ujedno je vrijedan doprinos za korisnike Knjižnice i pripadnike slovačke manjine u Hrvatskoj.

Frida Bišćan

